



Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 6. maaliskuuta 2024
(OR. en)

7340/24

Toimielinten välinen asia:
2024/0061 (COD)

INDEF 19
COPS 98
POLMIL 62
IND 127
MAP 9
COMPET 268
FISC 48
CODEC 676

EHDOTUS

Lähettiläjä: Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ

Saapunut: 6. maaliskuuta 2024

Vastaanottaja: Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri

Kom:n asiak. nro: COM(2024) 150 final

Asia: Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS Euroopan puolustusteollisuusohjelman (EDIP) ja puolustustarvikkeiden oikea-aikaisen saatavuuden ja toimituksen varmistamista koskevan toimenpidekehityksen perustamisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2024) 150 final.

Liite: COM(2024) 150 final



Bryssel 5.3.2024
COM(2024) 150 final

2024/0061 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

**Euroopan puolustusteollisuusohjelman (EDIP) ja puolustustarvikkeiden oikea-aikaisen
saatavuuden ja toimituksen varmistamista koskevan toimenpidekehityksen
perustamisesta**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Venäjä käynnisti 24. helmikuuta 2022 täysimittaisen sotilaallisen hyökkäyksen Ukrainaun, millä on ollut tuhoisia seurauksia Ukrainalle ja ukrainalaisille. Kaksi vuotta jatkuneet intensiiviset taistelut, raskaat tykistöpommitukset ja ilmaiskut ovat johtaneet suureen määrään siviiliuhreja ja valtavaan inhimilliseen kärsimykseen. Venäjän hyökkäyssota on vahingoittanut laajasti siviili- ja puolustusalan kriittistä infrastruktuuria, tuotantokapasiteettia ja palveluja kaikkialla Ukrainassa sekä tuhonnut kokonaisia kaupunkeja maan joissakin osissa. Tästä seurannut humanitaarinen kriisi on johtanut siihen, että miljoonat ukrainalaiset ovat joutuneet jättämään kotinsa ja monet tarvitsevat kipeästi ruokaa, suojaa ja lääkinnällistä apua. Venäjän ilmaiskut eri kohteisiin jatkuvat kaikkialla maassa. Tämän järjettömän sodan traumojen korjaaminen tulee viemään vuosia, ellei vuosikymmeniä. EU tukee Ukrainan itsenäisyyttä, suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta sen kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä, sille kuuluvaa oikeutta itsepuolustukseen sekä sen pyrkimystä kokonaisvaltaiseen, oikeudenmukaiseen ja kestäväan rauhaan kansainvälisen oikeuden ja YK:n peruskirjan mukaisesti. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan on perustavanlaatuinen uhka paitsi Ukrainalle myös Euroopan ja koko maailman turvallisuudelle. EU:n panos Ukrainan itsepuolustukseen on ratkaisevan tärkeä investointi EU:n omaan turvallisuuteen. Tätä varten Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot antavat yhdessä kumppaneidensa kanssa panoksensa tuleviin turvallisuussitoumuksiin Ukrainalle, mikä auttaa Ukrainaa puolustautumaan, vastustamaan vakautta horjuttavia toimia ja estämään hyökkäyksiä tulevaisuudessa. Puolustusta ei ole ilman puolustusteollisuutta. Ukraina on erittäin riippuvainen EU:n ja sen jäsenvaltioiden tarjoamasta sotilaallisesta tuesta muun muassa siksi, että sen puolustuksen teollinen perusta on suurilta osin tuhoutunut.

Venäjän käymä hyökkäyssota Ukrainassa on merkinnyt alueellisen konfliktin ja intensiivisen sodankäynnin dramaattista paluuta Euroopan maaperälle. Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan tuotantokapasiteetti on mitoitettu vastaamaan ensisijaisesti jäsenvaltioiden rajallisiin tarpeisiin, pääasiallisesti kansallisten jakolinjojen mukaisesti, vuosikymmeniä jatkuneiden julkisten investointien vähäisyyden vuoksi. Tässä tilanteessa puolustusalan yritykset ovat usein joutuneet vähentämään tuotantomääriään voidakseen pitää tuotantolinjat toiminnassa ja säilyttää ammattitaitoiset työntekijät, ja ne ovat tuottaneet vain rajoitetun määrän puolustusjärjestelmiä kansallisille asiakkaille. Tällä hetkellä puolustustarvikkeiden vienti EU:n ulkopuolisille asiakkaille muodostaa monille eurooppalaisille puolustusyrityksille merkittävän markkinan.

Euroopan turvallisuusympäristö on muuttunut radikaalisti, minkä vuoksi tiettyjen puolustustarvikkeiden kysyntä on kasvanut, mutta Euroopan puolustuksen teolliselle ja teknologiselle perustalle asettaa rajoituksia rauhanajan suppea tuotantokapasiteetti. Pitkällä aikavälillä tilanne herättää kysymyksen Euroopan puolustusteollisuuden valmiudesta eli Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan kapasiteetista vastata tehokkaasti (ajallisesti ja määrällisesti) muutoksiin puolustustarvikkeiden kysynnässä Euroopassa. Tämä liittyy läheisesti puolustustarvikkeiden toimitusvarmuutta koskevaan laajempaan haasteeseen Euroopassa. Aihe ei ole uusi EU:n jäsenvaltioissa, mutta se on noussut esiin hiljattaisen ampumatarvikesuunnitelman myötä, ja on herännyt kysymys siitä, kykeneekö Euroopan puolustuksen teollinen ja teknologinen perusta varmistamaan Euroopan puolustustarvikkeiden toimitusvarmuuden sekä rauhan että sodan aikana.

Sodan puhkeamisen ja maaliskuussa 2022 annetussa Versailles'n julkilausumassa esitetyn kehotuksen jälkeen komissio ja Euroopan puolustusviraston johtajana toimiva unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja, jäljempänä 'korkea edustaja', antoivat toukokuussa 2022 yhteisen tiedonannon puolustusalan investointivajeiden analyysistä ja siihen perustuvista jatkotoimista (JOIN/2022/24 final). Yhteisessä tiedonannossa korostettiin, että jäsenvaltioiden vähäiset puolustusinvestoinnit viime vuosikymmeninä ovat johtaneet sekä voimavarojen että teollisuuden vajeisiin unionissa.

Toukokuussa 2022 annetun yhteisen tiedonannon jälkeen on esitetty useita toimenpiteitä, joilla vastataan Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan välittömimpiin seurauksiin:

- Kuten toukokuussa 2022 annetussa yhteisessä tiedonannossa ilmoitettiin, komissio ja korkea edustaja perustivat **yhteisten puolustushankintojen työryhmän** työskentelemään jäsenvaltioiden kanssa ja tukemaan niiden erittäin lyhyen aikavälin hankintatarpeiden koordinointia. Työryhmä keskittyi keskinäisten häiriövaikutusten välttämiseen sekä koordinointiin, jotta ehkäistään tilanteet, joissa hankkijat pyrkivät kilpaa varmistamaan tilauksensa. Työryhmä myös laati kokonaisarvion tarpeista ja kartoitti ja toi esiin niiden täyttämiseen tarvittavan EU:n teollisuuden tuotantokapasiteetin kasvattamistarpeen.
- Kuten toukokuussa 2022 annetussa yhteisessä tiedonannossa ilmoitettiin, komissio esitti heinäkuussa 2022 **Euroopan puolustusteollisuuden vahvistamista yhteistoiminnallisten hankintojen avulla koskevan välineen (EDIRPA)**, jonka tarkoituksena on kannustaa rahoitustuen avulla jäsenvaltioita tekemään yhteistyötä kiireellisimpien ja kriittisimpien puolustustarvikkeiden hankinnoissa. Lainsäätäjät hyväksyivät EDIRPA-asetuksen 18. lokakuuta 2023, ja sillä edistetään osaltaan unionin puolustusteollisuuden mukautumista markkinoiden rakenteellisiin muutoksiin. EDIRPAn voimassaolo päättyy 31. joulukuuta 2025.
- Toukokuussa 2022 annetussa yhteisessä tiedonannossa tuotiin esiin erilaisia voimavaravajeita, mutta Ukrainan tilanteen kehittymisen vuoksi korostui erityisesti maasta maahan -ammusten ja tykistöammusten sekä ohjusten kiireellinen tarve. Neuvosto tunnusti tämän virallisesti ja sopi 20. maaliskuuta 2023 kolmitahoisesta lähestymistavasta, jota sovelletaan ampumatarvikkeiden yhteishankintaan ja toimittamiseen Ukrainaan. Tässä yhteydessä komissio esitti toukokuussa 2023 uuden ehdotuksen asetukseksi **ampumatarviketuotannon tukemisesta**, jotta voidaan vastata näiden tuotteiden äkilliseen kysynnän kasvuun ja mahdollistaa kiireellisesti niiden oikea-aikainen saatavuus tukemalla EU:n talousarviosta investointeja Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan tuotantokapasiteetin kasvattamiseen. Lainsäätäjät hyväksyivät ampumatarviketuotannon tukemista koskevan asetuksen (ASAP) 20. heinäkuuta 2023. Sen voimassaolo päättyy 30. kesäkuuta 2025.

Sen lisäksi, että Venäjän laitton sota Ukrainaa vastaan aiheutti kiireellisiä haasteita EU:lle ja sen jäsenvaltioille, sodan jatkuminen pahentaa ajan mittaan Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan kilpailukykyyn vaikuttavia rakenteellisia ongelmia ja kyseenalaistaa sen kyvyn varmistaa riittävä toimitusvarmuuden taso jäsenvaltioille. EU:n on siirryttävä **kohdennetusta hätätilanteeseen reagoinnista** (jota edellä kuvatut toimenpiteet kuvastavat) **EU:n puolustusteollisuuden valmiuteen** eli siirryttävä siitä, että varmistetaan hyödykkeiden riittävä saatavuus kriisiaikoina, siihen, että varmistetaan huipputason kriittisten valmiuksien ajantasainen toimittaminen tulevina vuosina. Juuri tämä on 5. maaliskuuta esitetyn **Euroopan**

puolustusteollisuusstrategian (EDIS) tarkoitus. EDIS-strategiassa esitettyjen suuntaviivojen ja toimien täytäntöönpanoa varten komissio ehdottaa **Euroopan puolustusteollisuusohjelmaa (EDIP)** koskevaa uutta asetusta. Toukokuussa 2022 annettuun yhteiseen tiedonantoon sisältyvän ilmoituksen ja Eurooppa-neuvoston kehotuksen mukaisesti EDIP-ohjelmalla pyritään **sovittamaan yhteen kiireelliset ja pitkän aikavälin toimet** säilyttämällä tuki Euroopan puolustuksen teolliselle ja teknologiselle perustalle tämän monivuotisen rahoituskehysten puitteissa ja valmistautumalla siihen, että EU:n puolustusteollisuus on valmis tulevaa varten. EDIP-ohjelma toteutetaan käytännössä osana EDIS-strategiaa, koska sen toiminta rakentuu seuraavien kolmen pääpilarin ympärille:

- **Vahvistetaan Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan kilpailukykyä ja reagointikykyä.** Jotta voidaan tehostaa toimia, joilla kootaan yhteen ja yhdenmukaistetaan Euroopan puolustuksen teollisesta ja teknologisesta perustasta saatavien puolustustarvikkeiden eurooppalaista kysyntää, EDIP-ohjelmassa ehdotetaan käyttövalmista oikeudellista kehystä eli eurooppalaista puolustusmateriaaliohjelmaa varten tarkoitettuja rakenteita (SEAP), joiden puitteissa tehdään yhteistyötä ja hallinnoidaan yhdessä puolustustarvikkeita koko niiden elinkaaren ajan. EDIP-ohjelmalla jatketaan EDIRPA-asetuksen toiminta-ajatusta vuoden 2025 jälkeen, jotta eurooppalaista kysyntää voidaan edelleen yhdenmukaistaa ja sen pirstoutumista estää. EDIP-ohjelmaan sisältyy myös ASAP-asetuksen toiminta-ajatus, jonka mukaan tuetaan Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan tuottavia investointeja, autetaan Euroopan puolustuksen teollista ja teknologista perustaa siirtymään joustavampaan tuotantokapasiteettiin ja varmistetaan Euroopan puolustusrahaston hankkeiden tuotteistamisvaihe. Jotta voitaisiin parantaa Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan rahoituksen saatavuutta, EDIP-ohjelmaan sisältyy myös rahaston perustaminen EU:hun sijoittautuneiden pk-yritysten ja pienten midcap-yritysten puolustusalan valmistuskapasiteetin lisäämiseen tarvittavien investointien vivuttamiseksi ja vauhdittamiseksi ja niiden riskien vähentämiseksi. Pohjana on käytetty komission ASAP-asetuksen mukaisesta ”kasvattamisrahastosta” saamia kokemuksia sekä onnistunutta puolustusalan pääomajärjestelyä, joka sisältyy EU:n puolustusalan innovaatio-ohjelmaan (EUDIS).
- **Parannetaan Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan valmiuksia varmistaa puolustustarvikkeiden oikea-aikainen saatavuus ja tarjonta.** EDIP-ohjelman tavoitteena on tukea jäsenvaltioiden pyrkimyksiä saavuttaa puolustustarvikkeisiin liittyvä mahdollisimman korkea toimitusvarmuuden taso siten, että luodaan EU:n laajuinen toimitusvarmuusjärjestelmä. Tällainen järjestely lisäisi myös jäsenvaltioiden luottamusta rajat ylittäviin toimitusketjuihin ja loisi samalla keskeisen kilpailuedun Euroopan puolustuksen teolliselle ja teknologiselle perustalle. Kattava kriisinhallintakehys mahdollistaisi koordinoitun reagoinnin mahdollisiin tuleviin tiettyjen puolustustarvikkeiden toimituskriiseihin tai kriiseihin niiden toimitusketjuissa.
- **Edistetään Ukrainan puolustuksen teknologisen ja teollisen perustan elpymistä, jälleenrakentamista ja nykyaikaistamista.** Ukrainan puolustustarvikkeiden nykyinen tarve ylittää huomattavasti sen teollisen tuotantokapasiteetin, kun taas EU ja sen jäsenvaltiot antavat sotilaallista apua omista – suurelta osin ehtyneistä – varastoistaan, ja niiden puolustusteollisuus on mitoitettu rauhanaikaa varten. On kummankin osapuolen teollisuuden etujen mukaista tiivistää yhteistyötä tässä tilanteessa. Jos teollisten perustojen välille ei luoda vahvaa suhdetta, se voi johtaa liiketoimintamahdollisuuksien menettämiseen lyhyellä aikavälillä sekä taloudellisiin ja strategiisiin riippuvuuksiin keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Kun otetaan huomioon Ukrainan tuleva liittyminen EU:hun, EDIP-ohjelmalla on tehostettava yhteistyötä Ukrainan teollisuuden kanssa.

Osana EU:n tulevia Ukrainaa koskevia turvallisuussitoumuksia¹ EU:n olisi edistettävä tiiviimpää yhteistyötä Ukrainan puolustuksen teknologisen ja teollisen perustan kanssa, jotta voidaan parantaa sen kapasiteettia vastata välittömiin tarpeisiin sekä pyrkiä standardien yhdenmukaistamiseen ja yhteentoimivuuden parantamiseen. Tiiviimpi yhteistyö Ukrainan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan kanssa vahvistaa Ukrainan kykyä puolustautua ja parantaa Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan valmiutta tukea sekä jäsenvaltioiden että Ukrainan tarpeita.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

EDIP-ohjelmasta myönnettävä tuki on johdonmukaista suhteessa olemassa oleviin EU:n yhteistyöaloitteisiin puolustusteollisuuspolitiikan alalla ja muuhun EU:n välineiden, kuten Ukrainan tukivälineen, kautta Ukrainalle annettavaan kahdenväliseen tukeen ja täydentää niitä. Ohjelmalla täydennetään tärkeintä EU:n tällä politiikanalalla toteuttamaa ohjelmaa, Euroopan puolustusrahastoa, erityisesti tukemalla puolustustarvikkeiden elinkaaren myöhemmässä vaiheessa puolustusrahaston hankkeita. Näin autetaan ohjelman tulosten tulevaa hyödyntämistä markkinoilla. EDIP-ohjelmassa hyödynnetään myös muiden EU:n ohjelmien, kuten EDIRPA- tai ASAP-asetuksen, yhteydessä saatuja kokemuksia erityisesti laajentamalla niiden taloudelliseen tukeen liittyvää toiminta-ajatusta ja laajentamalla niiden soveltamisalaa muuntotyypisiin laitteisiin. Lisäksi sillä lujitetaan yhteisten puolustushankintojen työryhmän puitteissa toteutettuja toimia ja käytyä vuoropuhelua.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

EDIP-ohjelmalla saadaan aikaan synergiaetuja EU:n puolustuspolitiikan ja turvallisuus- ja puolustusalan strategisen kompassin täytäntöönpanon kanssa. Sen täytäntöönpanossa noudatetaan täysin EU:n voimavarojen kehittämissuunnitelmaa, jossa määritellään puolustusvoimavarojen prioriteetit EU:n tasolla, ja lisäksi otetaan huomioon EU:n puolustuksen koordinoitu vuosittainen tarkastelu (CARD), jossa muun muassa kartoitetaan uusia puolustusyhteistyön mahdollisuuksia. EDIP-ohjelmalla helpotetaan myös jäsenvaltioiden yhteistyöpyrkimyksiä pysyvän rakenteellisen yhteistyön (PRY) puitteissa. Sen olisi palveltava PRY-hankkeiden täytäntöönpanoa ja autettava nopeuttamaan, helpottamaan ja tukemaan jäsenvaltioiden tässä yhteydessä tekemien tiukempien sitoumusten täyttämistä. EDIP-ohjelma täydentää Euroopan puolustusviraston jo aiemmin toteuttamia toimia toimitusvarmuuden alalla. EDIP-ohjelmassa hyödynnetään myös erityisesti Euroopan puolustusviraston keskeisten strategisten toimien osa-alueita, josta saadaan tietoa puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevän neuvoston puitteissa käytäviä keskusteluja varten. EDIP-ohjelman täytäntöönpanossa otetaan myös johdonmukaisesti huomioon EU:n Ukrainalle Euroopan rauhanrahaston puitteissa antama sotilaallinen apu. EDIP-ohjelma täydentää hyödyllisellä tavalla elpymis- ja jälleenrakennustavoitteita, joihin EU pyrkii Ukrainan tukivälineen puitteissa, erityisesti vahvistamalla Ukrainan kykyä puolustautua tukeutumalla häiriönsietokykyiseen ja reagoivaan puolustuksen teknologiseen ja teolliseen perustaan. Yleisemmin voidaan ottaa huomioon myös Pohjois-Atlantin puolustusliiton (NATO) ja muiden kumppaneiden toiminta, jos se palvelee unionin turvallisuus- ja puolustusetuja eikä sulje pois minkään jäsenvaltion osallistumista.

EDIP-ohjelma tarjoaa EU:n laajuisen toimitusvarmuusjärjestelmän – erityisesti kaksitasoisen kriisikehyksen avulla – ja täydentää näin sisämarkkinoiden hätätilaa ja häiriönsietokykyä

¹ Ukrainalle annettavien EU:n tulevien turvallisuussitoumusten puitteet, jotka neuvosto hyväksyi 27. marraskuuta 2023.

koskevaa säädöstä (IMERA), joka ei koske puolustustarvikkeita. EDIP-ohjelman kriisikehyksen puitteissa komission käytettävissä olevilla toimenpiteillä, jotka koskevat tiettyjä ensisijaisiksi luokiteltujen puolustustarvikkeiden toimittamisen kannalta kriittisiä tuotteita, jotka eivät liity puolustukseen, pyritään ainoastaan varmistamaan, että asianomaiset puolustusalan toimitusketjut voivat ensisijaisesti saada komponentteja ja materiaaleja, joita tarvitaan, jotta voidaan varmistaa riittävä toimitusvarmuus EU:ssa.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

EDIP-ohjelman sisältämällä toimenpiteillä ja talousarviolla on tarkoitus tukea unionin ja sen jäsenvaltioiden puolustusvalmiutta vahvistamalla Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan kilpailukykyä, reagointikykyä ja valmiuksia, jotta varmistetaan puolustustarvikkeiden oikea-aikainen saatavuus ja tarjonta, sekä edistää Ukrainan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan elpymistä, jälleenrakentamista ja nykyaikaistamista. Asetuksella on kolme eri oikeusperustaa:

- SEUT-sopimuksen 173 artikla, joka liittyy Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan kilpailukykyyn
- SEUT-sopimuksen 114 artikla, joka liittyy Euroopan puolustustarvikemarkkinoihin
- SEUT-sopimuksen 212 artikla, joka liittyy Ukrainan puolustuksen teknologisen ja teollisen perustan vahvistamiseen
- SEUT-sopimuksen 322 artikla, joka liittyy varainhoitosäännöksiin.

Näiden useiden oikeusperustojen huomioon ottamiseksi EDIP-ohjelma rakentuu kolmen pilarin ympärille, joista kukin vastaa yhtä asetuksen oikeusperustoista.

- Ensimmäinen pilari koostuu toimenpiteistä, joilla varmistetaan Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan kilpailukykyyn kannalta välttämättömien edellytysten olemassaolo, ja asianmukainen oikeusperusta tällaisille toimenpiteille on 173 artikla. Venäjän laitton hyökkäyssota Ukrainaa vastaan on muuttanut merkittävästi ja rakenteellisesti Euroopan turvallisuusympäristöä ja johtanut uuteen markkinatilanteeseen Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan kannalta, kuten EDIS-strategiassa kuvataan. Kaksi vuotta Venäjän perusteettoman hyökkäyksen jälkeen Euroopan puolustuksen teollinen ja teknologinen perusta vaatii edelleen mukauttamista näihin uusiin realiteetteihin. Kuten EDIS-strategiassa myös todetaan, Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan on otettava käyttöön joustava tuotantokoneisto, joka pystyy mukautumaan eurooppalaisen kysynnän kehitykseen. Näin ollen komissio voi SEUT-sopimuksen 173 artiklan 1 kohdan mukaisesti toteuttaa toimia, joilla pyritään vauhdittamaan puolustusteollisuuden mukautumista rakenteellisiin muutoksiin. Euroopan puolustuksen teollista ja teknologista perustaa autetaan mukautumaan uusiin markkinarealiteetteihin eri toimenpiteillä, kuten laajentamalla EDIRPA- ja ASAP-asetuksen toiminta-ajatusta, vahvistamalla eurooppalaista puolustusmateriaaliohjelmaa varten tarkoitettua rakennetta koskeva oikeudellinen kehys ja perustamalla rahasto. SEUT-sopimuksen 173 artiklan 2 kohdan mukaan komissio voi tehdä aiheellisia aloitteita edistääkseen jäsenvaltioiden välistä yhteensovittamista puolustusteollisuuspolitiikan alalla.

- Toinen pilari koostuu toimenpiteistä, joiden tarkoituksena on sisämarkkinoiden ja erityisesti Euroopan puolustustarvikemarkkinoiden toiminta, ja asianmukainen oikeusperusta näille toimenpiteille on 114 artikla. Unionin alueen yleisen turvallisuuden varmistaminen on ensisijainen yleisen edun mukainen tavoite, ja tämä turvallisuus edellyttää myös puolustustarvikkeiden ja -palvelujen riittävää saatavuutta. Kuten EDIS-strategiassa kuvataan, nykyinen geopoliittinen tilanne johtaa puolustustarvikkeiden yleiseen lisääntymiseen ja tiettyjen puolustustarvikkeiden mahdolliseen tulevaan huippukysyntään unionissa ja mahdollisesti maailmanlaajuisesti. Tämä tilanne vaikuttaa näiden tuotteiden sisämarkkinoiden toimintaan ja uhkaa niiden toimitusvarmuutta. Jäsenvaltiot ovat ensisijaisesti vastuussa puolustusalan toimitusvarmuuden varmistamisesta osana kansallista puolustusta. Kuten EDIS-strategiassa selitetään, toimitusvarmuuteen liittyy kuitenkin yhä suurempi eurooppalainen ulottuvuus. Kuten ASAP-asetuksessa käsitelty ampumatarvikkeiden toimituskriisi osoittaa, toisistaan poikkeavat kansalliset lait, erityisesti puolustustarvikkeiden sertifiointin osalta, ja erilaiset lähestymistavat kansalliseen turvallisuuteen ovat osoittautuneet Euroopan puolustustarvikkeiden toimitusketjujen pullonkauloiksi ja yhteentoimivuuden esteiksi. Sen vuoksi sisämarkkinoiden toiminnan varmistamiseen siten, että vältetään puolustustarvikkeiden pula unionissa, voidaan parhaiten puuttua perussopimuksen 114 artiklaan perustuvalla unionin yhdenmukaistamislainsäädännöllä. Puolustustarvikkeita koskevan EU:n laajuisen toimitusvarmuusjärjestelmän perustaminen perustuu useisiin näkökohtiin. EDIP-ohjelmaan sisältyy toimenpiteitä, joilla parannetaan jäsenmaiden valmiutta uudessa geopoliittisessa tilanteessa, jolle on ominaista tarve täydentää varastoja ja lisätä puolustusvoimavaroja mahdollisimman pian. EDIP-ohjelmaan sisältyy erityisesti toimenpiteitä, joilla yksinkertaistetaan Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan kanssa tehtävien nykyisten ja tulevien puitesopimusten avaamista muille jäsenvaltioille. EDIP-ohjelmaan sisältyy myös toimenpiteitä, joilla yksilöidään ja seurataan kriittisiä tuotteita ja teollisia valmiuksia tiettyjen puolustustarvikkeiden toimitusketjuissa. EDIP-ohjelma tarjoaa toimituskriisin ilmetessä modulaarisen ja vaiheittaisen kriisinhallintakehyksen, jossa puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevällä neuvostolla on mahdollisuus päättää, mikä on tarkoituksenmukaisin kriisinhallintavaihe, ja vakavampien kriisien osalta, mitkä toimenpiteet otetaan käyttöön. Näin ollen EDIP-ohjelmalla varmistetaan, että toimitushäiriöt ovat hyvin ennakoitavissa ja että niihin puututaan viipymättä, jotta voidaan turvata sisämarkkinoiden toiminta ja varmistaa toimitusvarmuuden riittävä taso jäsenvaltioiden kannalta
- Kolmas pilari koostuu toimenpiteistä, joilla edistetään Ukrainan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan elpymistä, jälleenrakentamista ja nykyaikaistamista sekä asteittaista yhdentymistä Euroopan puolustuksen teknologiseen ja teolliseen perustaan. Asianmukainen oikeusperusta tällaisille toimenpiteille on SEUT-sopimuksen 212 artikla. Erityistä huomiota on kiinnitettävä tavoitteeseen tukea Ukrainaa mukautumisessa asteittain unionin sääntöihin, normeihin, politiikkoihin ja käytäntöihin sen tulevaa unioniin liittymistä silmällä pitäen. Tähän kolmanteen pilariin kuuluvilla unionin toimilla täydennetään ja vahvistetaan jäsenvaltioiden toimia.

SEUT-sopimuksen muilla artikloilla tai kullakin artiklalla erikseen ei voida perustella näitä kolmea pilaria ja niihin sisältyviä toimenpiteitä. Ehdotetut osatekijät sisältyvät yhteen säädökseen, koska kaikki toimenpiteet muodostavat yhdessä johdonmukaisen

lähestymistavan, jolla vastataan eri tavoin tarpeeseen vahvistaa unionin puolustusteollisuuden valmiutta.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Jäsenvaltiot tukeutuvat ratkaisevasti Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan kapasiteettiin täyttääkseen asevoimiensa tarpeet ajallisesti ja määrällisesti. Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainalle ja Ukrainan puolustuksen teolliselle perustalle aiheutuneet vahingot ovat niin suuria, että Ukraina tarvitsee laajaa ja jatkuvaa tukea, jota yksikään jäsenvaltio ei voi yksin tarjota. Sen vuoksi on olennaisen tärkeää varmistaa, että sekä Euroopan että Ukrainan puolustuksen teollinen ja teknologinen perusta pystyvät hoitamaan tämän strategisen roolin. Euroopan tason toiminta vaikuttaa olevan tarkoituksenmukaisinta tällä alalla.

Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan kilpailukykyyn tukeminen:

- Yhtäältä unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuusympäristö muuttuu brutaalisti, mikä johtaa puolustustarvikkeiden kysynnän kasvuun Euroopassa, ja toisaalta Euroopan puolustuksen teollista ja teknologista perustaa rajoittaa suppea rauhanaikainen tuotantokapasiteetti. Jos tilanne jatkuu pitkään, se vaikuttaa rakenteellisesti Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan kilpailukykyyn ja heikentää sitä. Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan toimitusketjut ulottuvat alemmilla tasoilla yleensä rajojen yli, mutta ylemmillä tasoilla ne ovat kansallisten rajojen mukaisesti jakautuneita. Tämä johtuu EU:n jäsenvaltioiden puolustustarvikkeiden kysynnästä, joka viimeaikaisesta kasvustaan huolimatta on edelleen varsin pirstoutunutta, minkä vuoksi Euroopan puolustuksen teollinen ja teknologinen perusta ei kykene hyödyntämään aidosti toimivia EU:n puolustusmarkkinoita. Jäsenvaltiot eivät missään vaiheessa ole saavuttaneet vuonna 2007 asetettua yhteistä viitearvoa, jonka mukaan 35 prosenttia kaikista puolustustarvikehankinnoista olisi kohdennettava eurooppalaisiin yhteishankintoihin. Tämä osoittaa, että jäsenvaltioilla on huomattavia vaikeuksia, jotka estävät niitä lisäämästä puolustustarvikkeiden yhteishankintoja. Sen vuoksi unionilla on parhaat edellytykset toteuttaa toimenpiteitä, joilla kannustetaan EU:n puolustustarvikkeiden kysynnän yhdistämiseen ja yhdenmukaistamiseen sekä helpotetaan jäsenvaltioiden pitkän aikavälin yhteistyötä puolustustarvikkeiden koko elinkaaren ajan.
- Lisäksi koordinoimattomuus ja jäsenvaltioiden kysynnän liiallinen keskittyminen samantyyppisiin puolustustarvikkeisiin samassa aikataulussa, mahdollisesti yhdistettynä toimituspulaan, johtavat hintojen nousuun ja syrjäytysvaikutuksiin (eli siihen, että ostovoimaltaan heikommilla jäsenvaltioilla on vaikeuksia turvata tarvittavien puolustustarvikkeiden saanti). EU:n tasolla käyttöön otettavat toimenpiteet EU:n jäsenvaltioiden kysynnän yhdistämiseksi vahvistavat myös jäsenvaltioiden välistä solidaarisuutta, koska niillä estetään rinnakkaisten kansallisten hankintatoimien väliset mahdolliset ristiriidat.
- Koordinoimaton kysyntä vähentää myös markkinasuuntausten näkyvyyttä. Eurooppalainen kysyntä jää piiloon eikä ole ennustettavaa, mikä puolestaan heikentää teollisuuden investointikykyä alalla, joka on täysin kysyntävetoinen. Uuden turvallisuusympäristön aiheuttamien paineiden vuoksi unionilla ei kuitenkaan ole varaa odottaa, että Euroopan puolustuksen teollinen ja teknologinen perusta

pystyy ennakoimaan tilauksia niin varmasti, että se uskaltaisi investoida tuotantokapasiteettinsa mukauttamiseen. Euroopan puolustusteollisuuden on mukauduttava mahdollisimman nopeasti uuteen markkinatilanteeseen. Tämä tarkoittaa sitä, että on tuettava riskien vähentämistä teollisuuden sellaisista investoinneista, joita tehdään joustavaan valmistuskapasiteettiin. Tämäntyyppinen toiminta vain jäsenvaltioiden tasolla voisi johtaa investointien maantieteellisen jakautumisen epätasapainoon ja lisätä toimitusketjujen pirstoutumista. Vaikuttaa myös olevan tarkoituksenmukaisinta, että toimet, joilla vähennetään Euroopan puolustuksen teolliseen ja teknologiseen perustaan tehtävien investointien riskejä kaikkialla unionissa ja autetaan alaa kehittämään joustava tuotantokoneisto, toteutetaan Euroopan tasolla.

- Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan kilpailukykyyn kannalta on myös tärkeää hyödyntää Euroopan puolustusrahaston tuloksia siltä osin kuin on kyse ohjelmien hankkeista saatavista tuotteista ja teknologioista sekä toimitusketjujen avautumisesta niiden ansiosta. Useat ongelmat saattavat kuitenkin vaikeuttaa Euroopan puolustusrahaston t&k-hankkeista peräisin olevien lopputuotteiden yhteishankintoja tai jopa estää ne. Tämä tarkoittaa sitä, että Euroopan puolustusrahaston hankkeiden tuloksiin voi kohdistua niiden t&k-vaiheen jälkeen uusi kaupallistamisvaje, jota jäsenvaltiot eivät voi yksin ratkaista. Unionilla on parhaat edellytykset toteuttaa toimia sen varmistamiseksi, että Euroopan puolustusrahaston puitteissa käynnistetyt yhteistyötoimet jatkuvat t&k-vaiheen jälkeen.

Puolustustarvikkeiden toimitusvarmuus Euroopassa:

- Puolustusalan toimitusvarmuus on määritelty ensisijaisesti jäsenvaltioiden tasolla, koska puolustus kuuluu kansalliseen toimivaltaan, mutta siihen liittyy yhä enemmän eurooppalaista ulottuvuutta, sillä teollisuuden toimitusketjut ulottuvat yhä enemmän koko EU:n sisämarkkinoille ja niiden ulkopuolelle. Tämä koskee erityisesti kriittisiä komponentteja ja raaka-aineita, joista jäsenvaltiot ovat yhä riippuvaisempia. Kuten ampumatarvikkeita koskevasta suunnitelmastakin käy ilmi, jäsenvaltioilla ei ole juurikaan näkemystä Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan kokonaiskapasiteetista ja toimitusketjuista, mikä estää niitä tekemästä tietoon perustuvia päätöksiä. Jotta voidaan varmistaa toimitusvarmuuden riittävä taso myös kriisiaikoina, on aiheellista harkita EU:n laajuisen toimitusvarmuusjärjestelmän perustamista EDIP-ohjelman puitteissa. Tällaisella kehyksellä tehostetaan puolustustarvikkeiden toimituskriiseihin liittyvien toimien koordinoitua ja lisätään jäsenvaltioiden luottamusta rajat ylittäviin toimitusketjuihin sekä vahvistetaan Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan häiriönsietokykyä kaikkien jäsenvaltioiden hyödyksi tehokkaammin kuin erilaisten rinnakkaisten kansallisten toimenpiteiden avulla.

Ukrainan puolustuksen teknologisen ja teollisen perustan vahvistaminen:

- Puolustusteollisuus on strategisesti tärkeä Ukrainan talouden ala. Maa pyrkii ylläpitämään ja lisäämään tuotantokapasiteettiaan täyttääkseen kansalliset puolustustarviketarpeensa. Venäjän hyökkäyssodan Ukrainan puolustuksen teknologisen ja teollisen perustan infrastruktuureille aiheuttamat vahingot ovat kuitenkin niin suuret, että Ukraina tarvitsee erityistä tukea, jota yksikään jäsenvaltio ei voisi tarjota yksin. EDIP-ohjelmassa ehdotetuilla toimenpiteillä vahvistetaan suoraan Ukrainan puolustuksen teollista ja teknologista perustaa ja tehostetaan sen teollista yhteistyötä Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan kanssa. EDIP-ohjelman avulla EU:lla on ainutlaatuinen mahdollisuus kannustaa molempia puolustuksen teknologisia ja teollisia perustoja

vastaamaan yhdessä ajallisesti ja määrällisesti Ukrainan ja jäsenvaltioiden tarpeisiin. Ukrainan-edustustonsa ansiosta EU voi varmistaa, että tietoa maahan vaikuttavista kehityskuluista on saatavilla kattavasti. EU antaa Ukrainalle merkittävää sotilaallista apua ja osallistuu myös useimpiin monenvälisiin prosesseihin, joilla pyritään vastaamaan Ukrainan puolustushaasteisiin. Näin EU pysyy ajan tasalla uusista puolustustarviketarpeista ja Ukrainan puolustusteollisuuden tuotantokapasiteetin olosuhteista ja voi mukauttaa tuen muuttuviin tarpeisiin tiiviissä yhteistyössä muiden kansallisten tai teollisuuden sidosryhmien kanssa. Myös ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden valmistelua unionin jäsenyyteen voidaan parhaiten edistää unionin tasolla.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen, koska siinä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tavoitteiden saavuttamiseksi Euroopan tasolla.

Kun otetaan huomioon nykyinen ennennäkemätön geopoliittinen tilanne ja unionin turvallisuuteen kohdistuva merkittävä uhka, ehdotettu toimintapoliittinen lähestymistapa on oikeassa suhteessa havaittujen ongelmien laajuuteen ja vakavuuteen. Tarve tukea teollisuuden mukautumista rakenteellisiin muutoksiin, parantaa EU:n puolustustarvikkeiden toimitusvarmuutta ja vahvistaa Ukrainan puolustuksen teknologista ja teollista perustaa otetaan asianmukaisesti huomioon perussopimusten mukaisten unionin mahdollisten toimien rajoissa. EDIP-ohjelmassa esitetyissä toimenpiteissä ei mennä pidemmälle kuin mitä tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, ja ne ovat oikeassa suhteessa tavoitteisiin liittyvien ongelmien laajuuteen ja vakavuuteen nähden. Eri toimille myönnettävällä rahoitustuella pyritään vahvistamaan teollisuuden kilpailukykyä avoimilla ja kilpailluilla markkinoilla. Ukrainan puolustuksen teknologiselle ja teolliselle perustalle annettava tuki perustuu Ukrainalle annettavan nykyisen tuen toiminta-ajatuksen laajentamiseen, ja sillä reagoidaan kohdennetusti Venäjän hyökkäyssodasta johtuviin Ukrainan erityisolosuhteisiin.

- **Toimintatavan valinta**

Komissio ehdottaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta. Asetus, jota sovelletaan yhdenmukaisesti ja joka on sitova ja sellaisenaan sovellettava, on sopivin oikeudellinen väline, sillä vain se voi tarjota tarvittavan yhdenmukaisuuden, jotta voidaan vahvistaa puolustusalan teollista valmiutta kaikkialla Euroopassa ja varmistaa Euroopan puolustustarvikkeiden toimitusvarmuus. Lisäksi tämä on sopusoinnussa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 114, 173 ja 212 artiklan kanssa, joissa kaikissa määrätään tavallisesta lainsäätämisyjärjestyksestä, jota on sovellettava toimenpiteiden hyväksymiseen niiden soveltamisalalla.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Sidosryhmien kuulemista ei ole voitu toteuttaa, koska ehdotus on valmisteltava kiireellisesti, jotta lainsäädäntövallan käyttäjät voisivat hyväksyä sen hyvissä ajoin. Tavoitteena on, että sitä voitaisiin alkaa soveltaa vuoden 2025 alusta alkaen, jolloin geopoliittiseen tilanteeseen sekä Ukrainan puolustuksen teollisen perustan elpymiseen ja jälleenrakentamiseen liittyviin uusiin tarpeisiin on vastattava.

Komissio on tiiviissä yhteistyössä korkean edustajan kanssa järjestänyt kattavan kuulemisprosessin jäsenvaltioiden, teollisuuden, rahoitusalan ja ajatushautomoiden kanssa eurooppalaista EDIS-strategiaa koskevan työn tueksi. Kuuleminen perustui sidosryhmien eri

tilaisuuksissa (seminaareissa ja kokouksissa) esittämiin näkemyksiin sekä kirjallisiin kannanottoihin. Ennen näitä seminaareja komissio jakoi tausta-asiakirjoja (jotka on julkaistu Euroopan komission verkkosivustolla). Niissä käsiteltiin erityisesti EDIP-ohjelman toimenpiteisiin liittyviä eri teemoja tilaisuuksien aikana käytävän keskustelun pohjaksi. Nämä samat tausta-asiakirjat muodostivat perustan myös kirjallisille kannanotoille, joita kuullut sidosryhmät toimittivat komissiolle ja korkealle edustajalle. Kaikkia EU:n kansalaisia, jotka olivat halukkaita osallistumaan kuulemiseen, pyydettiin lähettämään kirjallinen kannanotto sitä varten tarkoitettuun sähköpostiosoitteeseen. Komissio ja korkea edustaja saivat yli 90 eri sidosryhmältä yli 270 kirjallista kannanottoa, joita on analysoitu eurooppalaisen EDIS-strategian valmistelutyön tueksi. Lisäksi on järjestetty kokous Ukrainan edustajien kanssa, ja he ovat myös toimittaneet kirjallisia kannanottoja ilmaistakseen näkemyksensä tulevasta EDIS-strategiasta.

Koska EDIP-ohjelman tarkoituksena on aloittaa EDIS-strategiassa kehitetyn vision toteuttaminen ja panna strategiaan sisältyvät toimet täytäntöön, EDIS-strategian yhteydessä saadut kannanotot on suurelta osin otettu huomioon EDIP-ohjelman toimenpiteiden suunnittelussa. Yleisesti ottaen EDIP-ohjelman keskeisiin toimiin liittyvät kannanotot voidaan kuvata seuraavasti:

- Mitä tulee tukeen, joka osoitetaan Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan mukauttamiseen uudesta turvallisuustilanteesta johtuviin rakenteellisiin muutoksiin, useimmat sidosryhmät kannattivat ajatusta. ASAP- ja EDIRPA-asetusten toiminta-ajatusten laajentamiseen sekä tarpeeseen hyödyntää Euroopan puolustusrahaston tuloksia suhtauduttiin useimmiten myönteisesti. Komissio on tarkastellut näitä toisiaan lähellä olevia kantoja, mistä on osoituksena muun muassa ehdotus toimenpiteiksi, joilla laajennetaan ASAP- ja EDIRPA-asetuksen toiminta-ajatusta ja edistetään Euroopan puolustusrahaston tuotteiden käyttöönottoa markkinoilla.
- Useimmat sidosryhmät korostivat, että toimitusvarmuus on tärkeä kysymys EU:n tasolla. Useimmissa kannanotoissa korostettiin myös, että olisi tasapainotettava keskenään tarve parantaa toimitusvarmuutta EU:n tasolla ja tarve ottaa jäsenvaltioiden suvereniteetti ja erioikeudet huomioon. Tällaisen tasapainon saavuttamiseksi komissio ehdottaa vaiheittaista ja oikeasuhteista toimitusvarmuusjärjestelmää, johon jäsenvaltiot osallistuvat täysimääräisesti ja jatkuvasti ja jossa teollisuuden taloudelliset edut otetaan asianmukaisesti huomioon ja suojataan oikeasuhteisesti.
- Puolustusteollisuuden valmiuskulttuurin valtavirtaistamiseen liittyen useimmat sidosryhmät totesivat, että on tarpeen varmistaa riittävä rahoituksen saanti puolustusosalalla ja erityisesti Euroopan puolustuksen teollisessa ja teknologisessa perustassa toimivissa pk-yrityksissä. Komissio kiinnitti erityistä huomiota tältä osin esitettyihin kantoihin esimerkiksi ehdottamalla puolustusalan toimitusketjun muutosta vauhdittavaa rahastoa (FAST), joka hyödyttää pk-yrityksiä ja pieniä midcap-yrityksiä.
- Mitä tulee puolustusteollisuuteen liittyvään yhteistyöhön Ukrainan kanssa, useimmat sidosryhmät suhtautuivat myönteisesti ajatukseen. Komissio on ottanut huomioon sidosryhmien kannanotot ja Ukrainan näkemykset ja räätälöinyt tarkoituksenmukaisimmalla tavalla asiaa koskevat toimet EDIP-ohjelmassa.

EU varmistaa tämän asetuksen tavoitteita ja sen soveltamisalaan kuuluvia toimia koskevan asianmukaisen viestinnän ja näkyvyyden unionissa, Ukrainassa ja laajemmaltikin.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Kattava EDIS-strategiaa koskeva kuuleminen on mahdollistanut sen, että komissio ja korkea edustaja ovat saaneet paljon kannanottoja erilaisilta asiantuntijoilta (esim. kansallisen hallinnon, puolustusteollisuuden, rahoitusalan, ajatushautomoiden sekä tiedeyhteisön asiantuntijoilta). Komission ja korkean edustajan EDIS-strategian yhteydessä keräämää asiantuntemusta on hyödynnetty EDIP-ohjelmassa ehdotettujen toimenpiteiden kehittämisessä.

- **Vaikutustenarviointi**

Ehdotus on luonteeltaan kiireellinen, sillä sen tarkoituksena on tukea Euroopan puolustusteollisuuden nopeaa mukautumista uuteen geopoliittiseen ympäristöön ja tarjota apua sodassa olevalle maalle vuoden 2024 alusta alkaen, minkä vuoksi vaikutustenarviointia ei voitu tehdä.

Geopoliittinen tilanne ja erityisesti Venäjän hyökkäyssodan jatkuminen Ukrainassa johtivat siihen, että komissio päätti nopeasti siirtyä kohdennetusta hätätilanteeseen reagoinnista (heinäkuussa 2023 hyväksyttiin ASAP-asetus ja lokakuussa 2023 EDIRPA-asetus) siihen, että se omaksuu rakenteellisemmän lähestymistavan, jolla puututaan Euroopan puolustuksen teolliseen ja teknologiseen perustaan kohdistuviin pitkän aikavälin seurauksiin ja jatketaan Ukrainan tukemista.

Lisäksi Eurooppa-neuvosto kehotti 14. ja 15. joulukuuta 2023 antamissaan päätelmissä esittämään nopeasti EDIP-ohjelmaa koskevan ehdotuksen ja totesi 1. helmikuuta 2024 antamissaan päätelmissä palaavansa ”seuraavassa kokouksessaan maaliskuussa 2024 turvallisuus- ja puolustusasioihin, mukaan lukien tarve lisätä Euroopan yleistä puolustusvalmiutta ja vahvistaa edelleen sen puolustuksen teollista ja teknologista perustaa, tavoitteena sopia seuraavista toimista, joilla eurooppalaisesta puolustusteollisuudesta tehdään häiriönsietokykyisempi, innovoivampi ja kilpailukykyisempi”.

Näin ollen vaikutustenarviointia ei ollut mahdollista tehdä siinä ajassa, joka oli käytettävissä, jotta EDIP-ohjelmaa koskevan ehdotus voitiin esittää hyvissä ajoin maaliskuussa 2024 kokoontuvassa Eurooppa-neuvostossa käytävää keskustelua varten. EDIP-ohjelmaa koskeva ehdotus perustuu kuitenkin yhteisten puolustushankintojen työryhmän puitteissa tehtyyn työhön, ASAP- ja EDIRPA-asetusten täytäntöönpanosta saatuihin ensimmäisiin kokemuksiin sekä EDIS-strategian yhteydessä toteutettuun kattavaan kuulemisprosessiin. Komissio julkaisee kolmen kuukauden kuluessa tämän asetusehdotuksen julkaisemisesta komission yksiköiden valmisteluasiakirjan, jossa esitetään tätä EU:n lainsäädäntötoimea koskevat perustelut ja selitetään sen tarkoituksenmukaisuus määriteltyjen poliittisten tavoitteiden saavuttamisen kannalta.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

EDIP-ohjelman ei odoteta lisäävän hallinnollista taakkaa. Ehdotettu tulosperusteinen lähestymistapa, joka on käytettävissä tukikelpoisten toimien osalta ja joka perustuu maksujen suorittamisen ja konsortion välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamisen väliseen ehdollisuuteen, on myös yksi keino yksinkertaistaa välineen täytäntöönpanoa.

- **Perusoikeudet**

EU:n kansalaisten turvallisuuden parantaminen voi auttaa turvaamaan heidän perusoikeutensa.

Ohjelmasta ei voida myöntää tukea toimiin, jotka liittyvät puolustusalan yhteisiin tavara- tai palveluhankintoihin, jotka on sovellettavan kansainvälisen oikeuden mukaan kielletty. EDIP-ohjelmasta ei myöskään voida myöntää tukea toimiin, joilla hankittaisiin yhteisesti sellaisia tappavia autonomisia aseita, joissa ihminen ei voi merkityksellisesti vaikuttaa päätöksiin kohteiden valinnasta tai iskun tekemisestä tehtäessä ihmisiin kohdistuvia iskuja.

Euroopan unionin perusoikeuskirjan, jäljempänä 'perusoikeuskirja', 16 artiklassa määrätään elinkeinovapaudesta. Jotkin pilariin 2 kuuluvat toimenpiteet, joita tarvitaan puolustustarvikkeiden toimitusvarmuuden varmistamiseksi unionissa, voivat kuitenkin tilapäisesti rajoittaa 16 artiklalla suojattua elinkeinovapautta ja sopimusvapautta sekä perusoikeuskirjan 17 artiklassa suojattua omistusoikeutta. Näitä oikeuksia voidaan perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdan mukaisesti rajoittaa tässä ehdotuksessa ainoastaan lailla sekä kyseisten oikeuksien ja vapauksien keskeistä sisältöä kunnioittaen ja suhteellisuusperiaatetta noudattaen.

- EDIP-ohjelmaan sisältyy säännöksiä tietopyynnöistä ja priorisointimekanismeista (ensisijaisiksi luokitellut tilaukset ja pyynnöt), jotka edellyttävät tarkoituksenmukaisimman kriisivaiheen käyttöönottoa neuvoston täytäntöönpanosäädöksellä, kun on kyse toimituskriisivaiheesta tai turvallisuuteen liittyvästä toimituskriisivaiheesta.
- Velvoitteessa, jonka mukaan komissiolle on annettava eräitä tietoja tiettyjen edellytysten täytyessä, kunnioitetaan elinkeinovapauden (perusoikeuskirjan 16 artikla) keskeistä sisältöä eikä vaikuteta siihen suhteettomasti. Kaikki tietopyynnöt palvelevat unionin yleisen edun mukaista tavoitetta, jonka mukaan mahdollistetaan tietojen kerääminen tuotantovalmiuksista, tuotantokapasiteetista ja mahdollisten pulaa lieventävien toimenpiteiden ensisijaisista häiriöistä, jotka vaikuttavat kriisin kannalta olennaisten tuotteiden tai puolustustarvikkeiden tuotantoon. Tällaiset tietopyynnöt ovat tarkoituksenmukaisia ja tehokkaita kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi, koska niiden avulla saadaan tietoja, joita tarvitaan käsillä olevan kriisin arvioimiseksi. Periaatteessa komissio pyytää tietoja ainoastaan etujärjestöiltä ja esittää yksittäisille yrityksille tietopyyntöjä vain, jos se on tarpeen tämän lisäksi. Koska toimitustilannetta koskevia tietoja ei muutoin ole saatavilla, ei ole muuta yhtä tehokasta tapaa saada tietoja, joita eurooppalaiset päätöksentekijät tarvitsevat toteuttaakseen riskejä lieventäviä toimenpiteitä. Kun otetaan huomioon puolustustarvikkeiden pulaan liittyvät vakavat geopoliittiset ja turvallisuusseuraukset sekä riskejä lieventävien toimenpiteiden merkitys, tietopyynnöt ovat oikeassa suhteessa haluttuun tavoitteeseen nähden. Lisäksi elinkeinovapauden ja omistusoikeuden rajoittamisen vastapainona ovat asianmukaiset suojatoimet. Tietopyyntöjä voidaan esittää ainoastaan kriisin kannalta olennaisista puolustustarvikkeista tai niiden raaka-aineista tai komponenteista, jotka komissio on erityisesti yksilöinyt täytäntöönpanosäädöksellä ja joihin vaikuttavat merkittävään pulaan johtavat häiriöt tai mahdolliset häiriöt.
- Ensisijaisiksi luokiteltujen tilausten hyväksymistä ja etusijalle asettamista koskevassa velvoitteessa kunnioitetaan elinkeinovapautta ja sopimusvapautta (perusoikeuskirjan 16 artikla) sekä omistusoikeuden (perusoikeuskirjan 17 artikla) keskeistä sisältöä eikä vaikuteta niihin suhteettomasti. Tämä velvoite palvelee unionin yleisen edun mukaista turvallisuustavoitetta puuttumalla kriisin kannalta olennaisten tuotteiden toimitushäiriöihin. Velvoite on tarkoituksenmukainen ja tehokas keino saavuttaa tämä tavoite, koska sillä varmistetaan, että saatavilla olevat resurssit käytetään ensisijaisesti kriisin kannalta olennaisten puolustustarvikkeiden tuotantoon. Muut

toimenpiteet eivät olisi yhtä tehokkaita. Kun on kyse kriisin kannalta olennaisista tuotteista, joihin toimituskriisi vaikuttaa, on oikeasuhteista velvoittaa tällaisten tuotteiden toimitusketjuun osallistuvat yritykset hyväksymään ja asettamaan etusijalle tietyt tilaukset. Asianmukaisilla suoja-toimilla varmistetaan, että priorisointivelvoitteen mahdolliset kielteiset vaikutukset elinkeinovapauteen, sopimusvapauteen ja omistusoikeuteen eivät merkitse näiden oikeuksien rikkomista. Tiettyjen tilausten priorisointivelvoitetta voidaan soveltaa ainoastaan sellaisiin kriisin kannalta olennaisiin tuotteisiin, jotka komissio on erityisesti yksilöinyt täytäntöönpanosäädöksellä ja joihin vaikuttavat merkittävään pulaan johtavat häiriöt tai mahdolliset häiriöt. Asianomainen yritys voi pyytää komissiota tarkastelemaan uudelleen ensisijaiseksi luokiteltua tilausta, jos yritys ei pysty toteuttamaan tilausta tai jos tilauksen toteuttaminen aiheuttaisi sille kohtuutonta taloudellista rasitusta ja erityisiä vaikeuksia. Lisäksi yritys, jolle velvoite asetetaan, vapautetaan kaikesta vahingonkorvausvastuusta, joka johtuu velvoitteen noudattamisesta aiheutuvasta sopimusvelvoitteiden rikkomisesta.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Määrärahat asetuksen täytäntöönpanoa varten XX.XX.XXXX ja 31. joulukuuta 2027 välisellä kaudella ovat 1 500 miljoonaa euroa käyvinä hintoina.

Monivuotisen rahoituskehysten vaikutukset tarvittavien määrärahojen ja henkilöresurssien osalta on eritelty säädösehdotukseen liitetyssä rahoitus selvityksessä.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Komissio laatii ohjelmasta arviointikertomuksen ja antaa sen tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 30. kesäkuuta 2027. Tässä kertomuksessa arvioidaan erityisesti ehdotuksessa asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Komissio voi – myös arviointikertomuksen huomioon ottaen – esittää ehdotuksia tehdäkseen asetukseen asianmukaisia muutoksia, erityisesti puuttuakseen riskeihin, jotka heikentävät EU:n puolustusteollisuuden valmiutta tai jotka liittyvät puolustustarvikkeiden toimitusvarmuuteen Euroopassa.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**Euroopan puolustusteollisuusohjelman (EDIP) ja puolustustarvikkeiden oikea-aikaisen saatavuuden ja toimituksen varmistamista koskevan toimenpidekehityksen perustamisesta**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan 1 kohdan, 173 artiklan 3 kohdan, 212 artiklan 2 kohdan ja 322 artiklan 1 kohdan, ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon²,

ottavat huomioon Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausunnon³,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Versailles'ssa 11 päivänä maaliskuuta 2022 kokoontuneet unionin valtion- tai hallitusten päämiehet sitoutuivat vahvistamaan Euroopan puolustusvoimavaroja Venäjän Ukrainaa vastaan käymän provosoimattoman ja perusteettoman hyökkäyssodan vuoksi. He sopivat puolustusmenojen lisäämisestä, yhteistyön tehostamisesta yhteisten hankkeiden sekä puolustusvoimavarojen yhteishankinnan avulla, puutteiden korjaamisesta, innovoinnin edistämisestä sekä EU:n puolustusteollisuuden vahvistamisesta ja kehittämisestä, mukaan lukien perustamalla Euroopan puolustusteollisuusohjelma, jäljempänä 'EDIP-ohjelma'.
- (2) Alueellisten ja maailmanlaajuisten uhkien pitkän aikavälin voimistuminen edellyttää muutosta vauhtiin ja mittakaavaan, jolla Euroopan puolustuksen teollinen ja teknologinen perusta kykenee kehittämään ja tuottamaan kattavasti sotilaallisia voimavaroja. Aktiivisen sodankäynnin ja alueellisten konfliktien paluu Eurooppaan vaikuttaa kielteisesti unionin ja jäsenvaltioiden turvallisuuteen ja edellyttää jäsenvaltioilta huomattavaa kapasiteetin lisäämistä puolustusvoimavarojen vahvistamiseksi.
- (3) Tarkasteltuaan Versailles'n julkilausuman ja turvallisuus- ja puolustusalan strategisen kompassin täytäntöönpanemiseksi toteutettuja toimia Eurooppa-neuvosto totesi 14 ja 15 päivänä joulukuuta 2023 antamissaan päätelmissä, että puolustusvalmiuden

² EUVL C, , s. .

³ EUVL C, , s. .

parantamista koskevien unionin tavoitteiden saavuttaminen edellyttää lisätoimia. Jotta päästään tällaiseen valmiuteen ja kyetään puolustamaan unionia, tarvitaan aiempaa häiriönsietokykyisempää, innovatiivisempaa ja kilpailukykyisempää Euroopan puolustusteollisuutta.

- (4) Komissio sekä unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja esittivät 18 päivänä toukokuuta 2022 yhteisen tiedonannon puolustusalan investointivajeiden analyysistä ja siihen perustuvista jatkotoimista ja toivat esiin unionin puolustusalan rahoitus-, tuotanto- ja voimavaravajeet. Lokakuun 18 päivänä 2023 Euroopan puolustusteollisuuden vahvistamista yhteistoiminnallisten hankintojen avulla koskevasta välineestä (EDIRPA) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/2418⁴ tarkoituksena on tukea jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä hankintavaiheessa, jotta voidaan paikata yhteistyössä kiireellisimmät ja kriittisimmät vajeet ja varsinkin ne, jotka ovat seurausta reagoinnista Venäjän Ukrainaa vastaan käymään hyökkäyssotaan. Heinäkuun 20 päivänä 2023 ampumatarvikkeiden tuotannon tukemisesta (ASAP) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/1525⁵ tarkoituksena on tukea kiireellisesti Euroopan puolustusteollisuuden valmistuskapasiteetin lisäämistä, turvata toimitusketjut, helpottaa tehokkaita hankintamenettelyjä, korjata tuotantokapasiteetin puutteita ja edistää investointeja.
- (5) EDIRPA ja ASAP suunniteltiin hätätoimiksi ja lyhyen aikavälin ohjelmiksi, joiden molempien voimassaolo päättyy vuonna 2025 (ASAPin 30 päivänä kesäkuuta 2025 ja EDIRPAn 31 päivänä joulukuuta 2025). EDIP-ohjelman olisi perustuttava EDIRPAn ja ASAPin saavutuksiin ja jatkettava niiden toiminta-ajatusta vuoteen 2027 saakka tarjoamalla rahoitustukea Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan vahvistamiseen ennakoitavalla, jatkuvalla ja oikea-aikaisella tavalla noudattaen yhdenmukaista lähestymistapaa. Nykyisen turvallisuustilanteen valossa vaikuttaa tarpeelliselta laajentaa unionin tukea puolustustarvikkeille, mukaan lukien miehittämättömien järjestelmien kaltaiset hyödykkeet, joilla on ratkaiseva rooli Ukrainan sotatoimialueella.
- (6) Eurooppa-neuvosto päätti 23 päivänä kesäkuuta 2022 myöntää ehdokasmaan aseman Ukrainalle, joka ilmaisi vahvan tahtonsa sitoa jälleenrakentaminen unionin jäsenyyteen tähtääviin uudistuksiin. EU-johtajat päättivät joulukuussa 2023 aloittaa liittymisneuvottelut Ukrainan kanssa. Eurooppa-neuvosto ilmoitti 15 päivänä joulukuuta 2023, että unioni ja sen jäsenvaltiot antavat pitkällä aikavälillä ja yhdessä kumppaneidensa kanssa panoksensa turvallisuussitoumuksiin Ukrainalle, mikä auttaa Ukrainaa puolustautumaan, vastustamaan vakautta horjuttavia toimia ja estämään hyökkäyksiä tulevaisuudessa. Vahva tuki Ukrainalle on yksi unionin prioriteeteista, ja se ilmentää asianmukaisella tavalla unionin vahvaa poliittista sitoumusta tukea Ukrainaa niin kauan kuin se on tarpeen.
- (7) Venäjän hyökkäyssodan aiheuttamat vahingot Ukrainan taloudelle, yhteiskunnalle ja infrastruktuurille ja erityisesti Ukrainan puolustuksen teknologiselle ja teolliselle perustalle edellyttävät kattavaa tukea tämän perustan jälleenrakentamiseen. Tämä on

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/2418, annettu 18 päivänä lokakuuta 2023, välineen perustamisesta Euroopan puolustusteollisuuden vahvistamiseksi yhteistoiminnallisten hankintojen avulla (EDIRPA) (EUVL L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj?locale=fi>).

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/1525, annettu 20 päivänä heinäkuuta 2023, ampumatarviketuotannon tukemisesta (ASAP) (EUVL L 185, 24.7.2023, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj?locale=fi>).

olennaisen tärkeää, jotta Ukrainan valtio voi pitää yllä olennaisia tehtäviään ja mahdollistaa maan nopean elpymisen, jälleenrakentamisen ja nykyaikaistamisen sekä edistää yhdentymistä Euroopan puolustustarvikemarkkinoihin. Vahva Ukrainan puolustuksen teknologinen ja teollinen perusta on ratkaisevan tärkeä Ukrainan pitkän aikavälin turvallisuuden ja jälleenrakentamisen kannalta.

- (8) Tätä varten olisi rahoitettava toimia, joilla tuetaan Ukrainan puolustuksen teknologisen ja teollisen perustan vahvistamista. Tämä tuki täydentää Ukrainan tukivälineestä myönnettävää tukea sekä sotilaallista tukea, jota Ukrainalle annetaan Euroopan rauhanrahaston puitteissa ja jäsenvaltioiden kahdenvälisen avun kautta.
- (9) Venäjä on saatettava täyteen vastuuseen ja sen on maksettava massiivisista vahingoista, jotka sen Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjaa räikeästi rikkova hyökkäyssota Ukrainaa vastaan on aiheuttanut. Unionin ja sen jäsenvaltioiden olisi tiiviissä yhteistyössä muiden kansainvälisten kumppaneiden kanssa pyrittävä edelleen tähän tavoitteeseen unionin ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti ottaen huomioon, että Venäjä on rikkonut vakavasti Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan 2 artiklan 4 kohdassa vahvistettua väkivallan käyttöä koskevaa kieltoa ja periaatteita, jotka koskevat valtioiden vastuuta kansainvälisen oikeuden vastaisista teoista, mukaan lukien velvoite korvata aiheutettu taloudellisesti arvioitavissa oleva vahinko. On tärkeää, että edetään kansainvälisten kumppaneiden kanssa koordinoitusti muun muassa sen suhteen, miten yksityisten tahojen hallussa olevat Venäjän pysäytetyistä varoista muodostuvat ylimääräiset tuotot voitaisiin sovellettavia sopimusvelvoitteita noudattaen ja unionin ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti ohjata tukemaan Ukrainaa, myös sen puolustuksen teknologista ja teollista perustaa. Jos neuvosto hyväksyisi korkean edustajan ehdotuksesta SEU-sopimuksen 29 artiklan mukaisen YUTP-päätöksen, jonka mukaan unionille siirretään arvopaperikeskusten poikkeukselliset käteisvarat, jotka johtuvat Venäjän valtion pysäytetyistä varoista saaduista odottamattomista ja poikkeuksellisista tuloista, lisätuki voitaisiin ottaa näistä tuloista unionin yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tavoitteiden mukaisesti.
- (10) Ukrainan kanssa olisi tehtävä puitesopimus, jossa vahvistetaan tämän asetuksen mukaisen unionin ja Ukrainan välisen yhteistyön periaatteet. Ukrainan ja Ukrainaan sijoittautuneiden oikeussubjektien kanssa olisi myös tehtävä avustussopimuksia tai yhteishankintasopimuksia, jotta voidaan määritellä edellytykset varojen vapauttamiselle.
- (11) Jotta voidaan rahoittaa toimia, joilla pyritään vahvistamaan Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan kilpailukykyä, reagointikykyä ja valmiuksia SEU-sopimuksen 173 artiklan nojalla, sekä yhteistyötoimia, joilla pyritään vahvistamaan Ukrainan puolustuksen teknologista ja teollista perustaa SEU-sopimuksen 212 artiklan nojalla, tässä asetuksessa olisi vahvistettava yhteiset tavoitteet ja yhteiset rahoitusmekanismit ja erotettava selkeästi kaksi budjettikohtaa, jotka vastaavat näitä kahta tavoitetta, sekä perustettava ohjelma, jossa vahvistetaan edellytykset SEU-sopimuksen 173 artiklan mukaiselle unionin rahoitustuelle, ja Ukrainan tukemiseen tarkoitettu väline, jossa vahvistetaan erityisedellytykset SEU-sopimuksen 212 artiklan mukaiselle unionin rahoitustuelle.
- (12) Tässä asetuksessa vahvistetaan EDIP-ohjelman koko keston ajaksi määrärahat, joita Euroopan parlamentin ja neuvoston on määrä pitää talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista 16 päivänä joulukuuta 2020 tehdyn Euroopan parlamentin,

Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välisen toimielinten sopimuksen 18 kohdan mukaisesti ensisijaisena ohjeenaan vuosittaisessa talousarviomenettelyssä.

- (13) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1060 73 artiklan 4 kohdassa säädettyjä mahdollisuuksia voitaisiin soveltaa edellyttäen, että hanke on kyseisessä asetuksessa vahvistettujen sääntöjen sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/1058 vahvistetun Euroopan aluekehitysrahaston ja asetuksessa (EU) 2021/1057 vahvistetun Euroopan sosiaalirahasto plussan soveltamisalan mukainen. Näin voisi olla erityisesti silloin, kun kriisin kannalta olennaisten puolustustarvikkeiden tuotannossa on erityisiä markkinoiden toimintapuutteita tai optimaalista heikompia investointitilanteita jäsenvaltioiden alueilla, erityisesti haavoittuvilla ja syrjäisillä alueilla, ja tällaiset resurssit edistävät sen ohjelman tavoitteiden saavuttamista, josta ne siirretään. Asetuksen (EU) 2021/1060 24 artiklan mukaisesti komission on arvioitava jäsenvaltion toimittamat muutetut ohjelmat ja esitettävä huomautuksia kahden kuukauden kuluessa muutetun ohjelman toimittamisesta.
- (14) Kun otetaan huomioon tarve investoida paremmin ja yhdessä jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden puolustusvoimavaroihin sekä Ukrainan puolustuksen teollisen perustan elpymiseen, jälleenrakentamiseen ja nykyaikaistamiseen, jäsenvaltioiden, kolmansien maiden, kansainvälisten järjestöjen, kansainvälisten rahoituslaitosten tai muiden rahoittajien olisi voitava osallistua EDIP-ohjelman täytäntöönpanon rahoitukseen. Tällaisiin rahoitusosuuksiin olisi sovellettava samoja sääntöjä ja ehtoja, ja niiden olisi oltava asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 21 artiklan 2 kohdan a alakohdan ii alakohdassa sekä d ja e alakohdassa tarkoitettuja ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi voitava käyttää Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/1060 tarjottua joustovaraa yhteistyössä hallinnoitavien määrärahojensa täytäntöönpanossa. Sen vuoksi olisi oltava mahdollista siirtää tietty määrä yhteistyöhön perustuvan hallinnon puitteissa osoitetuista varoista EDIP-ohjelmaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1060 asiaa koskevissa säännöksissä säädetyin edellytyksin. Sitomattomat varat voidaan jäsenvaltion pyynnöstä siirtää takaisin yhteen tai useampaan rahoituslähteenä olevaan ohjelmaan viimeistään vuonna 2028 asetuksen (EU) 2021/1060 asiaa koskevissa säännöksissä vahvistetuin edellytyksin.
- (15) Koska ohjelmalla pyritään parantamaan unionin ja Ukrainan puolustusteollisuuden kilpailukykyä ja tehokkuutta, ohjelmasta myönnettävän rahoitustuen saajien olisi oltava oikeussubjekteja, jotka ovat sijoittautuneet unioniin, assosioituneisiin maihin tai Ukrainaan ja jotka eivät ole muiden assosioitumattomien kolmansien maiden kuin Ukrainan tai assosioitumattomien kolmansien maiden yhteisöjen määräysvallassa. Jos rahoitustuen saajia ovat jäsenvaltiot, assosioituneet maat tai Ukraina, erityisesti yhteishankintojen osalta, näitä sääntöjä olisi sovellettava soveltuvin osin hankintasopimusten toimeksisaajiin tai alihankkijoihin. Tässä yhteydessä määräysvallan olisi ymmärrettävä tarkoittavan kykyä käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa oikeussubjektissa joko suoraan tai yhden tai useamman muun oikeussubjektin välityksellä. Jotta voidaan varmistaa unionin ja jäsenvaltioiden olennaisten turvallisuus- ja puolustusetujen suojelu, toimeen osallistuvien oikeussubjektien kyseiseen toimeen käytettävän infrastruktuurin, tilojen, välineiden ja resurssien edellytetään lisäksi sijaitsevan jäsenvaltion tai assosioituneen maan tai Ukrainan alueella.
- (16) Joissakin olosuhteissa olisi oltava mahdollista poiketa periaatteesta, jonka mukaan EDIP-ohjelmasta tukea saavaan toimeen osallistuvat oikeussubjektit eivät ole

assosioitumattomien kolmansien maiden tai assosioitumattomien kolmansien maiden yhteisöjen määräysvallassa. Unioniin tai assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautunut oikeussubjekti, joka on assosioitumattoman kolmannen maan tai assosioitumattoman kolmannen maan yhteisön määräysvallassa, voi osallistua tällaiseen toimeen tuensaajana, jos täytetään tiukat ehdot, jotka liittyvät unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusetuihin sellaisina kuin ne on vahvistettu yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan yhteydessä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU-sopimuksen) V osaston nojalla, myös Euroopan puolustuksen teknologisen ja teollisen perustan vahvistamisen näkökulmasta.

- (17) Lisäksi EDIP-ohjelmasta tuettujen toimien kohteena oleviin puolustustarvikkeisiin ei pitäisi kohdistua assosioitumattoman kolmannen maan tai assosioitumattoman kolmannen maan yhteisön harjoittamaa määräysvaltaa tai rajoituksia.
- (18) Kun otetaan huomioon puolustusteollisuuden erityispiirteet ja se, että puolustusallalla kysynnästä vastaavat lähes yksinomaisesti valtiot, jotka myös valvovat kaikkea puolustustarvikkeiden ja -teknologian hankintaa, myös niiden vientiä, puolustusteollisuus ei noudata tavanomaisia sääntöjä ja liiketoimintamalleja, joita sovelletaan perinteisemmällä markkinoilla. Teollisuus ei siksi tee merkittäviä omarahoitteisia teollisuusinvestointeja, vaan se tekee niitä ainoastaan sitovien tilausten seurauksena. Vaikka jäsenvaltioiden sitovat tilaukset ovat ennakkoehto kaikille investoinneille, komissio voi puuttua asiaan yksinkertaistamalla yhteishankintoihin liittyvää yhteistyötä ja vähentämällä teollisuusinvestointien riskejä avustuksilla ja lainoilla, jotka mahdollistavat nopeamman mukautumisen käynnissä olevaan markkinoiden rakenteelliseen muutokseen. Unionin tuen olisi pääsääntöisesti katettava enintään 100 prosenttia tukikelpoisista välittömistä kustannuksista tai 100 prosenttia sellaisten toimien osalta määritetystä määrästä, joissa sovelletaan kustannuksiin perustumatonta rahoitusta. Teollisuuden vahvistamista koskeviin toimiin tarkoitetun unionin tuen olisi katettava enintään 50 prosenttia tukikelpoisista välittömistä kustannuksista, jotta voitaisiin auttaa tuensaajia toteuttamaan toimia mahdollisimman pian, vähentää heidän investointiensä riskejä ja nopeuttaa siten kriisin kannalta olennaisten puolustustarvikkeiden saatavuutta.
- (19) EDIP-ohjelmasta olisi annettava rahoitustukea asetuksessa (EU, Euratom) 2018/1046 säädetyillä keinoilla toimiin, joilla edistetään puolustustarvikkeiden oikea-aikaista saatavuutta ja toimittamista ja joita ovat esimerkiksi yhteishankintoja koskeva viranomaisten yhteistyö, teollisuuden koordinointi- ja verkostoitumistoimet, mukaan lukien puolustustarvikkeiden varaaminen ja varastointi, kriisin kannalta olennaisten puolustustarvikkeiden valmistukseen osallistuvien yritysten rahoituksen saanti, valmistuskapasiteetin varaaminen (valmiustilassa olevat tuotantolaitokset), vanhentuneiden tuotteiden teolliset kunnostusprosessit, olemassa olevan tuotantokapasiteetin laajentaminen, optimointi, nykyaikaistaminen, parantaminen tai käyttötarkoituksen muuttaminen taikka uuden tuotantokapasiteetin käyttöönotto kyseisellä alalla sekä henkilöstön koulutus.
- (20) EDIP-ohjelman puitteissa jaettavien avustusten muotona voi olla rahoitus, joka ei perustu kustannuksiin vaan tulosten saavuttamiseen suhteessa yhteishankintamenettelyn tehtäväkokonaisuuksiin, välitavoitteisiin tai tavoitteisiin, jotta saadaan aikaan tarvittava kannustava vaikutus.
- (21) Jos unionin avustus myönnetään kustannuksiin perustumattomana rahoituksena, komission olisi määritettävä työohjelmassa kunkin toimen rahoitusedellytykset, erityisesti a) kuvaus yhteishankintoihin liittyvästä yhteistyöstä kiireellisimpiin ja

- kriittisimpiin kapasiteettitarpeisiin vastaamiseksi, b) toimen täytäntöönpanon välitavoitteet ja c) käytettävissä oleva unionin enimmäisrahoitusosuus.
- (22) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa hyväksyä työohjelmat, joissa vahvistetaan rahoituksen painopisteet ja sovellettavat rahoitusehdot. Huomioon olisi otettava puolustusalan erityispiirteet, erityisesti jäsenvaltioiden, assosioituneiden maiden tai Ukrainan vastuu suunnittelu- ja hankintaprosessista. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 mukaisesti.
- (23) Asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 193 artiklan 2 kohdan mukaisesti avustusta voidaan myöntää jo aloitettuun toimeen, jos hakija voi osoittaa, että toimi oli aloitettava ennen avustussopimuksen allekirjoittamista. Ennen avustushakemuksen jättämispäivää aiheutuneet kustannukset eivät kuitenkaan ole avustuskelpoisia, paitsi asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa. Rahoituskäytön jatkuvuuden mahdollistamiseksi toimissa, joita olisi voitu tukea vuoden 2024 rahoituksella ASAP- ja EDIRPA-asetuksen nojalla, rahoituspäätöksessä olisi annettava mahdollisuus myöntää rahoitusosuuksia toimiin, jotka kattavat 5 päivää maaliskuuta 2024 alkavan kauden.
- (24) Hakijoiden tekemiä ehdotuksia arvioidessaan komission olisi kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, miten niillä edistetään EDIP-ohjelman tavoitteiden saavuttamista. Ehdotuksia olisi arvioitava erityisesti sen perusteella, miten niillä edistetään puolustusteollisuuden valmiuden parantamista, erityisesti tuotantokapasiteetin lisäämistä ja pullonkaulojen poistamista. Niitä olisi arvioitava myös sen perusteella, miten niillä edistetään puolustusteollisuuden häiriönsietokykyä, ottaen huomioon sellaiset näkökohdat kuin oikea-aikainen saatavuus ja toimitukset kaikkiin paikkoihin sekä toimitusvarmuuden vahvistaminen kaikkialla unionissa, myös niissä jäsenvaltioissa, jotka ovat muita alttiimpia tavanomaisten sotilaallisten uhkien toteutumisen riskille. Arvioinneissa olisi myös otettava huomioon puolustusteollinen yhteistyö jäsenvaltioiden, assosioituneiden maiden ja Ukrainan välisen aidon puolustusmateriaaliyhteistyön kautta sekä yritysten, erityisesti kyseisissä toimitusketjuissa toimivien pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritykset) ja pienten markkina-arvoltaan keskisuurten yritysten (pienet midcap-yritykset), rajat ylittävän yhteistyön kehittäminen ja toteuttaminen.
- (25) Suunnitellessaan, myöntäessään ja pannahsaan täytäntöön unionin rahoitustukea komissio kiinnittää erityistä huomiota sen varmistamiseen, ettei tällainen tuki vaikuta haitallisesti kilpailun edellytyksiin sisämarkkinoilla.
- (26) Tähän ohjelmaan sovelletaan asetusta (EU, Euratom) 2018/1046 ja sen myöhempiä muutoksia. Siinä vahvistetaan säännöt, jotka koskevat unionin talousarvion toteuttamista, mukaan lukien avustuksia, palkintoja, hankintoja, välillistä toteutusta ja rahoitusvälineitä koskevat säännöt.
- (27) Asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013, neuvoston asetusten (EY, Euratom) N:o 2988/95, (Euratom, EY) N:o 2185/96 ja (EU) 2017/1939 mukaisesti unionin taloudellisia etuja on suojattava oikeasuhteisin toimenpitein, joita ovat sääntöjenvastaisuuksien ja petosten ehkäiseminen, havaitseminen, korjaaminen ja tutkiminen sekä hukattujen, aiheettomasti maksettujen tai virheellisesti käytettyjen varojen takaisinperintä ja soveltuvin osin hallinnollisten seuraamusten määrääminen. Euroopan petostentorjuntavirastolla (OLAF) on valtuudet erityisesti asetusten (Euratom, EY) N:o 2185/96 ja (EU, Euratom) N:o 883/2013 mukaisesti tehdä hallinnollisia

tutkimuksia, mukaan lukien paikan päällä suoritettavat tarkastukset ja todentamiset, selvittääkseen, onko kyse petoksesta, lahjonnasta tai muusta laittomasta toiminnasta, joka vahingoittaa unionin taloudellisia etuja. Euroopan syyttäjänvirastolla (EPPO) on asetuksen (EU) 2017/1939 mukaisesti valtuudet tutkia unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvia rikoksia sekä nostaa niistä syyte Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371 mukaisesti. Unionin rahoitusta saavien henkilöiden ja yhteisöjen on asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 mukaisesti toimittava täydessä yhteistyössä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, myönnettävä komissiolle, OLAFille, tilintarkastustuomioistuimelle ja niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka osallistuvat asetuksen (EU) 2017/1939 mukaiseen tiiviimpään yhteistyöhön, EPPOlle tarvittavat oikeudet ja valtuudet ja varmistettava, että unionin varojen hoitamiseen osallistuvat kolmannet osapuolet myöntävät vastaavat oikeudet.

- (28) Kolmannet maat, jotka ovat Euroopan talousalueen (ETA) jäseniä, voivat osallistua unionin ohjelmiin Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa vahvistetun yhteistyön puitteissa; ETA-sopimuksessa määrätään ohjelmien toteuttamisesta kyseisen sopimuksen mukaisesti hyväksytyin päätöksen perusteella. Tähän asetukseen olisi lisättävä erityinen säännös, jossa edellytetään, että kyseiset kolmannet maat myöntävät toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle, OLAFille ja tilintarkastustuomioistuimelle tarvittavat oikeudet ja valtuudet, jotta ne voivat käyttää toimivaltaansa kattavasti. Neuvoston päätöksen (EU) 2021/1764 85 artiklan nojalla merentakaisiin maihin ja merentakaisille alueille sijoittautuneet luonnolliset henkilöt ja elimet ja laitokset voivat saada rahoitusta EDIP-ohjelman sääntöjen ja tavoitteiden sekä sellaisten mahdollisten järjestelyjen mukaisesti, joita sovelletaan siihen jäsenvaltioon, johon asiaankuuluva merentakainen maa tai alue on sidoksissa.
- (29) Komission olisi muun muassa Euroopan puolustusrahaston yhteydessä InvestEU-rahoitusta yhdistävänä toimenä perustetusta puolustusalan pääomarahoituvälineestä saatujen kokemusten perusteella pyrittävä perustamaan EDIP-ohjelmaan erityinen väline, josta käytetään nimitystä ”rahasto puolustusalan toimitusketjun muutoksen vauhdittamiseksi”, jäljempänä ’FAST-rahasto’. FAST-rahasto olisi toteutettava käyttämällä välillistä hallinnointia. FAST-rahastolla vivutetaan ja vauhditetaan investointeja, joita tarvitaan EU:hun sijoittautuneiden pk-yritysten ja pienten midcap-yritysten puolustusalan valmistuskapasiteetin lisäämiseksi, ja vähennetään näiden investointien riskejä; tämä toteutetaan rahoitusta yhdistävänä toimenä, josta tarjotaan tukea velka- ja/tai pääomarahoituksen muodossa. FAST-rahasto olisi perustettava rahoitusta yhdistävänä toimenä, esimerkiksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/523 perustetun InvestEU-rahaston puitteissa, tiiviissä yhteistyössä täytäntöönpanokumppanien kanssa.
- (30) FAST-rahastolla olisi pyrittävä kerrannaisvaikutuksiin hyödyntämällä velan ja pääoman yhdistelmää ja pyrittävä houkuttelemaan sekä julkisen että yksityisen sektorin rahoitusta. Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan kilpailukyvyyn parantamista koskevan yleistavoitteen edistämiseksi FAST-rahastosta olisi myös tarjottava tukea kaikkialla EU:ssa pk-yrityksille (myös startup- ja scaleup-yrityksille) ja pienille midcap-yrityksille, jotka valmistavat puolustusteknologiaa ja -tarvikkeita, sekä yrityksille, jotka ovat tosiasiallisesti tai mahdollisesti osa puolustusteollisuuden toimitusketjua ja joilla on vaikeuksia saada rahoitusta. FAST-rahastolla olisi myös vauhditettava investointeja puolustusteknologian ja -tarvikkeiden valmistukseen ja siten vahvistettava toimitusvarmuutta unionin puolustusteollisuuden arvoketjuissa.

- (31) Yhteistyöhön perustuvilla unionin puolustusmateriaaliohjelmilla on edessään merkittäviä haasteita, koska nämä ohjelmat on useimmiten perustettu tapauskohtaisesti ja niiden vitsauksena ovat monimutkaisuus, viivästykset ja kustannusten ylitykset. Jotta voidaan korjata tilanne ja varmistaa jäsenvaltioiden jatkuva sitoutuminen puolustusvoimavarojen koko elinkaaren ajan, tarvitaan jäsennellympää lähestymistapaa EU:n tasolla. Tämän toteuttamiseksi komission olisi tuettava jäsenvaltioiden pyrkimyksiä ottamalla käyttöön uusi oikeudellinen kehys – eurooppalaista puolustusmateriaaliohjelmaa varten tarkoitettu rakenne (SEAP) – puolustusyhteistyön tukemiseksi ja vahvistamiseksi. Tämän kehysten ja yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) mukaisesti toteutettavien toimien olisi oltava toisiaan vahvistavia, erityisesti voimavarojen kehittämissuunnitelman ja pysyvän rakenteellisen yhteistyön (PRY) yhteydessä.
- (32) SEAP-rakenteen ansiosta jäsenvaltioiden olisi voitava hyödyntää standardoituja menettelyjä yhteistyöhön perustuvien puolustusohjelmien käynnistämiseksi ja hallinnoimiseksi. Tämän kehysten mukaisen yhteistyön olisi mahdollistettava myös se, että jäsenvaltiot voivat tietyn edellytyksin hyötyä korkeammasta rahoitusasteesta, yksinkertaistetuista ja yhdenmukaistetuista hankintamenettelyistä sekä alv-vapautuksesta, jos ne omistavat hankitut laitteet yhdessä. Kansainvälisen organisaation aseman olisi myös mahdollistettava se, että jäsenvaltiot voivat halutessaan laskea liikkeeseen joukkovelkakirjoja puolustusmateriaaliohjelmien pitkän aikavälin rahoitussuunnitelman varmistamiseksi. Vaikka unioni ei olisi vastuussa jäsenvaltioiden velkakirjojen liikkeeseenlaskusta, EDIP-ohjelman mukaiset rahoitusosuudet SEAP-rakenteen toimintaan voisivat parantaa edellytyksiä, joilla jäsenvaltiot voivat rahoittaa puolustusmateriaaliohjelmiä, joille voidaan myöntää unionin tukea.
- (33) SEAP-rakenteen perustamismenettelyn tehostamiseksi niiden jäsenvaltioiden, assosioituneiden maiden tai Ukrainan, jotka ovat halukkaita perustamaan SEAP-rakenteen, on toimitettava hakemus komissiolle, joka arvioi, ovatko puolustusmateriaaliohjelman ehdotetut perussäännöt tämän asetuksen mukaiset. Tällaiseen hakemukseen olisi sisällyttävä SEAP-rakenteen sijaintijäsenvaltion ilmoitus, jossa se tunnustaa SEAP-rakenteen sen perustamisesta lähtien kansainväliseksi elimeksi tai organisaatioksi yhteisestä arvonnisäverojärjestelmästä 28 päivänä marraskuuta 2006 annetun neuvoston direktiivin 2006/112/EY ja valmisteveroja koskevasta yleisestä järjestelmästä 19 päivänä joulukuuta 2019 annetun neuvoston direktiivin (EU) 2020/262 soveltamiseksi.
- (34) Avoimuuden vuoksi päätös SEAP-rakenteen perustamisesta olisi julkaistava *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Samasta syystä tällaisiin päätöksiin olisi liitettävä sen perussäännön olennaiset osat.
- (35) Jotta SEAP täyttäisi tehtävänsä mahdollisimman tehokkaasti, sen olisi oltava oikeushenkilö ja sillä olisi oltava laajin mahdollinen oikeuskelpoisuus siitä päivästä alkaen, jona sen perustamista koskeva päätös tulee voimaan. Sen sääntömääräisen kotipaikan olisi sovellettavan lain määrittämiseksi oltava kyseisen SEAP-rakenteen sellaisen jäsenen alueella, joka on jäsenvaltio.
- (36) SEAP-rakenteessa olisi oltava jäsenenä vähintään kolme jäsenvaltiota, ja jäsenenä voivat olla myös assosioituneet maat ja Ukraina.
- (37) Perussäännössä olisi SEAP-rakenteen toteuttamiseksi annettava tarkemmat määräykset, joiden perusteella komissio selvittää, onko hakemus tässä asetuksessa vahvistettujen sääntöjen mukainen.

- (38) On tarpeen varmistaa, että SEAP-rakenteella on yhtäältä tarvittava joustavuus perussääntönsä muuttamiseksi ja että toisaalta tietyt olennaiset osat, erityisesti ne, jotka olivat välttämättömiä SEAPin perussäännön hyväksymiseksi, säilytetään tarvittavan unionin tason valvonnan kautta. Jos muutos koskee SEAP-rakenteen perustamispäätökseen liitetyn perussäännön olennaista osaa, muutos olisi ennen sen voimaantuloa hyväksyttävä komission päätöksellä, joka tehdään samaa menettelyä noudattaen kuin SEAPin perustamispäätös. Kaikista muista muutoksista olisi ilmoitettava komissiolle, jolla olisi oltava mahdollisuus vastustaa muutosta, jos se katsoo, että muutos on tämän asetuksen vastainen.
- (39) SEAP-rakenteen olisi voitava nimittää hankintaedustaja, joka toimii sen nimissä. SEAP-rakenteen olisi voitava hankkia puolustustarvikkeita omasta puolestaan tai jäsentensä puolesta. Jos SEAP tekee hankintoja omasta puolestaan, sitä olisi pidettävä direktiivin 2009/81/EY 12 artiklan c alakohdassa tarkoitettuna kansainvälisenä organisaationa, joka tekee hankintoja omiin tarkoituksiinsa valtiontukisääntöjen mukaisesti. Jos SEAP tekee hankintoja jäsentensä puolesta, sen olisi voitava määrittellä omat hankintasääntönsä direktiivistä 2009/81/EY poiketen, jotta voidaan varmistaa, että jäsenvaltioilla on riittävä kannustin tehdä yhteistyötä SEAP-rakenteen puitteissa. Näillä säännöillä olisi varmistettava, että noudatetaan hankintoihin sovellettavia EU:n primaarioikeuden periaatteita, erityisesti avoimuutta, syrjimättömyyttä ja kilpailua koskevia periaatteita.
- (40) SEAP-rakenne voisi saada rahoitusta asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 VI osaston mukaisesti. Koheesio politiikan nojalla myönnettävä rahoitus voi myös olla mahdollista asiaa koskevan yhteisön lainsäädännön mukaisesti.
- (41) Täyttääkseen tehtävänsä mahdollisimman tehokkaasti ja sen loogisena seurauksena, että se on oikeushenkilö, SEAP-rakenteen olisi vastattava veloistaan. Jotta jäsenet voisivat löytää sopivat ratkaisut korvausvastuunsa osalta, perussäännössä olisi voitava määrätä erilaisista korvausvastuujärjestelyistä, jotka ylittävät jäsenten rahoitusosuuksiin rajoittuvan korvausvastuun.
- (42) Koska SEAP perustetaan unionin oikeuden mukaisesti, siihen olisi sovellettava unionin oikeutta sen valtion lainsäädännön lisäksi, jossa sillä on sääntömääräinen kotipaikka. SEAP-rakenteella voi kuitenkin olla toimipaikka jossakin muussa valtiossa. SEAPin perussäännössä määriteltyjen erityisten kysymysten osalta olisi sovellettava viimeksi mainitun valtion lainsäädäntöä. Lisäksi SEAP-rakennetta olisi hallinnoitava noudattamalla sen perussäännön mukaisia täytäntöönpanosääntöjä.
- (43) Jotta tämän asetuksen noudattamista voitaisiin valvoa riittävästi, SEAP-rakenteen olisi toimitettava komissiolle ja asianmukaisille viranomaisille vuosikertomuksensa ja kaikki tiedot olosuhteista, jotka uhkaavat vakavasti vaarantaa sen tehtävien suorittamisen. Jos komissio havaitsee vuosikertomuksesta tai muulla tavoin, että SEAP rikkoo vakavasti tätä asetusta tai muuta sovellettavaa lainsäädäntöä, sen olisi pyydettävä SEAP-rakenteelta ja/tai sen jäseniltä selityksiä ja/tai toimia. Jos korjaavia toimia ei toteuteta, komissio voi äärimmäisissä tapauksissa kumota SEAPin perustamispäätöksen, jolloin se panee vireille SEAPin purkamismenettelyn.
- (44) ASAP-asetuksen hyväksymisen yhteydessä Euroopan parlamentti ja neuvosto kehittivät komissiota harkitsemaan sellaisen oikeudellisen kehyksen esittämistä, jolla pyritään varmistamaan toimitusvarmuus (11 päivänä heinäkuuta 2023 annettu yhteinen julkilausuma). Tässä lainsäätäjien yhteisessä julkilausumassa myötältiin joulukuussa 2013 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmiä, joissa kehoitettiin luomaan kattava EU:n laajuinen toimitusvarmuusjärjestelmä, sekä Euroopan parlamentin 8 päivänä

kesäkuuta 2022 antamaa suositusta, jossa komissiota kehoitetaan esittämään tällainen järjestelmä viipymättä.

- (45) Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainaa vastaan johtuva kriisi on paitsi tuonut esiin puutteita unionin ja Ukrainan puolustusteollisuudessa myös aiheuttanut haasteita puolustustarvikkeiden sisämarkkinoiden toiminnalle. Geopoliittisen tilanteen jatkuva heikkeneminen on jo kasvattanut kysyntää merkittävästi ja pysyvästi, mikä saattaa vaikuttaa tiettyjen puolustustarvikkeiden ja niiden komponenttien tuotantoon ja myyntiin liittyvien sisämarkkinoiden toimintaan unionissa. Jotkin jäsenvaltiot ovat toteuttaneet tai todennäköisesti toteuttavat toimenpiteitä säilyttääkseen omat varastonsa kansallisen turvallisuuden vuoksi, kun taas toisilla jäsenvaltioilla on vaikeuksia saada kriisin kannalta olennaisten puolustustarvikkeiden valmistukseen tai hankintaan tarvittavia tavaroita. Joskus vaikeudet yhden raaka-aineen tai tietyn komponentin saannissa haittaavat kokonaisia tuotantoketjuja. Sisämarkkinoiden toiminnan varmistamiseksi kaikissa olosuhteissa ja niiden häiriönkestävyyden lisäämiseksi on tarpeen vahvistaa koordinoitusti yhdenmukaistetut säännöt, joilla parannetaan puolustustarvikkeiden toimitusvarmuutta. Kyseisten toimenpiteiden olisi perustuttava Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 114 artiklaan.
- (46) Yleisen edun mukaisen turvallisuutta koskevan tavoitteen saavuttamiseksi on tarpeen, että kriisin kannalta olennaisten puolustustarvikkeiden tuotantoon liittyvät tuotantolaitokset perustetaan mahdollisimman nopeasti ja että hallinnollinen rasite pidetään mahdollisimman pienenä. Sen vuoksi jäsenvaltioiden olisi käsiteltävä kriisin kannalta olennaisten puolustustarvikkeiden tuotantoon tarkoitettujen laitosten ja laitteistojen suunnitteluun, rakentamiseen ja toimintaan liittyvät hakemukset mahdollisimman nopeasti. Tällaiset hakemukset olisi asetettava etusijalle, kun oikeudellisia etuja tasapainotetaan yksittäisessä tapauksessa.
- (47) Kun otetaan huomioon tämän asetuksen tavoite sekä hätätilanne ja tämän asetuksen hyväksymisen poikkeuksellinen asiayhteys, jäsenvaltioiden olisi tapauskohtaisesti harkittava kansallisen ja sovellettavan unionin oikeuden mukaisten puolustukseen liittyvien poikkeusten käyttöä, jos ne katsovat, että tällaisten poikkeusten käyttö helpottaisi kyseisen tavoitteen saavuttamista. Tämä voisi koskea erityisesti ympäristö-, terveys- ja turvallisuuskysymyksiä koskevaa unionin oikeutta, joka on välttämätöntä ihmisten terveyden ja ympäristön suojelun parantamiseksi sekä kestävä ja turvallisen kehityksen saavuttamiseksi. Kyseisen oikeuden täytäntöönpano voisi kuitenkin myös aiheuttaa sääntelyesteitä, jotka haittaavat unionin puolustusteollisuuden mahdollisuuksia kasvattaa kriisin kannalta olennaisten puolustustarvikkeiden tuotantoa ja toimituksia. Unioni ja sen jäsenvaltiot ovat yhteisesti vastuussa siitä, että ne tarkastelevat kiireellisesti mitä tahansa toimia, joita ne voisivat toteuttaa mahdollisten esteiden vähentämiseksi. Mitkään tällaiset unionin, alueellisen tai kansallisen tason toimet eivät saisi vaarantaa ympäristöä, terveyttä ja turvallisuutta.
- (48) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/81/EY tarkoituksena on yhdenmukaistaa hankintamenettelyjä hankintasopimusten tekemiseksi puolustus- ja turvallisuusalalla ja siten mahdollistaa jäsenvaltioiden turvallisuusvaatimusten ja Euroopan unionin toiminnasta tehdystä sopimuksesta johtuvien velvoitteiden täyttäminen. Kyseinen direktiivi sisältää erityissäännöksiä, jotka koskevat kriisistä johtuvia kiireellisiä tilanteita, erityisesti lyhennettyjä määräaikoja tarjousten vastaanottamiselle ja mahdollisuutta käyttää neuvottelumenettelyä julkaisematta ennalta hankintailmoitusta. Äärimmäisen kiireellisissä tilanteissa, etenkin toimitus- ja turvallisuuskriiseissä, nämä erityissäännökset saattaisivat kuitenkin olla ristiriidassa näiden säännösten kanssa tapauksissa, joissa vähintään kaksi jäsenvaltiota aikoo tehdä

yhteishankinnan. Joissakin tapauksissa ainoa ratkaisu kyseisten jäsenvaltioiden turvallisuusasetusten varmistamiseksi on avata olemassa oleva puitejärjestely sellaisten jäsenvaltioiden hankintaviranomaisille tai -yksiköille, jotka eivät olleet sen alkuperäisiä osapuolia, vaikka kyseisestä mahdollisuudesta ei ollut määrätty alkuperäisessä puitejärjestelyssä.

- (49) Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan hankintasopimukseen tehtävät muutokset on rajoitettava tiukasti siihen, mikä on olosuhteiden kannalta ehdottoman välttämätöntä, samalla kun noudatetaan mahdollisimman suuressa määrin syrjimättömyyden, avoimuuden ja suhteellisuuden periaatteita. Tältä osin olisi oltava mahdollista poiketa direktiivistä 2009/81/EY lisäämällä puitejärjestelyssä määrättyjä määriä ja avaamalla se muiden jäsenvaltioiden hankintaviranomaisille tai -yksiköille. Kyseisten lisättyjen määrien osalta kyseisiin hankintaviranomaisiin tai -yksikköihin olisi sovellettava samoja ehtoja kuin alkuperäisen puitejärjestelyn tehneeseen alkuperäiseen hankintaviranomaiseen tai -yksikköön. Tällaisissa tapauksissa alkuperäisen hankintaviranomaisen tai -yksikön olisi myös annettava talouden toimijalle, joka täyttää hankintaviranomaisen tai -yksikön puitejärjestelyä koskevassa hankintamenettelyssä alun perin vahvistamat edellytykset, mukaan lukien direktiivin 2009/81/EY 39–46 artiklassa tarkoitettut laadulliset valintaperusteet, mahdollisuus liittyä kyseiseen puitejärjestelyyn. Lisäksi olisi toteutettava asianmukaisia avoimuutta koskevia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että kaikki asiasta mahdollisesti kiinnostuneet osapuolet saavat siitä tiedon.
- (50) EU ja sen jäsenvaltiot ovat reagoineet Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan välittömään haasteeseen nopeasti ja päättäväisesti, mutta EU:n on aika siirtyä hätätoimista EU:n pitkän aikavälin valmiuden rakentamiseen. Häiriönsietokyky on ennakoedellytys Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan valmiudelle ja kilpailukyvyille. EU on jo kehittänyt välineitä ja kehyksiä, joilla parannetaan teollisuuden valmiutta ja häiriönsietokykyä tulevia kriisitilanteita varten. Tällaisia toimenpiteitä ei kuitenkaan ole käytettävissä Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan tukemiseksi.
- (51) Sen vuoksi on tarpeen perustaa modulaarinen ja vaiheittainen EU:n toimitusvarmuusjärjestelmä, jolla lisätään solidaarisuutta ja tehokkuutta, jotta voidaan reagoida toimitusketjujen jännitteisiin tai turvallisuuskriiseihin ja tunnistaa mahdolliset pullonkaulat ajoissa. Tällaisen järjestelmän olisi mahdollistettava se, että EU ja sen jäsenvaltiot voivat ennakoida ja käsitellä sellaisten toimituskriisien seurauksia, joissa siviili- tai kaksikäyttötuotteiden komponenttien tai raaka-aineiden puute uhkaa vakavasti puolustustarvikkeiden oikea-aikaista saatavuutta ja tarjontaa ja jotka liittyvät suoraan unionissa tai sen naapurustossa esiintyvään turvallisuuskriisiin ja johtavat tiettyjen puolustustarvikkeiden pulaan.
- (52) Mahdollisen pulan ennakoinniseksi kansallisten toimivaltaisten viranomaisten olisi varoitettava komissiota, jos ne saavat tietoonsa, että kriisin kannalta olennaisten tuotteiden toimitukset ovat vaarassa häiriintyä vakavasti, tai jos niillä on konkreettista ja luotettavaa tietoa mistä tahansa muusta asiasta koskevasta riskitekijästä tai tapahtumasta. Jos komission tietoon tulee vakavan häiriön riski puolustustarvikkeiden toimituksissa tai sillä on konkreettista tai luotettavaa tietoa mistä tahansa muusta riskitekijästä tai tapahtumasta, sen olisi koordinoitua lähestymistavan varmistamiseksi kutsuttava koolle puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevän neuvoston ylimääräinen kokous, jossa keskustellaan häiriöiden vakavuudesta ja mahdollisesta toimituskriisivaiheen käyttöönotonmenettelystä sekä siitä, olisiko asianmukaista, tarpeellista ja oikeasuhteista, että jäsenvaltiot aloittavat vuoropuhelun sidosryhmien

kanssa tällaisten ehkäisevien toimenpiteiden määrittämistä, valmistelua ja mahdollisesti koordinoitua varten. Komission olisi tarpeen mukaan kuultava asianomaisia kolmansia maita ja tehtävä yhteistyötä niiden kanssa, jotta toimitusketjussa esiintyviin häiriöihin voidaan puuttua yhteisesti kansainvälisten velvoitteiden mukaisesti ja rajoittamatta menettelyvaatimusten soveltamista.

- (53) Kun otetaan huomioon puolustusalan toimitusketjujen monimutkaisuus ja riski pulan syntymisestä lähitulevaisuudessa, tässä asetuksessa olisi säädettävä välineistä, joiden avulla voidaan soveltaa koordinoitua lähestymistapaa tiettyjen puolustustarvikkeiden kartoitukseen ja seurantaan ja mahdollisten markkinahäiriöiden tehokkaaseen ja oikeasuhteiseen torjuntaan.
- (54) Unionin puolustusalan toimitusketjujen kartoituksella olisi pyrittävä analysoimaan niiden vahvuuksia ja heikkouksia toimitusvarmuuden ja häiriönsietokyvyn varmistamiseksi. Tätä varten komission olisi yksilöitävä tuotteet, komponentit ja raaka-aineet, joita pidetään kriittisinä unionin ja sen jäsenvaltioiden puolustusetujen kannalta erityisen tärkeiden puolustustarvikkeiden, jäljempänä 'kriisin kannalta olennaiset tuotteet', toimittamisen kannalta, puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevän neuvoston kannanottojen ja neuvojen perusteella. Kartoituksen olisi perustuttava julkisesti ja kaupallisesti saatavilla oleviin tietoihin ja tarvittaessa tietoihin, jotka saadaan yrityksille esitettävien vapaaehtoisten tietopyyntöjen avulla, puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevää neuvostoa kuullen.
- (55) Jotta voidaan ennustaa unionin puolustusalan toimitusketjujen eri vaiheisiin ja kauppaan kohdistuvia tulevia häiriöitä unionissa ja varautua niihin, komission olisi puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevän neuvoston avustuksella ja kartoituksen tulosten perusteella määritettävä varhaisvaroitusindikaattorit ja laadittava niistä luettelo. Tällaisia indikaattoreita voisivat olla läpimenoaikojen epätyypilliset pitkittymiset, kriisin kannalta olennaisten tuotteiden valmistukseen tarvittavien raaka-aineiden, välituotteiden ja inhimillisen pääoman tai asianmukaisten valmistuslaitteiden saatavuus, ennustettu kysyntä, normaalin hintavaihtelun ylittävät hinnankorotukset, turvallisuuskriisien, onnettomuuksien, hyökkäysten, luonnonkatastrofien tai muiden vakavien tapahtumien vaikutukset, kauppapolitiikan, tullien, vientirajoitusten, kaupan esteiden ja muiden kauppaan liittyvien toimenpiteiden vaikutukset sekä keskeisten markkinatoimijoiden liiketoiminnan lopettamisen ja toimintojen ulkomaille siirtämisen tai niihin kohdistuvien yritysostojen vaikutukset. Komission seurantatoimissa olisi keskityttävä näihin varhaisvaroitusindikaattoreihin.
- (56) Jotta voidaan minimoida seurantaan osallistuville yrityksille aiheutuva rasitus ja varmistaa, että hankitut tiedot voidaan koota mielekkäällä tavalla, komission olisi säädettävä standardoiduista ja turvallisista keinoista tietojen keräämistä varten. Näillä keinoilla olisi varmistettava, että kerättyjä tietoja käsitellään luottamuksellisesti niin, että varmistetaan liikesalaisuus ja kyberturvallisuus.
- (57) Tämän perusteella komission olisi laadittava luettelo, jossa yksilöidään kriisin kannalta olennaiset puolustustarvikkeet ja niiden raaka-aineet tai komponentit, joihin sisämarkkinoiden ja niiden toimitusketjujen toiminnan häiriöt tai mahdolliset häiriöt vaikuttavat, mikä johtaa merkittävään pulaan. Komission olisi päivitettävä säännöllisesti tätä luetteloa, jotta voidaan keskittyä ainoastaan mahdollisiin häiriöihin tai pullonkauloihin, jotka vaikuttavat kriisin kannalta olennaisten puolustustarvikkeiden sekä raaka-aineiden ja niiden komponenttien toimitusvarmuuteen.

- (58) Koska toimituskriisivaiheen tai turvallisuuteen liittyvän toimituskriisivaiheen käyttöönottoa koskeva päätös ja sen johdosta mahdollisesti toteutettavat toimenpiteet ovat arkaluonteisia ja niillä voi olla merkittäviä vaikutuksia yksityisiin yrityksiin unionissa, neuvostolle olisi siirrettävä valta hyväksyä täytäntöönpanosäädös, joka koskee näiden vaiheiden käyttöönottoa, jatkamista ja lopettamista.
- (59) Jos toimituskriisivaihe tai turvallisuuteen liittyvä toimituskriisivaihe otetaan käyttöön, komission olisi voitava pyytää kriisin kannalta olennaisia tuotteita tai niiden raaka-aineita tai komponentteja käsitteleviltä yrityksiltä – yhteisymmärryksessä niiden sijoittautumisjäsenvaltion kanssa – tarvittavia tietoja sen varmistamiseksi, että niiltä on saatavilla oikea-aikaisesti näitä tuotteita. Tällaisten tietojen olisi oltava pohjana komission päätökselle tämän asetuksen mukaisista asianmukaisista toimenpiteistä, joilla puututaan mahdollisiin häiriöihin tai pullonkauloihin, jotka vaikuttavat kriisin kannalta olennaisten puolustustarvikkeiden sekä niiden raaka-aineiden ja komponenttien toimitusvarmuuteen.
- (60) Tällaisen tunnistamiseen, kartoitukseen ja jatkuvaan seurantaan tarkoitetun mekanismin pitäisi mahdollistaa lähes reaaliaikainen analyysi unionin tuotantokapasiteetista, kriisin kannalta olennaisten puolustustarvikkeiden toimitusvarmuuteen vaikuttavista kriittisistä tekijöistä ja varastojen tilasta. Sen pitäisi myös mahdollistaa se, että komissio voi suunnitella hätätoimia todellisen tai ennakoitun pulan varalta.
- (61) Kriisin kannalta olennaisten puolustustarvikkeiden pulan välttäminen on olennaisen tärkeää unionin ja sen jäsenvaltioiden yleisen turvallisuustavoitteen säilyttämiseksi, ja se oikeuttaa tarvittaessa oikeasuhteisen puuttumisen kriisin kannalta olennaisia tuotteita tarjoavien yritysten perusoikeuksiin, kuten perusoikeuskirjan 16 artiklan mukaiseen elinkeinovapauteen ja 17 artiklan mukaiseen omistusoikeuteen, noudattaen perusoikeuskirjan 52 artiklaa. Tällainen puuttuminen voi olla perusteltua erityisesti silloin, kun useat jäsenvaltiot ovat toteuttaneet erityistoimia kysynnän keskittämiseksi yhteisillä hankinnoilla, mikä edistää kriisin kannalta olennaisten puolustustarvikkeiden sisämarkkinoiden yhdentymistä ja moitteetonta toimintaa.
- (62) Viimeisenä keinona varmistaa, että kriittiset alat voivat jatkaa toimintaansa kriisiaikana ja vain silloin, kun se on tarpeen ja oikeasuhteista tätä tarkoitusta varten, komissio voisi vaatia asianomaisia yrityksiä hyväksymään ja asettamaan etusijalle kriisin kannalta olennaisten tuotteiden tilaukset. Ensisijaiseksi luokiteltua tilausta koskeva päätös olisi tehtävä kaikkien sovellettavien unionin oikeudellisten velvoitteiden mukaisesti ottaen huomioon tapauksen olosuhteet. Prioriteettiluokitusta koskevan velvoitteen olisi oltava ensisijainen kaikkiin yksityis- tai julkisoikeudellisiin suoritevelvoitteisiin nähden, lukuun ottamatta puolustusvoimien tilauksiin suoraan liittyviä velvoitteita, ja siinä olisi otettava huomioon yritysten oikeudet tavoitteet sekä tuotantojärjestyksen muutoksista aiheutuvat kustannukset ja työmäärä. Kukin ensisijaiseksi luokiteltu tilaus olisi tehtävä oikeudenmukaiseen ja kohtuulliseen hintaan, jossa olisi otettava huomioon yrityksen menetetyt tulot suhteessa voimassa oleviin sopimuksiin.
- (63) Tiettyjen tuotteiden tuotannon priorisointia koskevan velvoitteen ei pitäisi vaikuttaa suhteettomasti Euroopan unionin perusoikeuskirjan, jäljempänä 'perusoikeuskirja', 16 artiklassa vahvistettujen elinkeinovapauden ja sopimusvapauden sekä perusoikeuskirjan 17 artiklassa vahvistetun omistusoikeuden keskeiseen sisältöön. Näitä oikeuksia voitaisiin perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdan mukaisesti rajoittaa

ainoastaan lailla kunnioittaen näiden oikeuksien ja vapauksien keskeistä sisältöä ja noudattaen suhteellisuusperiaatetta.

- (64) Jos turvallisuuteen liittyvä toimituskriisivaihe otetaan käyttöön komission – korkean edustajan tuella – tekemän arvioinnin perusteella, myös toimituskriisivaiheen aikaisten toimenpiteiden olisi edelleen oltava käytettävissä. Näiden lisäksi neuvoston olisi otettava käyttöön kriisin kannalta aiheellisiksi katsomansa toimenpiteet. Tätä varten neuvoston olisi kiinnitettävä erityistä huomiota tarpeeseen varmistaa unionin, jäsenvaltioiden ja Euroopan kansalaisten turvallisuuden korkea taso.
- (65) Kun turvallisuuteen liittyvä toimituskriisivaihe otetaan käyttöön ja jotta voidaan puuttua tapauksiin, joissa jäsenvaltiolla on tai saattaa olla vakavia vaikeuksia joko puolustustarvikkeita koskevan tilauksen tekemisessä tai toimitussopimuksen toteuttamisessa kriisin kannalta olennaisten tuotteiden pulan tai vakavien pulaa koskevien riskien vuoksi, neuvoston olisi voitava ottaa käyttöön unionin tason toimenpiteitä, joilla pyritään varmistamaan kriisin kannalta olennaisten tuotteiden saatavuus, kuten ensisijaisiksi luokitellut pyynnöt, jotta varmistetaan sisämarkkinoiden ja niiden puolustusalan toimitusketjujen moitteeton toiminta.
- (66) Ensisijaisiksi luokitelluilla pyynnöillä olisi viimeisenä keinona pyrittävä käsittelemään tilanteita, joissa kriisin kannalta olennaisten puolustustarvikkeiden tuotantoa tai toimittamista ei voitaisi saavuttaa muilla toimenpiteillä. Ensisijaiseksi luokiteltu pyyntö olisi tehtävä objektiivisten, tosiasioihin perustuvien, mitattavissa olevien ja perusteltujen tietojen perusteella. Siinä olisi otettava huomioon yritysten oikeutetut edut sekä kustannukset ja toimet, joita tuotantojärjestyksen muuttaminen edellyttää. Jos ensisijaiseksi luokiteltu pyyntö hyväksytään, sen täyttämistä koskevan velvoitteen olisi oltava etusijalla kaikkiin yksityis- tai julkisoikeudellisiin suoritusvelvoitteisiin nähden. Kukin ensisijaiseksi luokiteltu pyyntö olisi tehtävä käypään ja kohtuulliseen hintaan.
- (67) Komission tukemiseksi tämän asetuksen täytäntöönpanossa olisi perustettava Euroopan puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevä neuvosto, jossa ovat edustettuina komissio, korkea edustaja ja jäsenvaltiot. Tämän asetuksen piiriin kuulumattomana toimena korkea edustaja ja komissio kutsuvat lisäksi omasta aloitteestaan koolle jäsenten kokoukset ja hoitavat yhdessä puheenjohtajan tehtävät puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevän neuvoston puitteissa yhteisen ohjelmasuunnittelu- ja hankintatehtävän hoitamiseksi ja strategisen ohjauksen ja neuvonnan antamiseksi, jotta voidaan parantaa Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan puolustusteollista valmiutta Euroopan puolustusteollisuusstrategian mukaisesti.
- (68) Tätä asetusta olisi sovellettava rajoittamatta unionin kilpailusääntöjen ja erityisesti Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101–109 artiklan ja niiden säädösten, joilla pannaan täytäntöön kyseiset artikkelit, soveltamista.
- (69) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 41 artiklan 2 kohdan mukaisesti Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osaston 2 luvusta aiheutuvat toimintamenot otetaan menoina unionin talousarvioon, lukuun ottamatta sellaisista toimista johtuvia menoja, joilla on sotilaallista merkitystä tai merkitystä puolustuksen alalla.
- (70) Tätä asetusta olisi sovellettava sen vaikuttamatta tiettyjen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustuspolitiikan erityisluonteeseen,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I luku

Yleiset säännökset

1 artikla

Kohde

Asetuksessa vahvistetaan talousarvio ja säädetään toimenpiteistä, joiden tarkoituksena on tukea unionin ja sen jäsenvaltioiden puolustusteollisuuden valmiutta vahvistamalla Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan kilpailukykyä, reagointikykyä ja valmiuksia, jotta varmistetaan puolustustarvikkeiden oikea-aikainen saatavuus ja tarjonta, sekä edistää Ukrainan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan elpymistä, jälleenrakentamista ja nykyaikaistamista etenkin seuraavien avulla:

- 1) perustetaan Euroopan puolustusteollisuusohjelma, jäljempänä 'ohjelma', johon sisältyy toimenpiteitä Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan kilpailukykyyn, reagointikykyyn ja valmiuksien vahvistamiseksi ja jonka puitteissa voidaan perustaa rahasto puolustusalan toimitusketjun muutoksen vauhdittamiseksi, jäljempänä 'FAST-rahasto';
- 2) perustetaan Ukrainan kanssa yhteistyöohjelma Ukrainan puolustuksen teknologisen ja teollisen perustan elvyttämistä, jälleenrakentamista ja nykyaikaistamista varten, jäljempänä 'Ukrainan tukemiseen tarkoitettu väline';
- 3) luodaan oikeudellinen kehys, jossa vahvistetaan eurooppalaista puolustusmateriaaliohjelmaa varten tarkoitettun rakenteen, jäljempänä 'SEAP', perustamista koskevat vaatimukset, menettelyt ja vaikutukset III luvun mukaisesti;
- 4) luodaan oikeudellinen kehys, jolla pyritään varmistamaan puolustustarvikkeiden toimitusvarmuus ja poistamaan niiden tuotannon esteitä ja pullonkauloja ja tukemaan niiden tuotantoa IV luvun mukaisesti;
- 5) perustetaan puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevä neuvosto V luvun mukaisesti.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) 'ennakkohankintasopimuksella' yhden tai useamman yrityksen kanssa tehtyä hankintasopimusta, jonka tarkoituksena on tukea tuotteen nopeaa kehittämistä ja/tai tuotantoa ja jonka nojalla oikeus ostaa tietty määrä tuotteita tiettyä ajanjaksona ja tiettyyn hintaan edellyttää, että osa asianomaisille yrityksille aiheutuvista alkuvaiheen kustannuksista rahoitetaan ennakkoon. Ennakkohankintasopimus on oikeudellisesti sitova osallistuvien hankintaviranomaisten ja toimeksisaajan kannalta, mutta se on pantava täytäntöön tekemällä sopimuksia asianomaisten toimeksisaajien kanssa;
- 2) 'pullonkaulalla' tuotantojärjestelmän kohtaa, jonka ruuhkautuminen keskeyttää tuotannon tai hidastaa sitä merkittävästi;

- 3) 'rahoitusta yhdistävällä toimella' sellaista unionin talousarviosta tuettavaa toimea – myös silloin, kun se kuuluu asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 2 artiklan 6 alakohdassa määriteltyyn rahoitusta yhdistävään välineeseen tai foorumiin – joka yhdistää unionin talousarviosta rahoitettavia tukimuotoja, joita ei makseta takaisin, ja/tai rahoitusvälineitä ja kehitysrahoituslaitosten tai muiden julkisten rahoituslaitosten tai kaupallisten rahoituslaitosten ja sijoittajien rahoittamia, takaisin maksettavia tukimuotoja;
- 4) 'yhteishankinnalla' vähintään kolmen jäsenvaltion yhdessä toteuttamaa hankintaa;
- 5) 'määräysvallalla' kykyä käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa oikeussubjektissa joko suoraan tai välillisesti yhden tai useamman muun oikeussubjektin välityksellä;
- 6) 'turvallisuusluokitelluilla tiedoilla' missä tahansa muodossa olevia tietoja tai aineistoja, joiden luvaton ilmitulo saattaisi vaihtelevassa määrin vahingoittaa unionin tai yhden tai useamman jäsenvaltion etuja ja joilla on EU:n turvallisuusluokitusmerkintä tai vastaava turvallisuusluokitusmerkintä, sellaisena kuin se on vahvistettu Euroopan unionin edun vuoksi vaihdettujen turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamisesta tehdyn neuvostossa kokoontuneiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välisessä sopimuksessa;
- 7) 'puolustustarvikkeilla' direktiivin 2009/43/EY 2 artiklassa tarkoitettuja puolustukseen liittyviä tuotteita;
- 8) 'johtorakenteella' kansallisen lainsäädännön mukaisesti nimettyä ja tapauksen mukaan toimitusjohtajalle raportoivaa oikeussubjektin elintä, jolle on annettu valtuudet määrittellä oikeussubjektin strategia, tavoitteet ja yleinen johtaminen ja joka valvoo ja seuraa johdon päätöksentekoa;
- 9) 'oikeussubjektilla' unionin oikeuden, kansallisen lainsäädännön tai kansainvälisen oikeuden perusteella muodostettua ja tunnustettua oikeushenkilöä, jolla on oikeushenkilöllisyys ja kelpoisuus toimia omissa nimissään, käyttää oikeuksia ja jolle voidaan asettaa velvoitteita, tai asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 197 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettua yhteisöä, jolla ei ole oikeushenkilöllisyyttä;
- 10) 'puolustusalan innovointitoimella' toimea, jonka sisältämällä toimenpiteillä on ensisijaisesti suoraan tarkoitus laatia suunnitelmia ja järjestelyjä tai konsepteja uusille, muutetuille tai parannetuille puolustustarvikkeille, prosesseille tai palveluille, mukaan lukien mahdollisesti prototyyppi, testaus, demonstrointi, pilotointi, suuressa mittakaavassa tapahtuva validointi ja markkinareplikointi;
- 11) 'markkina-arvoltaan keskisuurilla yrityksellä' tai 'midcap-yrityksellä' yritystä, joka ei ole pk-yritys ja joka työllistää enintään 3 000 henkilöä ja jonka henkilöstömäärä lasketaan suosituksen 2003/361/EY liitteessä olevan I osaston 3–6 artiklan mukaisesti;
- 12) 'assosioitumattoman kolmannen maan yhteisöllä' assosioitumattomaan kolmanteen maahan sijoittautunutta oikeussubjektia taikka unioniin tai assosioituneeseen maahan sijoittautunutta oikeussubjektia, jonka johtorakenteet ovat assosioitumattomassa kolmannessa maassa;
- 13) 'ostosopimuksella' vähintään [kolmen] jäsenvaltion ja vähintään yhden puolustustarvikkeiden valmistajan välistä sopimusta, johon sisältyy joko jäsenvaltioiden sitoumus hankkia tietty määrä puolustustarvikkeita tietyn ajan

kuluessa tai puolustustarvikkeiden valmistajan sitoumus tarjota jäsenvaltioille vastaava mahdollisuus;

- 14) 'hankintaedustajalla' jäsenvaltioon tai assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautunutta direktiivin 2014/24/EU 2 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa ja direktiivin 2014/25/EU 3 artiklan 1 kohdassa määriteltyä hankintaviranomaista, Euroopan puolustusvirastoa, Euroopan puolustusmateriaaliohjelmaa varten tarkoitettua rakennetta tai kansainvälistä organisaatiota, jonka jäsenvaltiot, assosioituneet maat tai Ukraina ovat nimenneet suorittamaan yhteishankinnan niiden puolesta;
- 15) 'läpimenoajalla' aikaa, joka kuluu ostotilauksen tekemisestä siihen, kun valmistaja saa tilauksen valmiiksi;
- 16) 'raaka-aineilla' puolustustarvikkeiden tuottamiseen tarvittavia materiaaleja;
- 17) 'huippuosaamismerkillä' laatumerkintää, joka osoittaa, että välineen mukaisen ehdotuspyynnön johdosta jätetty ehdotus on saavuttanut kaikki työohjelmassa asetetut arvioinnin kynnyksarvot, mutta sitä ei ole voitu rahoittaa, koska kyseiseen ehdotuspyyntöön työohjelmassa varatut määrärahat eivät ole riittäneet, ja se saattaisi saada tukea muista unionin rahoituslähteistä tai kansallisista rahoituslähteistä;
- 18) 'turvallisuuskriisillä' tilannetta jäsenvaltiossa, assosioituneessa kolmannessa maassa tai assosioitumattomassa kolmannessa maassa, jossa ilmenee vahinkoa aiheuttava tapahtuma tai vahinkoa aiheuttavan tapahtuman uhkaa pidetään välittömänä, ja tapahtumat ovat mittasuhteiltaan selvästi arkielämän vahinkoa aiheuttavia tapahtumia laajempia ja vaarantavat merkittävästi ihmisten elämän ja terveyden tai rajoittavat sitä tai edellyttävät väestön elinmahdollisuuksien kannalta välttämättömiä huoltotoimia tai vaikuttavat merkittävästi omaisuuden arvoon, mukaan lukien aseelliset konfliktit ja sodat;
- 19) 'arkaluonteisilla tiedoilla' tietoja ja dataa, mukaan lukien turvallisuusluokitellut tiedot, joita on suojattava luvattomalta käytöltä tai ilmitulolta unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä säädettyjen velvoitteiden vuoksi taikka luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön yksityisyyden tai turvallisuuden suojaamiseksi;
- 20) 'pienillä ja keskisuurilla yrityksillä' tai 'pk-yrityksillä' komission suosituksen 2003/361/EY liitteessä olevan I osaston 2 artiklassa määriteltyjä pieniä ja keskisuuria yrityksiä;
- 21) 'yhteishankintaan osallistuvalla alihankkijalla' oikeussubjektia, joka toimittaa kriittisiä tuotantopanoksia, joilla on ainutlaatuisia, tuotteen toiminnan kannalta olennaisia ominaisuuksia, ja jolle on osoitettu vähintään 15 prosenttia sopimuksen arvosta;
- 22) 'pienellä markkina-arvoltaan keskisuurella yrityksellä' tai 'pienellä midcap-yrityksellä' yritystä, joka ei ole pk-yritys ja jolla on enintään 499 työntekijää laskettuna suosituksen 2003/361/EY liitteessä olevan I osaston 3–6 artiklan mukaisesti ja jonka vuotuinen liikevaihto on enintään 100 miljoonaa euroa tai tilikauden tase enintään 86 miljoonaa euroa;
- 23) 'kriisin kannalta olennaisilla tuotteilla' puolustustarvikkeita tai niiden keskeisiä komponentteja tai raaka-aineita tai muita niiden tuotannon kannalta kriittisiä tuotteita tai palveluja, jotka on todettu sellaisiksi, että sisämarkkinoiden ja niiden toimitusketjujen toiminnan häiriöt tai mahdolliset häiriöt vaikuttaisivat niihin vakavasti ja johtaisivat todelliseen tai mahdolliseen merkittävään pulaan.

II luku

1 jakso: Ohjelmaan ja Ukrainan tukemiseen tarkoitettuun välineeseen sovellettavat yleiset säännökset

3 artikla

Kustannuksiin perustumattoman rahoituksen käyttö

1. Avustukset voivat olla asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 180 artiklan 3 kohdan nojalla kustannuksiin perustumatonta rahoitusta.
2. Jos unionin avustus myönnetään rahoituksena, joka ei perustu Euroopan puolustuksen teollista ja teknologista perustaa vahvistavien toimien kustannuksiin, kullekin toimelle osoitettava unionin rahoitusosuus voidaan määrittellä esimerkiksi seuraavien tekijöiden perusteella:
 - a) yhteishankinnan monimutkaisuus, jonka alustavaan arviointiin voidaan käyttää osuutta yhteishankintasopimuksen ennakoidusta arvosta ja samankaltaisista toimista saatua kokemusta;
 - b) yhteistyön ominaispiirteet, jotka todennäköisesti lisäävät yhteentoimivuuden tuloksia ja pitkän aikavälin investointisignaaleja teollisuudelle, erityisesti silloin, kun yhteishankinta kattaa toimia, jotka voisivat saada rahoitusta unionin talousarviosta, kuten tutkimukseen ja kehittämiseen, testaukseen ja sertifiointiin, alkuvaiheen tuotantoon tai käyttötukeen liittyvät toimet;
 - c) osallistuvien jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden lukumäärä tai uusien jäsenvaltioiden tai assosioituneiden maiden liittyminen olemassa oleviin yhteistyöjärjestelyihin;
 - d) tarvittavan valmistuskapasiteetin lisäämiseen liittyvät toimet;
 - e) lisämäärien hankinta muille jäsenvaltioille (puolustusteollisuuden valmiusreservi).
3. Jos unionin avustus myönnetään rahoituksena, joka ei perustu Ukrainan puolustuksen teknologista ja teollista perustaa vahvistavien toimien kustannuksiin, unionin rahoitusosuus voidaan 2 kohdassa esitettyjen tekijöiden lisäksi määrittellä myös esimerkiksi seuraavien tekijöiden perusteella:
 - a) Ukrainan liittymisprosessin monimutkaisuus, mukaan lukien rakenneuudistukset ja toimenpiteet, joilla edistetään lähentymistä unionin säännöstöön;
 - b) toimet, joilla mukautetaan Ukrainan puolustusalan hankintaprosesseja ja -ympäristöä Ukrainan puolustusteollisuutta varten, myös Naton normien täyttämiseksi;
 - c) meneillään olevaan hyökkäyssotaan liittyvät toimet ja riskit ottaen huomioon tarve rakentaa uudelleen ja nykyaikaistaa sodan vahingoittamaa infrastruktuuria häiriönsietokykyisellä tavalla ja tarvittaessa toteuttamalla aiheellisia toimenpiteitä näiden vaikutusten välttämiseksi, ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi ja mahdollisuuksien mukaan kompensoimiseksi.

4 artikla

Tavoitteet

1. Sekä ohjelman että Ukrainan tukemiseen tarkoitettujen välineiden tavoitteena on lisätä Euroopan ja Ukrainan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan puolustusteollista valmiutta erityisesti seuraavin keinoin:
 - a) käynnistetään teollisuuden mukautuminen rakenteellisiin muutoksiin ja vauhditetaan sitä muun muassa luomalla ja lisäämällä valmistuskapasiteettia ja avaamalla toimitusketjuja rajat ylittävää yhteistyötä ja tehokasta saatavuutta ja tarjontaa varten kaikkialla unionissa ottamalla erityisesti pk-yritykset, pienet midcap-yritykset ja muut midcap-yritykset mukaan merkittävässä määrin;
 - b) kannustetaan puolustushankintoihin liittyvää yhteistyötä solidaarisuuden edistämiseksi, syrjäytysvaikutusten ehkäisemiseksi, julkisten menojen vaikuttavuuden lisäämiseksi ja liiallisen pirstoutumisen vähentämiseksi, mikä viime kädessä lisää puolustusjärjestelmien standardointia ja parantaa yhteentoimivuutta.
2. Toimissa, joilla edistetään Ukrainan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan elpymistä, jälleenrakentamista ja nykyaikaistamista, on otettava huomioon sen mahdollinen tuleva yhdentyminen Euroopan puolustuksen teolliseen ja teknologiseen perustaan, millä edistetään keskinäistä vakautta, turvallisuutta, rauhaa, vaurautta ja kestävyyttä.
3. Edellä 1 kohdan a alakohdassa asetettuihin tavoitteisiin pyrittäessä on korostettava toimia, joilla käynnistetään teollisuuden mukautuminen muuttuvan turvallisuusympäristön aiheuttamiin nopeisiin rakenteellisiin muutoksiin ja vauhditetaan sitä. Tähän voi sisältyä kriisin kannalta olennaisten tuotteiden toimitusketjujen mukautumiskyvyn parantaminen ja vauhdittaminen, valmistuskapasiteetin luominen tai lisääminen sekä puolustustarvikkeiden tuotannon läpimenoajan lyhentäminen kaikkialla unionissa ottaen huomioon turvallisuus- ja puolustusalan strategisen kompassin tavoitteet ja puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevän neuvoston ohjeet.
4. Pyrittäessä 1 kohdan b alakohdassa vahvistettuihin tavoitteisiin painotetaan Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan kehittämistä kaikkialla unionissa, jotta se voi vastata erityisesti jäsenvaltioiden puolustustarvikkeiden tarpeisiin laadun, saatavuuden sekä toimitusaikojen ja -paikkojen osalta niiden puolustusvoimavaroja koskevien prioriteettien mukaisesti, joista jäsenvaltiot ovat yhteisesti sopineet yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) puitteissa, erityisesti voimavarojen kehittämissuunnitelman yhteydessä, ottaen huomioon turvallisuus- ja puolustusalan strategisen kompassin tavoitteet ja puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevän neuvoston ohjeet.
5. Pyrittäessä 2 kohdassa vahvistettuihin tavoitteisiin painotetaan Euroopan ja Ukrainan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan välisen rajat ylittävän yhteistyön tehostamista, ottaen huomioon Ukrainan puolustustarvikkeiden tarpeet, luomalla tai lisäämällä valmistuskapasiteettia Naton normien mukaisesti, suojaamalla voimavaroja, antamalla teknistä apua ja järjestämällä henkilöstövaihtoa, lisäämällä yhteistyötä hankittaessa yhteisesti puolustustarvikkeita Ukrainaa varten ja lisensoimalla tuotantoyhteistyötä julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien tai muiden yhteistyömuotojen, kuten yhteisyritysten, kautta. Erityistä huomiota on kiinnitettävä tavoitteeseen tukea Ukrainaa mukautumisessa asteittain unionin sääntöihin,

normeihin, politiikkoihin ja käytäntöihin sen tulevaa unioniin liittymistä silmällä pitäen.

5 artikla

Määrärahat

1. Ohjelman ja Ukrainan tukemiseen tarkoitettujen välineiden täytäntöönpanoa varten varatut määrärahat koostuvat seuraavista:
 - a) Euroopan puolustuksen teollista ja teknologista perustaa vahvistavat toimet: 1 500 miljoonaa euroa käyppinä hintoina [... – lisätään päivämäärä] ja 31 päivän joulukuuta 2027 väliseksi ajaksi sekä 6 artiklan mukaiset lisärahoitusosuudet;
 - b) Ukrainan puolustuksen teknologista ja teollista perustaa vahvistavat toimet: edellä olevan 6 artiklan mukainen lisärahoitusosuus siinä määrin kuin se on varattu, edellyttäen että 57 artiklassa tarkoitettu sopimus tehdään.
2. Voidakseen reagoida odottamattomiin tilanteisiin tai uusiin tapahtumiin ja tarpeisiin komissio voi kohdentaa 1 kohdassa tarkoitettuihin toimiin osoitetusta määrästä uudelleen enintään 20 prosenttia, lukuun ottamatta 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua lisärahoitusta, jota ei saa kohdentaa uudelleen.
3. Tämän artiklan 1 ja 5 kohdassa tarkoitettua määrää ja 6 artiklassa tarkoitettuja lisärahoitusosuuksien määriä voidaan käyttää myös ohjelman täytäntöönpanoa koskevaan tekniseen ja hallinnolliseen apuun, kuten valmistelu-, seuranta-, valvonta-, tarkastus- ja arviointitoimiin, mukaan lukien hintatutkimukset ja organisaation tietotekniikkajärjestelmät ja -alustat, sekä kaikkiin muihin tekniseen ja hallinnolliseen apuun tai henkilöstöön liittyviin menoihin, joita komissiolle aiheutuu ohjelman/alaan liittyvien muiden osien hallinnoinnista.
4. Sen lisäksi, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 12 artiklan 4 kohdassa säädetään, käyttämättömät maksusitoumus- ja maksumäärärahat siirretään automaattisesti seuraavalle varainhoitovuodelle, ja niitä voidaan sitoa ja käyttää vastaavasti seuraavan varainhoitovuoden joulukuun 31 päivään saakka. Varainhoitovuodelta toiselle siirretty määrä on käytettävä seuraavana varainhoitovuonna ensin. Komissio ilmoittaa varainhoitovuodelta toiselle siirretyistä maksusitoumusmäärärahoista Euroopan parlamentille ja neuvostolle asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 12 artiklan 6 kohdan mukaisesti.
5. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 209 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä, toisessa ja neljännessä alakohdassa säädetään, tämän asetuksen nojalla perustetuista rahoitusvälineistä saatavat tulot ja palautukset ovat ohjelmaan tai sen seuraajaohjelmaan kuuluvia, asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja sisäisiä käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.
6. Sen lisäksi, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 15 artiklassa säädetään, takaisin perittyjen ja vapautettujen sitoumusten määrää vastaavat maksusitoumusmäärärahat asetetaan uudelleen ohjelman tai Ukrainan tukemiseen tarkoitettujen välineiden tai niiden seuraajien käyttöön talousarviomenettelyn yhteydessä.
7. Useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimintoja koskevat talousarviositoumukset voidaan jakaa usealle eri varainhoitovuodelle vuotuisiksi eriksi.

8. Unionin talousarvioon voidaan 4 artiklassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavien kulujen kattamiseksi sisällyttää määrärahoja myös vuoden 2027 jälkeen, jotta voidaan hallinnoida toimia, joita ei ole saatu päätökseen ohjelman päättymiseen mennessä, sekä sellaisten kulujen kattamiseksi, jotka liittyvät kriittisiin operatiivisiin toimiin ja palveluihin.

6 artikla

Lisärahoitus

1. Jäsenvaltiot, Euroopan unionin toimielimet, elimet ja virastot, kolmannet maat, kansainväliset organisaatiot, kansainväliset rahoituslaitokset tai muut kolmannet osapuolet voivat myöntää lisärahoitusosuuksia ohjelmaan, mukaan lukien 19 artiklassa tarkoitettuun rahastoon puolustusalan toimitusketjun muutoksen vauhdittamiseksi (FAST), asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 208 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Tällaiset rahoitusosuudet ovat asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 21 artiklan 2 kohdan a alakohdan ii alakohdassa [uudelleenlaaditun varainhoitoasetuksen a alakohta], d tai e alakohdassa tai 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.
2. Asiaan liittyvien unionin rajoittavien toimenpiteiden nojalla mahdollisesti saadut lisämäärät ovat asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja, ja ne on käytettävä Ukrainan tukemiseen tarkoitettuna välineen nojalla toteutettaviin toimiin, mukaan lukien Ukrainan teollisen ja teknologisen perustan vahvistamista koskevat toimet.
3. Jäsenvaltioille yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin puitteissa myönnettyjä varoja voidaan niiden pyynnöstä siirtää ohjelman käyttöön, jollei Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1060⁶ asiaa koskevissa säännöksissä säädetyistä edellytyksistä muuta johdu. Komissio käyttää kyseisiä varoja suoraan asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti tai välillisesti mainitun alakohdan c alakohdan mukaisesti. Ne lisätään 5 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin varoihin. Kyseisiä varoja on käytettävä asianomaisen jäsenvaltion hyväksi.
4. Jos komissio ei ole tehnyt siirrettyjen varojen osalta oikeudellista sitoumusta suoran tai välillisen hallinnoinnin puitteissa 3 kohdan mukaisesti ja viimeistään vuonna 2028, vastaavat sitomattomat varat voidaan siirtää takaisin yhteen tai useampaan asiaankuuluvaan rahoituslähteenä olevaan ohjelmaan jäsenvaltion pyynnöstä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1060 asiaankuuluvissa säännöksissä vahvistettujen edellytysten mukaisesti.

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 159).

2 jakso: Ohjelma

7 artikla

Vaihtoehtoinen, yhdistetty ja kumulatiivinen rahoitus

1. Ohjelma pannaan täytäntöön synergiassa muiden unionin ohjelmien kanssa. Toimi, joka on saanut rahoitusta jostakin muusta unionin ohjelmasta, voi saada rahoitusta myös ohjelmasta edellyttäen, että rahoituksella ei kateta samoja kustannuksia. Tällöin kustakin unionin ohjelmasta myönnettyyn rahoitusosuuteen sovelletaan asianomaisen ohjelman sääntöjä tai vaihtoehtoisesti voidaan soveltaa samoja minkä tahansa rahoitukseen osallistuvan unionin ohjelman sääntöjä kaikkiin rahoitusosuuksiin, jolloin voidaan tehdä vain yksi oikeudellinen sitoumus. Unionin talousarviosta myönnettävä kumulatiivinen tuki ei saa ylittää toimen tukikelpoisia kokonaiskustannuksia, ja se voidaan laskea määräsuhteen mukaisesti tukiehtoja koskevissa asiakirjoissa vahvistetulla tavalla.
2. Jotta toimille voidaan myöntää huippuosaamismerkki ohjelman mukaisesti, niiden on täytettävä kaikki seuraavat edellytykset:
 - a) ne on arvioitu ohjelmaan perustuvan ehdotuspyynnön yhteydessä;
 - b) ne täyttävät kyseisessä ehdotuspyynnössä esitetyt laatua koskevat vähimmäisvaatimukset;
 - c) niitä ei rahoiteta kyseisen ehdotuspyynnön perusteella budjettirajoitusten vuoksi.
3. Euroopan aluekehitysrahastosta tai Euroopan sosiaalirahasto plussasta voidaan asetuksen (EU) 2021/1060 asiaankuuluvien säännösten mukaisesti tukea ohjelman mukaisen ehdotuspyynnön johdosta jätettyjä ehdotuksia, joille on ohjelman mukaisesti myönnetty huippuosaamismerkki.

8 artikla

Unionin rahoituksen toteutus ja muodot

1. Ohjelman toteutuksessa käytetään suoraa hallinnointia asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 mukaisesti tai välillistä hallinnointia asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 62 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen elinten kanssa.
2. Unionin rahoitusta voidaan myöntää missä tahansa muodossa, josta säädetään asetuksessa (EU, Euratom) 2018/1046, erityisesti avustuksina, palkintoina tai hankintoina taikka InvestEU-ohjelman mukaisilla rahoitusta yhdistäviin toimiin kuuluvilla rahoitusvälineillä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 X osaston mukaisesti.
3. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 192 artiklan 2 kohdassa säädetään, komissio voi periä takaisin sellaisten 11 artiklan 3 kohdan d alakohdassa tarkoitettujen toimien osalta, joihin unionin rahoitusta myönnetään avustuksena ja jotka tuottavat voittoa, voitosta prosenttiosuuden, joka vastaa unionin rahoitusosuutta toimen toteuttavalle avustuksen saajalle tosiasiallisesti aiheutuneista tukikelpoisista kustannuksista, unionin rahoitusosuuden lopulliseen määrään asti. Voitolla tarkoitetaan toimen tukikelpoiset kustannukset ylittäviä tuloja, kun tulot rajoittuvat unionin rahoitukseen, jäsenvaltion rahoitukseen, mukaan lukien hankinnat, toimen

aikana saatuihin muihin tuloihin ja toimesta mahdollisesti saataviin tuloihin. Työohjelmassa voidaan esittää tarkempia tietoja.

4. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 193 artiklan 2 kohdassa säädetään, rahoitusosuuksilla voidaan – silloin kun se on asianmukaista ja tarpeen toimen toteuttamisen kannalta – kattaa toimia, jotka on aloitettu ja kustannuksia, jotka ovat syntyneet ennen kyseisiä toimia koskevan ehdotuksen jättämispäivää, edellyttäen että kyseiset toimet eivät ole alkaneet ennen 5 päivää maaliskuuta 2024 eikä niitä ole saatettu päätökseen ennen avustussopimuksen allekirjoittamista.

9 artikla

Ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat

Ohjelmaan voivat osallistua Euroopan vapaakauppaliiton jäsenet, jotka ovat ETA:n jäseniä, Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa vahvistettujen edellytysten mukaisesti (assosioituneet maat).

10 artikla

Tukikelpoiset oikeussubjektit

1. Asetuksessa (EU, Euratom) 2018/1046 säädettyjen perusteiden lisäksi sovelletaan 2–7 kohdassa vahvistettuja tukikelpoisuusperusteita.
2. Unionin rahoituksen saajien on oltava sijoittautuneita unioniin tai assosioituneeseen maahan.
3. Rahoituksen saajien toimeen käytettävän infrastruktuurin, välineiden, omaisuuden ja resurssien on sijaittava jäsenvaltion tai assosioituneen maan alueella. Rahoituksen saajat voivat käyttää infrastruktuuriaan, välineitään, omaisuuttaan ja resurssejaan, jotka sijaitsevat tai joita pidetään jäsenvaltioiden tai assosioituneiden kolmansien maiden alueen ulkopuolella, jos niillä ei ole helposti saatavilla olevia vaihtoehtoja tai asiaankuuluvia infrastruktuuria, välineitä, omaisuutta ja resursseja unionissa tai assosioituneessa maassa, edellyttäen että tällainen käyttö ei ole ristiriidassa unionin ja jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusasetusten kanssa ja käyttö on 4 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden mukaista.
4. Ohjelmasta tuetussa toimessa rahoituksen saajat eivät saa olla assosioitumattoman kolmannen maan tai assosioitumattoman kolmannen maan yhteisön määräysvallassa.
5. Poiketen siitä, mitä 4 kohdassa säädetään, unioniin tai assosioituneeseen maahan sijoittautunut oikeussubjekti, joka on assosioitumattoman kolmannen maan tai assosioitumattoman kolmannen maan yhteisön määräysvallassa, voi olla rahoituksen saaja, jos assosioitumattoman kolmannen maan tai assosioitumattoman kolmannen maan yhteisön hankkimaan määräysvaltaan on kohdistettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/452 tarkoitettua seurantaa ja tarvittaessa riskejä lieventäviä toimenpiteitä ottaen huomioon tämän asetuksen 4 artiklassa vahvistetut tavoitteet tai jos komission saataville asetetaan takeet, jotka jäsenvaltio tai assosioitunut maa, johon se on sijoittautunut, on hyväksynyt kansallisten menettelyjensä mukaisesti.

Takeilla on vakuutettava, että tällaisen oikeussubjektin toimeen osallistuminen ei ole ristiriidassa unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusasetusten kanssa, sellaisina kuin ne on vahvistettu yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan yhteydessä

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osaston nojalla, tai 4 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden kanssa. Takeiden on oltava myös 11 artiklan 8 kohdan c alakohdan mukaisia. Takeissa on erityisesti perusteltava, että toimen osalta on käytössä toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että:

- a) oikeussubjektiin kohdistuvaa määräysvaltaa ei käytetä tavalla, joka hillitsee tai rajoittaa sen kykyä toteuttaa toimia ja tuottaa tuloksia, rajoittaa sen infrastruktuuria, välineitä, omaisuutta, resursseja, immateriaalioikeuksia tai toimen edellyttämää osaamista taikka heikentää sen valmiuksia ja toimen toteuttamisen edellyttämiä standardeja;
- b) assosioitumattomalla kolmannella maalla tai assosioitumattoman kolmannen maan yhteisöllä ei ole pääsyä toimeen liittyviin arkaluonteisiin tietoihin, ja toimeen osallistuvilla työntekijöillä tai muilla henkilöillä on tarvittaessa jäsenvaltion tai assosioituneen maan tekemä kansallinen turvallisuus selvitys.

Mikäli jäsenvaltio tai assosioitunut maa, johon oikeussubjekti on sijoittautunut, katsoo sen aiheelliseksi, voidaan antaa lisätakeita.

Komissio tiedottaa 57 artiklassa tarkoitettulle komitealle tämän kohdan mukaisesti tukikelpoisina pidetyistä oikeussubjekteista.

6. Tukikelpoista toimea toteuttaessaan rahoituksen saajat voivat tehdä yhteistyötä myös sellaisten oikeussubjektien kanssa, jotka ovat sijoittautuneet jäsenvaltioiden tai assosioituneiden maiden alueen ulkopuolelle tai jotka ovat assosioitumattoman kolmannen maan tai assosioitumattoman kolmannen maan yhteisön määräysvallassa, myös käyttäen tällaisten oikeussubjektien omaisuutta, infrastruktuuria, välineitä ja resursseja, edellyttäen että tämä ei ole ristiriidassa unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusettujen kanssa. Tällaisen yhteistyön on oltava johdonmukaista 4 artiklassa vahvistettuihin tavoitteisiin nähden, ja siinä on noudatettava 11 artiklan 8 kohdan c alakohtaa.

Assosioitumattomalla kolmannella maalla tai assosioitumattoman kolmannen maan muulla yhteisöllä ei saa olla luvatonta pääsyä toimen toteuttamiseen liittyviin turvallisuusluokiteltuihin tietoihin, ja on vältettävä toimen kannalta olennaisten resurssien toimitusvarmuuteen kohdistuvia mahdollisia kielteisiä vaikutuksia.

Tähän toimintaan liittyviin kustannuksiin ei voida myöntää tukea ohjelmasta.

7. Edellä olevia 2–6 kohtaa ei sovelleta
 - a) jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden hankintaviranomaisiin;
 - b) kansainvälisiin organisaatioihin;
 - c) eurooppalaista puolustusmateriaaliohjelmaa varten tarkoitettuihin rakenteisiin;
 - d) Euroopan puolustusvirastoon.

11 artikla

Tukikelpoiset toimet

1. Rahoitusta voivat saada ainoastaan sellaiset toimet, joilla toteutetaan 4 artiklassa esitettyjä tavoitteita. Tukikelpoisen toimen on liityttävä yhteen tai useampaan 2–5 kohdassa tarkoitettuun toimeen:

2. Toimet, jotka liittyvät viranomaisten yhteistyöhön puolustusalan hankintamenettelyissä (puolustusalan yhteistyötoimet), voivat kattaa puolustustarvikkeiden yhteishankintoja koskevan yhteistyön puolustustarvikkeiden koko elinkaaren ajan, mukaan lukien 14 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettun puolustusteollisuuden valmiusreservin rakentaminen.
3. Toimet, joilla vauhditetaan puolustustarvikkeiden tuotantokapasiteetin mukautumista rakenteellisiin muutoksiin, mukaan lukien niiden komponentit ja raaka-aineet, sikäli kuin ne on tarkoitettu tai niitä käytetään yksinomaan puolustustarvikkeiden tuotantoon (teollisuuden vahvistamista koskevat toimet), voivat kattaa seuraavat:
 - a) nykyisen tuotantokapasiteetin optimointi, laajentaminen, nykyaikaistaminen, parantaminen tai käyttötarkoituksen muuttaminen tai uuden tuotantokapasiteetin luominen, sikäli kuin kyseiset komponentit ja raaka-aineet on tarkoitettu tai ne käytetään kokonaan puolustustarvikkeiden tuotantoon, erityisesti tuotantokapasiteetin lisäämiseksi tai tuotannon läpimenoaikojen lyhentämiseksi, myös hankkimalla tarvittavia työstökoneita ja muita tarvittavia tuotantopanoksia;
 - b) rajat ylittävien teollisuuskumppanuuksien perustaminen teollisuuden yhteisenä ponnistuksena, myös julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien tai muun teollisen yhteistyön muodossa, mukaan lukien toiminnot, joilla pyritään koordinoimaan puolustustarvikkeiden ja niiden komponenttien ja raaka-aineiden – sikäli kuin kyseiset komponentit ja raaka-aineet on tarkoitettu tai ne käytetään kokonaan puolustustarvikkeiden tuotantoon – hankintaa tai varaamista ja varastointia sekä koordinoimaan tuotantokapasiteettia ja tuotantosuunnitelmia;
 - c) puolustustarvikkeiden ja niiden komponenttien ja raaka-aineiden – sikäli kuin kyseiset komponentit ja raaka-aineet on tarkoitettu tai ne käytetään kokonaan puolustustarvikkeiden tuotantoon – varalla olevan lisävalmistuskapasiteetin (valmiustilassa olevat tuotantolaitokset) vahvistaminen ja saataville asettaminen tilattujen tai suunniteltujen tuotantovolyymien mukaan;
 - d) sellaisten puolustustarvikkeiden teollistamisen ja kaupallistamisen edistäminen, jotka on kehitetty unionin rahoittamien toimien tai vähintään kahden jäsenvaltion tuella toteutettujen muiden yhteistyötoimien yhteydessä, muun muassa perustamalla rajat ylittäviä teollisuuskumppanuuksia, julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia tai muita teollisen yhteistyön muotoja, lisäämällä alkuvaiheen tuotantoa ja tarvittaessa lisensoitua tuotantoa;
 - e) puolustustarvikkeiden testaaminen, tarvittava infrastruktuuri mukaan lukien, ja tarvittaessa kunnostusta koskeva sertifiointi, jotta voidaan hallita näiden tuotteiden vanhentumista ja tehdä niistä käyttökuntoisia loppukäyttäjille.
4. Toimet, joilla on tarkoitus tukea yhteistä etua koskevan Euroopan puolustushankkeen käynnistämistä.
5. Tukitoimet voivat kattaa seuraavat:
 - a) toimet, joilla pyritään lisäämään yhteentoimivuutta ja korvattavuutta, mukaan lukien puolustustarvikkeiden ristiinsertifiointi sekä sertifiointien vastavuoroiseen tunnustamiseen tai sotilaallisten standardien täytäntöönpanon helpottamiseen johtavat toimet;

- b) toimet, joilla vahvistetaan toimitusvarmuutta ja häiriönsietokykyä erityisesti helpottamalla pk-yritysten, pienten midcap-yritysten, muiden midcap-yritysten ja startup-yritysten pääsyä puolustusmarkkinoille ja tukemalla tarvittavan laatu- ja tuotantosertifiointin saamista;
 - c) henkilöstön koulutus, uudelleen koulutus tai täydennyskoulutus tässä artikkelissa tarkoitettuihin toimiin liittyen;
 - d) fyysisten ja kybersuojajärjestelmien hankinta 3 kohdassa tarkoitettuihin toimiin liittyen, mukaan lukien täysipainoinen osallistuminen niihin;
 - e) koordinointi- ja (tekniset) tukitoimet, joilla puututaan erityisesti tuotantokapasiteetin ja toimitusketjujen tunnistettuihin pullonkauloihin, jotta voidaan turvata kriisin kannalta olennaisten tuotteiden tuotanto ja nopeuttaa sitä kyseisten tuotteiden tehokkaan toimittamisen ja oikea-aikaisen saatavuuden varmistamiseksi;
 - f) unionin tuki Euroopan puolustusmateriaaliohjelmaa varten tarkoitettuille rakenteille erityisesti 14 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettun puolustusteollisuuden valmiusreservin hallinnointia ja ylläpitoa varten;
 - g) hätätoimet, mukaan lukien hätätilanteessa toteutettavat puolustusalan innovointitoimet, jos 52 artiklassa tarkoitettu toimenpide on otettu käyttöön.
6. Edellä 2 kohdassa, 3 kohdan d alakohdassa ja 5 kohdan a alakohdassa tarkoitettut toimet toteuttavat oikeussubjektit, jotka tekevät yhteistyötä konsortiossa, jonka muodostavat vähintään kolme tukikelpoista oikeussubjektia, jotka ovat sijoittautuneet vähintään kolmeen eri jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan. Vähintään kolme kyseisistä tukikelpoisista oikeussubjekteista, jotka ovat sijoittautuneet vähintään kahteen eri jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan, ei saa koko toimen toteuttamisaikana olla suoraan tai välillisesti saman oikeussubjektin määräysvallassa, eivätkä ne saa olla toistensa määräysvallassa.
7. Poiketen siitä, mitä 6 kohdassa säädetään, toimen voi toteuttaa Euroopan puolustusmateriaaliohjelmaa varten tarkoitettu rakenne.
8. Ohjelmasta ei voida myöntää rahoitusta seuraaviin toimiin:
- a) toimet, jotka liittyvät sovellettavan kansainvälisen oikeuden perusteella kiellettyihin tuotteisiin tai palveluihin;
 - b) toimet, jotka liittyvät tappaviin autonomisiin aseisiin, joissa ihminen ei voi merkityksellisesti vaikuttaa päätöksiin kohteiden valinnasta tai iskun tekemisestä tehtäessä ihmisiin kohdistuvia iskuja;
 - c) toimet, jotka liittyvät tavaroihin tai palveluihin, joihin kohdistuu assosioitumattomien kolmansien maiden tai assosioitumattomien kolmansien maiden yhteisöjen harjoittamaa valvontaa tai rajoittamista joko suoraan tai välillisesti yhden tai useamman muun oikeussubjektin välityksellä, myös teknologian siirron osalta;
 - d) toimet tai niiden osat, jotka on jo kokonaan rahoitettu muista julkisista tai yksityisistä lähteistä.

Yhteishankintoihin sovellettavat erityissäännökset

1. Ohjelmasta voidaan rahoittaa vain seuraavia oikeussubjekteja:
 - a) jäsenvaltioiden tai assosioituneiden maiden hankintaviranomaiset;
 - b) kansainväliset organisaatiot;
 - c) Euroopan puolustusmateriaaliohjelmaa varten tarkoitettut rakenteet;
 - d) Euroopan puolustusvirasto.
2. Yhteishankintaan osallistuvien jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden on nimittävä yksimielisesti tukikelpoinen oikeussubjekti hankintaedustajaksi, joka toimii niiden puolesta kyseisessä yhteishankinnassa. Hankintaedustaja toteuttaa hankintamenettelyt ja tekee niistä johtuvat sopimukset toimeksisaajien kanssa osallistuvien valtioiden puolesta. Hankintaedustaja voi osallistua toimeen avustuksen saajana ja toimia konsortion koordinaattorina ja siten hallinnoida ja yhdistää sekä ohjelmasta että osallistuvilta jäsenvaltioilta ja assosioituneilta mailta saatavia varoja.
3. Tämä asetus ei rajoita direktiivissä 2009/81/EY vahvistettuja sääntöjä, jotka koskevat hankintaviranomaisten tai -yksiköiden tekemien tiettyjä rakennusurakoita sekä tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamista puolustus- ja turvallisuusalalla.
4. Edellä 2 kohdassa tarkoitettujen hankintamenettelyjen on perustuttava sopimukseen, jonka osallistuvat jäsenvaltiot ja assosioituneet maat allekirjoittavat hankintaedustajan kanssa työohjelmassa vahvistettujen edellytysten mukaisesti. Sopimuksessa määritellään erityisesti yhteishankintaa koskevat käytännön järjestelyt sekä menettelyn valintaa, tarjousten arviointia ja sopimuksen tekemistä koskevat päätöksentekomenettelyt.
5. Hankintaedustajan on sovellettava 10 artiklassa säädettyjä edellytyksiä vastaavia ehtoja soveltuvin osin hankintamenettelyihin sekä toimeksisaajien ja alihankkijoiden kanssa tehtäviin sopimuksiin yhteishankinnassa.
6. Hankintaedustajien on annettava komissiolle 10 artiklan 6 kohdassa tarkoitettut takeet ja esitettävä riskejä lieventävät toimenpiteet. Komission pyynnöstä sille on toimitettava lisätietoja takeista tai riskejä lieventävistä toimenpiteistä. Komissio tiedottaa 58 artiklassa tarkoitettulle komitealle mahdollisista tämän kohdan mukaisesti toimitetuista ilmoituksista.
7. Yhteishankintasopimukseen on sisällyttävä määräyksiä, jotka koskevat puolustustarvikkeiden lisämäärien ostamista muille jäsenvaltioille, assosioituneille maille tai Ukrainalle.

Tällaiset säännöt eivät rajoita unionin oikeuden soveltamista, ja niiden on oltava puolustukseen liittyvien tuotteiden vientiä koskevien jäsenvaltioiden kansallisten lakien ja asetusten mukaisia.

13 artikla

Teollisuuden vahvistamista koskeviin toimiin sovellettavat erityissäännökset

1. Jotta 11 artiklan 3 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitettut toimet voisivat saada rahoitusta, niiden on liityttävä yksinomaan puolustustarvikkeiden tuotantokapasiteettiin, mukaan lukien niiden komponentit ja raaka-aineet, sikäli kuin ne on tarkoitettu tai käytetään kokonaan puolustustarvikkeiden tuotantoon.
2. Nämä toimet eivät saa rajoittaa unionin kilpailusääntöjen ja erityisesti Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 artiklan soveltamista.

14 artikla

Euroopan sotilasalan kauppamekanismia tukeviin toimiin sovellettavat erityissäännökset

1. Jotta voidaan varmistaa EU:n puolustustarvikkeiden saatavuus ajallisesti ja määrällisesti ja edistää siten Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan ja tarvittaessa Ukrainan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan kilpailukykyä, komissio tukee seuraavia toimenpiteitä:
 - a) laaditaan yksi keskitetty ajantasainen luettelo Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan kehittämistä puolustustarvikkeista;
 - b) perustetaan puolustusteollisuuden valmiusreservi, jotta voidaan lisätä EU:ssa valmistettujen puolustustarvikkeiden saatavuutta ja nopeuttaa niiden toimitusaikaa ja varmistaa välitön ja etuuskohteluun perustuva osto tai käyttö-/vuokrausvaihtoehto jäsenvaltioille, assosioituneille maille ja Ukrainalle;
 - c) helpotetaan ja nopeutetaan hankintamenettelyjä solidaarisuuden hengessä;
 - d) tuetaan puolustustarvikkeiden julkisiin hankintoihin liittyvien hallinnollisten valmiuksien kehittämistä yhteishankintojen helpottamiseksi.
2. Komissio laatii tekniset eritelmät ja hankkii organisaation tietoteknisen alustan, jota tarvitaan tämän artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettun luettelon laatimiseksi, puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevän neuvoston kuulemisen perusteella.
3. Jos jäsenvaltiot hankkivat yhdessä lisämääriä tai osallistuvat luontoissuorituksilla 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettun puolustusteollisuuden valmiusreservin perustamiseen Euroopan puolustusmateriaaliohjelmaa varten tarkoitettun rakenteen puitteissa, komissio tukee aloitetta taloudellisesti
 - a) tukemalla 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen lisämäärien yhteishankintaa;
 - b) osallistumalla välittömiin ja välillisiin kustannuksiin, jotka aiheutuvat 11 artiklan 5 kohdan f alakohdassa tarkoitettun puolustusteollisuuden valmiusreservin hallinnoinnista ja ylläpidosta;
 - c) osallistumalla 11 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuun hallinnollisten valmiuksien kehittämiseen.
4. Kun jäsenvaltiot, assosioituneet maat tai Ukraina tekevät ostoja puolustusteollisuuden valmiusreservistä, jota hallinnoi Euroopan puolustusmateriaaliohjelmaa varten tarkoitettu rakenne, hankintaa pidetään

direktiivin 2009/81/EY 13 artiklan f alakohdassa tarkoitettuna sopimuksena, jonka hallitus on tehnyt toisen hallituksen kanssa.

15 artikla

Euroopan yhteistä etua koskevia puolustushankkeita edistäviin toimiin sovellettavat erityissäännökset

1. Komissio voi yksilöidä yhteistä etua koskevia eurooppalaisia puolustushankkeita rahoitettaviksi 18 artiklassa tarkoitettussa työohjelmassa.
2. Yksilöidessään 1 kohdassa tarkoitettuja hankkeita komissio
 - a) ottaa asianmukaisesti huomioon puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevän neuvoston puitteissa annetut ohjeet, erityisesti hankkeen vaikutuksen YUTP:n yhteydessä määritettyyn voimavaroja koskevaan prioriteettiin, etenkin voimavarojen kehittämissuunnitelmaan, sekä turvallisuutta ja puolustusta koskevan strategisen kompassin tavoitteet;
 - b) yksilöi yleiset rahoitustarpeet ja mahdolliset vaikutukset unionin talousarvioon;
 - c) ottaa huomioon jäsenvaltioiden näkemykset.
3. Yhteistä etua koskevien eurooppalaisten puolustushankkeiden on täytettävä seuraavat yleiset perusteet:
 - a) hankkeella pyritään kehittämään valmiuksia, mukaan lukien valmiudet, joilla varmistetaan pääsy strategisille aloille ja kiistanalaisille alueille, strategisia edellytyksiä ja tarvittaessa järjestelmiä, jotka toimivat yhteistä etua ja käyttöä koskevana eurooppalaisena puolustusinfrastruktuurina;
 - b) hankkeen mahdolliset kokonaishyödyt ovat sen kustannuksia suuremmat, myös pidemmällä aikavälillä.
4. Yhteistä etua koskevassa eurooppalaisessa puolustushankkeessa on oltava mukana vähintään neljä jäsenvaltiota. Euroopan komissio voi tarvittaessa osallistua hankkeeseen.
5. Yhteistä etua koskevan eurooppalaisen puolustushankkeen on katsottava edistävän unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusetujen kannalta kriittisiä puolustusvoimavaroja ja olevan näin ollen yleisen edun mukainen. Hankkeet voidaan perustaa 3 luvussa tarkoitettujen eurooppalaisia puolustusmateriaali-ohjelmia varten tarkoitettujen rakenteiden puitteissa.
6. Jäsenvaltiot voivat soveltaa tukijärjestelmiä ja antaa hallinnollista tukea yhteistä etua koskeville eurooppalaisille puolustushankkeille, sanotun kuitenkin rajoittamatta SEUT-sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamista.
7. Jäljempänä 17 artiklassa tarkoitettu unionin rahoitusosuus saa olla enintään 25 prosenttia 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua määrästä.
8. Yhteistä etua koskevien puolustushankkeiden käynnistäminen voidaan katsoa direktiivin 92/43/ETY 6 artiklan 4 kohdassa ja 16 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetuksi erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavaksi syyksi ja direktiivin 2000/60/EY 4 artiklan 7 kohdassa tarkoitetuksi yleisen edun kannalta erittäin tärkeäksi syyksi. Sen vuoksi niihin liittyvien tuotantolaitosten suunnittelua,

rakentamista ja toimintaa voidaan pitää erittäin tärkeän yleisen edun mukaisena, mikäli muut näissä säännöksissä asetetut edellytykset täyttyvät.

16 artikla

Myöntämisperusteet

1. Kukin ehdotus arvioidaan soveltaen seuraavia myöntämisperusteita:
 - a) puolustusteollisuuden valmius: edistetään kilpailukykyä, lisätään tuotantokapasiteettia, lyhennetään läpimenoaikoja, poistetaan pullonkauloja, mikä lisää yhteentoimivuutta ja korvattavuutta;
 - b) puolustusteollisuuden häiriönsietokyky: edistetään häiriönsietokykyä, parannetaan oikea-aikaista saatavuutta ja toimituksia kaikkiin paikkoihin, vahvistetaan toimitusvarmuutta kaikkialla unionissa ja vähennetään riippuvuutta assosioitumattomista kolmansista maista peräisin olevista hankintalähteistä;
 - c) puolustusteollisuuden yhteistyö: edistetään aitoa puolustusmateriaaliyhteistyötä jäsenvaltioiden, assosioituneiden maiden ja Ukrainan kesken, kehitetään ja toteutetaan eri jäsenvaltioihin, assosioituneisiin maihin tai Ukrainaan sijoittautuneiden yritysten välistä rajat ylittävää yhteistyötä erityisesti siten, että tuensaajina, alihankkijoina tai muina toimitusketjuun kuuluvina yrityksinä on merkittävässä määrin pk-yrityksiä, pieniä midcap-yrityksiä tai muita midcap-yrityksiä;
 - d) toimen toteuttamissuunnitelman laatu, erityisesti toimenpiteet tuotannon läpimenoaikojen noudattamiseksi, myös sen prosessien ja seurannan osalta.
2. Työohjelmassa esitetään yksityiskohtaisempia tietoja 1 kohdassa säädettyjen myöntämisperusteiden soveltamisesta, mukaan lukien mahdolliset sovellettavat painotukset. Työohjelmassa ei aseteta yksittäisiä kynnysarvoja.

17 artikla

Unionin rahoitusosuus

1. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 190 artiklassa säädetään, ohjelmasta voidaan rahoittaa 100 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista. Tämän asetuksen 11 artiklan 3 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen toimien osalta ohjelman tuki saa kuitenkin olla enintään 35 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista.
2. Toimeen voidaan soveltaa korotettua rahoitusosuutta, jos se täyttää yhden tai useamman seuraavista perusteista:
 - a) toimi kehitetään tämän asetuksen III luvussa tarkoitetun eurooppalaista puolustusmateriaaliohjelman varten tarkoitetun SEAP-rakenteen tai PRY-hankkeen yhteydessä edellyttäen, että hanke täyttää tämän asetuksen 22 artiklan 1 kohdan, 23 artiklan 1 kohdan, 25 artiklan ja 26 artiklan mukaisia velvoitteita vastaavat velvoitteet eikä siihen ole sovellettu vastaavaa korotettua rahoitusosuutta toisessa EU:n rahoitusohjelmassa;

- b) Ukraina on ohjelman mukaisesti tuotettujen tai hankittujen puolustustarvikkeiden vastaanottaja, ja kyseiset tuotteet saavat rahoitustukea Euroopan rauhanrahastosta;
 - c) jäsenvaltiot sopivat eurooppalaista puolustusmateriaaliohjelmaa varten tarkoitetun rakenteen (SEAP) puitteissa kehitettyjen ja hankittujen puolustustarvikkeiden vientiä koskevasta yhteisestä lähestymistavasta;
 - d) tuensaja on pk-yritys tai pieni midcap-yritys tai suurin osa konsortioon osallistuvista tuensajista on pk-yrityksiä tai pieniä midcap-yrityksiä.
3. Työohjelmassa vahvistetaan tarkemmat tiedot, mukaan lukien tarvittaessa 3 kohdassa tarkoitetut korotetut rahoitusosuudet.

18 artikla

Työohjelmat

1. Ohjelma toteutetaan asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 110 artiklassa tarkoitetuilla työohjelmilla. Työohjelmissa on esitettävä toimet ja niihin liittyvät määrärahat, joita ohjelman tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, sekä tarvittaessa rahoitusta yhdistäviä toimia varten varattu kokonaismäärä.
2. Komissio hyväksyy työohjelmat täytäntöönpanosäädöksillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 58 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

19 artikla

Rahasto puolustusalan toimitusketjun muutoksen vauhdittamiseksi (FAST)

1. Pk-yritysten ja pienten midcap-yritysten puolustusalan valmistuskapasiteetin lisäämiseen tarvittavien investointien vivuttamiseksi ja vauhdittamiseksi ja niiden riskien vähentämiseksi voidaan perustaa rahoitusta yhdistävä toimi, joka tarjoaa velka- ja/tai pääomatukea (rahasto puolustusalan toimitusketjun muutoksen vauhdittamiseksi – FAST). Se pannaan täytäntöön asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 X osaston ja asetuksen (EU) 2021/523⁷ mukaisesti.
2. FAST-rahaston erityistavoitteet ovat seuraavat:
 - a) pyritään kerrannaisvaikutuksiin hyödyntämällä velan ja pääoman yhdistelmää ja pyritään houkuttelemaan sekä julkisen että yksityisen sektorin rahoitusta;
 - b) tarjotaan kaikkialla unionissa tukea pk-yrityksille (myös startup- ja scaleup-yrityksille) ja pienille midcap-yrityksille, joilla on vaikeuksia saada rahoitusta ja jotka
 - i) teollistavat puolustusteknologiaa ja/tai valmistavat puolustustarvikkeita tai joilla on sitä koskevia välittömiä suunnitelmia; tai

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/523, annettu 24 päivänä maaliskuuta 2021, InvestEU-ohjelman perustamisesta ja asetuksen (EU) 2015/1017 muuttamisesta (EUVL L 107, 26.3.2021, s. 30, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj?locale=fi>).

- ii) ovat osa puolustusteollisuuden toimitusketjua tai joilla on välittömiä suunnitelmia tulla osaksi sitä.
- c) vauhditetaan investointeja puolustusteknologian ja -tarvikkeiden valmistukseen ja vahvistetaan siten toimitusvarmuutta unionin puolustusteollisuuden arvoketjuissa.

3 jakso: Ukrainan tukemiseen tarkoitettu väline

20 artikla

Ukrainan tukemiseen tarkoitettuun välineeseen sovellettavat erityissäännökset

1. Ukrainan tukemiseen tarkoitettun välineen puitteissa toteutettuihin toimiin sovelletaan 13 artiklaa. Asetuksen 8, 11, 12, 14, 16, 17 ja 18 artiklan säännöksiä sovelletaan soveltuvien osin.
2. Poiketen siitä, mitä 17 artiklan 1 kohdassa säädetään, 11 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen toimien osalta voidaan rahoittaa 100 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista.
3. Tässä jaksossa ei sovelleta 8, 9, 11, 12, 14 ja 16 artiklassa olevia viittauksia assosioituneisiin maihin.
4. Tässä jaksossa ei sovelleta 8 artiklassa olevia viittauksia rahoitusta yhdistäviin toimiin.

21 artikla

Tukikelpoiset oikeussubjektit

1. Asetuksessa (EU, Euratom) 2018/1046 säädettyjen perusteiden lisäksi sovelletaan 2–7 kohdassa vahvistettuja tukikelpoisuusperusteita.
2. Unionin rahoituksen saajien on oltava sijoittautuneita unioniin tai Ukrainaan.
3. Rahoituksen saajien toimeen käytettävän infrastruktuurin, välineiden, omaisuuden ja resurssien on sijaittava jäsenvaltion tai Ukrainan alueella. Rahoituksen saajat voivat käyttää infrastruktuuriaan, välineitään, omaisuuttaan ja resurssejaan, jotka sijaitsevat tai joita pidetään jäsenvaltioiden tai Ukrainan alueen ulkopuolella, jos niillä ei ole helposti saatavilla olevia vaihtoehtoja tai asiaankuuluvia infrastruktuuria, välineitä, omaisuutta ja resursseja unionissa tai Ukrainassa, edellyttäen että tällainen käyttö ei ole ristiriidassa unionin ja jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusettujen kanssa ja käyttö on 4 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden mukaista.
4. Ukrainan tukemiseen tarkoitettusta välineestä tuetussa toimessa rahoituksen saajat eivät saa olla kolmannen maan tai kolmannen maan yhteisön määräysvallassa.
5. Poiketen siitä, mitä 4 kohdassa säädetään, unioniin sijoittautunut oikeussubjekti, joka on kolmannen maan tai kolmannen maan yhteisön määräysvallassa, voi olla rahoituksen saaja, jos siihen on kohdistettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/452 tarkoitettua seurantaa ja tarvittaessa riskiä lieventäviä toimenpiteitä ottaen huomioon tämän asetuksen 4 artiklassa vahvistetut tavoitteet tai jos komission saataville asetetaan takeet, jotka jäsenvaltio, johon se on sijoittautunut, on hyväksynyt kansallisten menettelyjensä mukaisesti.

Takeilla on vakuutettava, että tällaisen oikeussubjektin toimeen osallistuminen ei ole ristiriidassa unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusetujen kanssa, sellaisina kuin ne on vahvistettu yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan yhteydessä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osaston nojalla, tai 4 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden kanssa. Takeiden on oltava myös 11 artiklan 8 kohdan c alakohdan mukaisia. Takeissa on erityisesti perusteltava, että toimen osalta on käytössä toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että:

- a) oikeussubjektiin kohdistuvaa määräysvaltaa ei käytetä tavalla, joka hillitsee tai rajoittaa sen kykyä toteuttaa toimi ja tuottaa tuloksia, rajoittaa sen infrastruktuuria, välineitä, omaisuutta, resursseja, immateriaalioikeuksia tai toimen edellyttämää osaamista taikka heikentää sen valmiuksia ja toimen toteuttamisen edellyttämiä standardeja;
- b) kolmannen maan ja kolmannen maan yhteisöjen pääsy toimeen liittyviin arkaluontoisiin tietoihin estetään, ja toimeen osallistuvilla työntekijöillä ja muilla henkilöillä on tarvittaessa jäsenvaltion myöntämä kansallinen turvallisuus selvitys;

Mikäli jäsenvaltio, johon oikeussubjekti on sijoittautunut, katsoo sen aiheelliseksi, voidaan antaa lisätakeita.

Komissio tiedottaa 57 artiklassa tarkoitetulle komitealle tämän kohdan mukaisesti tukikelpoisina pidetyistä oikeussubjekteista.

6. Tukikelpoista toimea toteuttaessaan rahoituksen saajat voivat tehdä yhteistyötä myös sellaisten oikeussubjektien kanssa, jotka ovat sijoittautuneet jäsenvaltioiden tai Ukrainan alueen ulkopuolelle tai jotka ovat kolmannen maan tai kolmannen maan yhteisön määräysvallassa, myös käyttäen tällaisten oikeussubjektien omaisuutta, infrastruktuuria, välineitä ja resursseja, edellyttäen että tämä ei ole ristiriidassa unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusetujen kanssa. Tällaisen yhteistyön on oltava johdonmukaista 4 artiklassa vahvistettuihin tavoitteisiin nähden, ja siinä on noudatettava 11 artiklan 8 kohdan c alakohtaa.

Kolmannella maalla tai muulla kolmannen maan yhteisöllä ei saa olla luvatonta pääsyä toimen toteuttamiseen liittyviin turvallisuusluokiteltuihin tietoihin, ja on vältettävä toimen kannalta olennaisten resurssien toimitusvarmuuteen kohdistuvia mahdollisia kielteisiä vaikutuksia.

Tähän toimintaan liittyviin kustannuksiin ei voida myöntää tukea ohjelmasta.

7. Edellä olevia 2–6 kohtaa ei sovelleta
 - a) jäsenvaltioiden ja Ukrainan hankintaviranomaisiin;
 - b) kansainvälisiin organisaatioihin;
 - c) Euroopan puolustusmateriaaliohjelmaa varten tarkoitettuihin rakenteisiin;
 - d) Euroopan puolustusvirastoon.

III luku

Eurooppalaista puolustusmateriaaliohjelmaa varten tarkoitettu rakenne (SEAP)

22 artikla

SEAPin erityistavoite ja -toimet

1. Eurooppalaista puolustusmateriaaliohjelmaa varten tarkoitettu rakenne (SEAP) edistää Euroopan ja Ukrainan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan kilpailukykyä kokoamalla yhteen puolustustarvikkeiden kysynnän niiden koko elinkaaren ajalta.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi SEAPin päätehtävät ovat seuraavat:
 - a) puolustustarvikkeiden, -teknologian tai -palvelujen yhteishankinnat, mukaan lukien puolustusalan tutkimus ja kehittäminen, testaus ja sertifiointi sekä alkuvaiheen tuotantoon tai käyttötukeen liittyvät kertaluonteiset investoinnit;
 - b) puolustustarvikkeiden yhteinen elinkaarihallinta, mukaan lukien varaosien hankinta, logistiikkapalvelut ja tarvittaessa julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien perustaminen puolustustarvikkeiden saatavuuden tehostamiseksi ja parantamiseksi;
 - c) lisämäärien saatavuuden dynaaminen hallinta, jolla varmistetaan välitön ja etuuskohteluun perustuva osto tai käyttö-/vuokrausvaihtoehto jäsenvaltioille, assosioituneille maille tai Ukrainalle (puolustusteollisuuden valmiusreservi).

23 artikla

SEAPin perustamiseen liittyvät vaatimukset

1. SEAPin on täytettävä seuraavat vaatimukset:
 - a) SEAPilla tuetaan puolustustarvikkeiden ja -palvelujen yhteistä kehittämistä ja hankintaa jäsenvaltioiden YUTP:n puitteissa yhteisesti sopimien voimavaraprioriteettien mukaisesti, myös voimavarojen kehittämissuunnitelman yhteydessä;
 - b) SEAPin perustajina on oltava vähintään kolme valtiota, jotka ovat jäsenvaltioita, assosioituneita maita tai Ukraina;
 - c) SEAPin jäsenenä on oltava vähintään kaksi jäsenvaltiota;
 - d) SEAPin on jatkettava toimintaansa puolustustarvikkeen tai -teknologian koko elinkaaren ajan sen käytöstäpoistoon asti.
2. SEAPin on käytettävä standardoituja menettelyjä yhteistyöhön perustuvien puolustusohjelmien käynnistämiseksi ja hallinnoimiseksi ja noudatettava kaikkia komission sille antamia ohjeita tai malleja, mukaan lukien hankkeiden hallinnointia, rahoitusta ja raportointia koskevat suuntaviivat.

SEAPin perustamista koskeva hakemus

1. Jäsenvaltioiden, jotka haluavat perustaa SEAPin, jäljempänä 'hakijat', on toimitettava sitä koskeva hakemus komissiolle. Hakemuksessa on oltava seuraavat tiedot:
 - a) komissiolle osoitettu pyyntö SEAPin perustamisesta;
 - b) 27 artiklassa tarkoitettu SEAPin ehdotettu perussääntö, jonka kaikki oikeussubjektit, jotka ovat ehdotetun SEAPin hakijoita, ovat allekirjoittaneet ja hyväksyneet asianmukaisessa muodossa;
 - c) kuvaus puolustustarvikkeesta, -teknologiasta tai -palvelusta, jonka SEAP hankkii ja jota se hallinnoi yhdessä, ottaen erityisesti huomioon 23 artiklan 1 kohdan a ja d alakohdassa säädetyt vaatimukset;
 - d) sijaintijäsenvaltion ilmoitus siitä, että se tunnustaa SEAPin sen perustamisesta lähtien direktiivin 2006/112/EY 143 artiklan 1 kohdan g alakohdassa ja 151 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuksi kansainväliseksi järjestöksi ja direktiivin (EU) 2020/262 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi kansainväliseksi järjestöksi. Näissä säännöksissä säädetyille vapautuksille asetetut rajat ja edellytykset on vahvistettava SEAPin jäsenten välisellä sopimuksella.
2. Komissio arvioi hakemuksen tässä asetuksessa säädettyjen vaatimusten mukaisesti. Arvioinnin tulos ilmoitetaan hakijoille, joita voidaan tarpeen mukaan pyytää täydentämään tai muuttamaan hakemusta.
3. Ottaen huomioon 2 kohdassa tarkoitettujen arvioinnin tulokset ja noudattaen 58 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua menettelyä komissio
 - a) hyväksyy täytäntöönpanosäädöksen, jolla perustetaan SEAP, kun se on varmistunut siitä, että tässä asetuksessa säädetyt vaatimukset täyttyvät; tai
 - b) hylkää hakemuksen, jos se katsoo, että tässä asetuksessa säädetyt vaatimukset eivät täyty, myös silloin, jos 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettua ilmoitusta ei ole annettu.
4. Hakemusta koskevasta päätöksestä ilmoitetaan hakijoille. Jos hakemus hylätään, päätös selitetään hakijoille selkeästi ja täsmällisesti.
5. Lisäksi päätös SEAPin perustamisesta julkaistaan *Euroopan unionin virallisen lehden* L-sarjassa.

SEAPin asema ja kotipaikka

1. SEAP on oikeushenkilö siitä päivästä alkaen, kun sen perustamista koskeva päätös tulee voimaan.
2. SEAPilla on kussakin jäsenvaltiossa laajin kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan oikeushenkilöllä oleva oikeuskelpoisuus. Se voi erityisesti tehdä sopimuksia ja olla asianosaisena oikeudenkäynneissä. Kaikkien jäsenvaltioiden kansallisten rahoitusvirastojen on pidettävä sitä (ja sen kansallisia yhteyspisteitä) kansallisten rahoitusosuuksien tukikelpoisena saajana.

3. SEAPilla on oltava sääntömääräinen kotipaikka, jonka on sijaittava jonkin jäsenvaltion alueella.

26 artikla

Jäsenyyttä koskevat vaatimukset

1. Seuraavista oikeussubjekteista voi tulla SEAPin jäseniä:
 - a) jäsenvaltiot;
 - b) assosioituneet maat;
 - c) Ukraina.
2. Jäsenvaltiot, assosioituneet maat tai Ukraina voivat liittyä jäseniksi milloin tahansa SEAPin perustamisen jälkeen 27 artiklassa tarkoitetussa perussäännössä täsmennetyin oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin ja tarkkailijoiksi, joilla ei ole äänioikeutta, perussäännössä täsmennetyin edellytyksin.
3. SEAP voi tehdä yhteistyötä myös assosioitumattomien kolmansien maiden tai assosioitumattomien kolmansien maiden yhteisöjen kanssa, myös käyttämällä varoja, infrastruktuuria, välineitä ja resursseja, edellyttäen että tämä ei ole ristiriidassa unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusettujen kanssa.

27 artikla

Perussääntö

1. SEAPin perussäännön on sisällettävä vähintään seuraavat:
 - a) luettelo jäsenistä, tarkkailijoista ja tapauksen mukaan jäseniä edustavista oikeussubjekteista sekä jäsenyyden ja edustamisen muutoksia koskevat edellytykset ja menettely 26 artiklan mukaisesti;
 - b) SEAPin erityistavoite, tehtävät ja toiminnot 23 artiklan mukaisesti;
 - c) luettelo yhteisesti hankituista puolustustarvikkeista, -teknologiasta ja/tai -palveluista, jotka ovat mahdollisesti yhteisessä omistuksessa ja joille voidaan myöntää vapautus arvonnäisäverosta ja/tai valmisteveroista;
 - d) SEAPin sääntömääräinen kotipaikka 25 artiklan mukaisesti;
 - e) SEAPin nimi;
 - f) SEAPin toimiaika ja sen 32 artiklan mukainen purkamismenettely;
 - g) korvausvastuuta koskevat säännöt 30 artiklan mukaisesti;
 - h) jäsenten oikeudet ja velvollisuudet, mukaan luettuna velvollisuus osallistua tasapainoisen talousarvion rahoitukseen sekä äänioikeudet;
 - i) SEAPin elimet, niiden tehtävät, vastuut, kokoonpano ja päätöksentekotapa, myös perussäännön muuttamisen osalta, 28 artiklan mukaisesti;
 - j) SEAPin työkieli tai -kielet;
 - k) viittaukset perussäännön täytäntöönpanoa koskeviin sääntöihin;
 - l) turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittelyä koskevat turvallisuusperiaatteet.

2. Jos SEAPin jäsenet päättävät käyttää/hallinnoida 14 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua puolustusteollisuuden valmiusreserviä, perussääntöön on lisäksi sisällytettävä 14 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen puolustusteollisuuden valmiusreservin hallinnointia koskevat säännöt, mukaan lukien tarvittaessa vientiin sovellettava yhteinen lähestymistapa.

28 artikla

Perussäännön muuttaminen

1. Jos perussääntöä muutetaan 27 artiklan 1 kohdan a–h alakohdassa tarkoitettujen seikkojen osalta, SEAPin on toimitettava muutos komissiolle hyväksyttäväksi. Komissio soveltaa 24 artiklan 2 kohtaa soveltuvien osien osalta.
2. SEAPin on toimitettava komissiolle kaikki muut kuin 1 kohdassa tarkoitettujen perussäännön muutokset kymmenen päivän kuluessa niiden hyväksymisestä.
3. Komissio voi kuudenkymmenen päivän kuluessa 1 kohdassa tarkoitettujen muutosten toimittamisesta vastustaa niitä esittäen syyt, joiden vuoksi muutokset eivät täytä tämän asetuksen vaatimuksia.
4. Muutos ei tule voimaan ennen kuin vastustamiselle asetettu määräaika on umpeutunut tai komissio on luopunut vastustamisesta tai esitetty vastustaminen on peruttu.
5. Muutosta koskevan hakemuksen on sisällettävä
 - a) ehdotetun tai tapauksen mukaan hyväksytyin muutoksen teksti, mukaan lukien sen voimaantulopäivä;
 - b) muutettu perussääntö ajan tasalle saatettuna kokonaisuutena.

29 artikla

Hankintaa koskevat erityisehdot

1. SEAP voi nimittää hankintaedustajan, joka toimii sen nimissä.
2. Jos hankintaedustaja tekee hankintoja SEAPia varten, sitä sitovat samat säännöt kuin asianomaista SEAPia.
3. Jos SEAP hankkii puolustustarvikkeen omasta puolestaan ja omissa nimissään, sitä pidetään direktiivin 2009/81/EY 12 artiklan c alakohdassa tarkoitettuna kansainvälisenä järjestönä. Jos SEAP hankkii puolustustarvikkeen jäsentensä puolesta, sen on direktiivin 2009/81/EY 10 artiklasta poiketen määriteltävä omat sääntönsä avoimuuden, syrjimättömyyden ja kilpailun periaatteiden mukaisesti.
4. SEAPin hankintojen on täytettävä 12 artiklan 3–6 kohdassa säädetyt vaatimukset.

30 artikla

Vastuu veloista ja vakuutus

1. SEAP vastaa veloistaan.

2. Jäsenten taloudellinen vastuu SEAPin veloista rajoittuu niiden omaan rahoitusosuuteen SEAPille. Jäsenet voivat määrätä perussäännössä, että ne ottavat osuutensa ylittävän kiinteän vastuun tai rajoittamattoman vastuun.
3. Jos jäsenten taloudellinen vastuu on rajoitettu, SEAPin on otettava asianmukainen vakuutus valmiuksien perustamiseen ja hallintaan liittyvien riskien kattamiseksi.
4. Unionilla ei ole SEAPista johtuvia vastuita, ei myöskään sen mahdollisten velkojen osalta.

31 artikla

Sovellettava lainsäädäntö ja toimivaltainen tuomioistuin

1. SEAPin perustamiseen ja sisäiseen toimintaan sovelletaan
 - a) unionin oikeutta, erityisesti tätä asetusta, ja 24 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja täytäntöönpanosäädöksiä;
 - b) sen valtion lainsäädäntöä, jossa SEAPin sääntömääräinen kotipaikka on, sellaisten asioiden osalta, joita ei säännellä tai säännellään vain osittain a alakohdassa tarkoitetuilla säädöksillä;
 - c) sen perussääntöä ja sen täytäntöönpanosääntöjä.
2. Euroopan unionin tuomioistuimella on toimivalta ratkaista SEAPIin liittyvät jäsenten väliset riidat, jäsenten ja SEAPin väliset riidat sekä kaikki riidat, joissa unioni on osapuolena.
3. SEAPin ja kolmansien osapuolten välisiin riitoihin sovelletaan tuomioistuinten toimivaltaa koskevaa unionin lainsäädäntöä. Niissä tapauksissa, jotka eivät kuulu unionin lainsäädännön soveltamisalaan, kyseisten riitojen ratkaisemiseen toimivaltainen tuomioistuin määräytyy sen valtion lainsäädännön mukaan, jossa SEAPin sääntömääräinen kotipaikka sijaitsee.

32 artikla

Purkaminen ja maksukyvyttömyys

1. Perussäännössä määritetään menettely, jota sovelletaan, jos SEAP puretaan jäsenten kokouksen tekemän päätöksen jälkeen tai jos komissio kumoaa 33 artiklan 6 kohdassa tarkoitetun SEAPin perustamista koskevan täytäntöönpanosäädöksen. Purkaminen voi johtaa toimintojen siirtämiseen toiselle oikeussubjektille.
2. SEAPin on ilmoitettava komissiolle jäsenten kokouksen tekemästä purkamispäätöksestä viipymättä ja joka tapauksessa kymmenen päivän kuluessa päätöksen tekemisestä. Komissio julkaisee purkamispäätöstä koskevan ilmoituksen *Euroopan unionin virallisen lehden* C-sarjassa.
3. SEAPin on ilmoitettava komissiolle purkamismenettelyn päättymisestä viipymättä ja joka tapauksessa kymmenen päivän kuluessa menettelyn päättymisestä. Komissio julkaisee menettelyn päättymistä koskevan ilmoituksen *Euroopan unionin virallisen lehden* C-sarjassa. SEAPin olemassaolo päättyy ilmoituksen julkaisemispäivänä.

4. Jos SEAP ei kykene maksamaan velkojaan, sen on ilmoitettava tästä välittömästi komissiolle. Komissio julkaisee asiaa koskevan ilmoituksen *Euroopan unionin virallisen lehden C-sarjassa*.

33 artikla

Raportointi ja valvonta

1. SEAPin on laadittava vuotuinen toimintakertomus, joka sisältää sen 22 artiklassa tarkoitettua toimintaa koskevan teknisen kuvauksen ja rahoituskertomuksen. Toimintakertomus on toimitettava komissiolle kuuden kuukauden kuluessa varainhoitovuoden päättymisestä.
2. Komissio voi antaa vuotuisessa toimintakertomuksessa käsiteltyjä asioita koskevia suosituksia SEAPille.
3. SEAPin ja asianomaisten jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikista seikoista, jotka uhkaavat vaarantaa vakavasti SEAPin tehtävän suorittamisen tai estää sitä täyttämästä tässä asetuksessa säädettyjä vaatimuksia.
4. Jos komissio saa viitteitä siitä, että SEAP rikkoo vakavasti tätä asetusta, perustamistaan koskevaa täytäntöönpanosäädöstä, perussääntöään tai muuta sovellettavaa lainsäädäntöä, se pyytää SEAPilta ja/tai sen jäseniltä selityksiä.
5. Jos komissio päättää sen jälkeen, kun se on antanut SEAPille ja/tai sen jäsenille kohtuullisen ajan esittää huomioitaan, että SEAP rikkoo vakavasti tätä asetusta, perustamistaan koskevaa täytäntöönpanosäädöstä, perussääntöään tai muuta sovellettavaa lainsäädäntöä, se voi ehdottaa SEAPille ja sen jäsenille korjaavia toimia.
6. Jos korjaavia toimia ei toteuteta, komissio voi kumota SEAPin perustamista koskevan täytäntöönpanosäädöksen. Kumoaamista koskeva säädös julkaistaan *Euroopan unionin virallisen lehden L-sarjassa*. Säädöksen julkaiseminen käynnistää SEAPin purkamisen.

IV luku

Toimitusvarmuus

1 JAKSO

VALMIUS

34 artikla

Edellytykset puitejärjestelyjen avaamiselle muille jäsenvaltioille

1. Jos vähintään kaksi jäsenvaltiota tekee sopimuksen puolustustarvikkeiden yhteisestä hankkimisesta ja tilanteen äärimmäinen kiireellisyys sitä edellyttää, 2–6 kohdassa säädettyjä sääntöjä voidaan soveltaa puitejärjestelyihin, joihin ei sisälly sääntöjä mahdollisuudesta muuttaa sitä merkittävästi siten, että sen määräyksiä voidaan

soveltaa hankintaviranomaisiin tai -yksikköihin, jotka eivät alun perin olleet puitejärjestelyn osapuolia.

2. Poiketen siitä, mitä direktiivin 2009/81/EY 29 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa säädetään, hankintaviranomainen tai -yksikkö voi muuttaa 10 artiklan 1 ja 2 kohdan säännösten mukaisen yrityksen kanssa olemassa olevaa puitejärjestelyä, joka on tehty jonkin kyseisen direktiivin 25 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti, jotta sen määräyksiä voidaan soveltaa hankintaviranomaisiin tai -yksikköihin, jotka eivät ole puitejärjestelyn alkuperäisiä osapuolia.
3. Poiketen siitä, mitä direktiivin 2009/81/EY 29 artiklan 2 kohdan kolmannessa alakohdassa säädetään, hankintaviranomainen tai -yksikkö voi tehdä huomattavia muutoksia 10 artiklan 1 ja 2 kohdan säännösten mukaisen yrityksen kanssa voimassa olevassa puitejärjestelyssä vahvistettuihin määriin, jos se on ehdottoman välttämätöntä tämän artiklan 2 kohdan soveltamiseksi. Jos voimassa olevassa puitejärjestelyssä vahvistettuja määriä muutetaan huomattavasti tämän kohdan nojalla, talouden toimijalle, joka täyttää hankintaviranomaisen tai -yksikön puitejärjestelyä koskevassa julkisessa hankintamenettelyssä alun perin vahvistamat edellytykset, mukaan lukien direktiivin 2009/81/EY 39–46 artiklassa tarkoitetut laadulliset valintaperusteet, ja joka on 10 artiklan 1 ja 2 kohdan säännösten mukainen, on annettava mahdollisuus liittyä kyseiseen puitejärjestelyyn. Hankintaviranomainen tai -yksikkö antaa kyseisen mahdollisuuden tiedoksi *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* julkaistavalla erillisellä ilmoituksella.
4. Syrjimättömyyden periaatetta sovelletaan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuihin sopimukseen ja puitejärjestelyihin, kun kyse on lisämääristä, ja erityisesti 1 kohdassa tarkoitettujen jäsenvaltioiden hankintaviranomaisten tai -yksikköjen välisiin suhteisiin.
5. Hankintaviranomaisten, jotka ovat muuttaneet hankintasopimusta tämän artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa, on julkaistava *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* asiaa koskeva ilmoitus. Mainittu ilmoitus on julkaistava direktiivin 2009/81/EY 32 artiklan mukaisesti.
6. Hankintaviranomaiset tai -yksiköt eivät saa käyttää 2 ja 3 kohdassa säädettyä mahdollisuutta väärin eivätkä siten, että estetään, rajoitetaan tai vääristetään kilpailua.

35 artikla

Hankinnat

1. Poiketen siitä, mitä [uudelleenlaaditun varainhoitoasetuksen 168 artiklassa] säädetään, jäsenvaltiot, assosioituneet maat ja tapauksen mukaan Ukraina voivat pyytää komissiota
 - a) toteuttamaan niiden kanssa [uudelleenlaaditun varainhoitoasetuksen 168 artiklan 2 kohdassa] tarkoitetun yhteishankinnan, jossa jäsenvaltiot, assosioituneet maat tai Ukraina voivat hankkia, vuokrata tai liisata kokonaan puolustustarvikkeita, jotka on hankittu yhdessä;
 - b) toimimaan [uudelleenlaaditun varainhoitoasetuksen 168 artiklan 3 kohdassa] tarkoitettuna puolustustarvikkeiden yhteishankintayksikkönä asianomaisten jäsenvaltioiden puolesta tai niiden nimissä.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun hankintamenettelyn on täytettävä seuraavat ehdot:

- a) hankintamenettelyn käynnistämiseen voivat osallistua kaikki jäsenvaltiot, assosioituneet maat ja Ukraina, poiketen siitä, mitä [uudelleenlaaditun varainhoitoasetuksen 168 artiklan 2 ja 3 kohdassa] säädetään;
 - b) komissio pyytää osallistuvilta mailta, joilla on asianomaisen puolustustarvikkeen tuotantokapasiteettia, vähintään neljää asiantuntijaa, joilla on neuvottelujen kannalta asiaankuuluvaa kokemusta, muodostamaan yhteisen neuvotteluryhmän;
 - c) osallistuvat maat ilmoittavat nimenomaisesti, päättävätkö ne käydä rinnakkaisia neuvotteluja kyseisestä tuotteesta. Osallistuvien maiden on hyväksyttävä yksimielisesti päätös kyseistä tuotetta koskevien rinnakkaisten neuvottelujen käymisestä.
3. Komissio voi osana 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua hankintaa hankkia tarvittavia puolustustarvikkeiden komponentteja ja raaka-aineita varmuusvarastojen muodostamiseksi.
- Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 172 artiklan 1 kohdassa säädetään, komissio voi tilanteen äärimmäisen kiireellisyyden vuoksi asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa pyytää tavaroiden tai palvelujen toimittamista päivästä, jona tämän asetuksen mukaisesti toteutettavasta hankinnasta johtuvat sopimusluonnokset lähetetään ja joka on viimeistään 24 tunnin kuluttua sopimusta koskevan päätöksen tekemisestä.
4. Voidakseen tehdä ostosopimuksia talouden toimijoiden kanssa komission edustajat tai komission nimeämät asiantuntijat voivat yhteistyössä asiaankuuluvien kansallisten viranomaisten kanssa tehdä tarkastuskäyntejä puolustustarvikkeiden tuotantolaitoksiin.
5. Tämän artiklan nojalla ostettujen puolustustarvikkeiden omistus ja vienti kuuluvat edelleen osallistuvien maiden toimivaltaan.
6. Komissio varmistaa, että osallistuvia maita kohdellaan yhdenvertaisesti, kun ne toteuttavat hankintamenettelyjä ja panevat täytäntöön niistä johtuvia sopimuksia.
7. Edellä olevan 1 kohdan mukainen hankinta ei rajoita muiden varainhoitoasetuksessa säädettyjen välineiden soveltamista.
8. Varainhoitoasetuksessa säädettyjen edellytysten lisäksi tämän asetuksen 10 artiklassa säädettyjä perusteita vastaavia tukikelpoisuusperusteita sovelletaan soveltuvin osin tarjoajiin, toimeksisaajiin ja alihankkijoihin, jotka tekevät tämän artiklan nojalla toteutettuun hankintaan liittyviä sopimuksia.

36 artikla

Puolustustarvikkeiden ennakkohankinta

1. Edellä 35 artiklassa tarkoitettut yhteishankinnat voidaan tehdä puolustustarvikkeiden ennakkohankintasopimuksina, jotka on neuvoteltu ja tehty osallistuvien maiden nimissä ja puolesta. Näihin sopimuksiin voi sisältyä tällaisten tarvikkeiden tuotantoa koskeva ennakkomaksumekanismi, jonka vastineena on oikeus tulokseen ja joka ei saa ylittää kertaluonteisia kustannuksia ja/tai valmistuskapasiteetin varaamista koskevia sopimuksen osia.

2. Jos tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin sopimuksiin sisältyy ennakkomaksumekanismi, toimeksisaajalle suoritettava ennakkomaksu katetaan 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista määrärahoista. Osallistuvien maiden 6 artiklassa tarkoitettut rahoitusosuudet otetaan vastaavasti huomioon osallistuvien maiden tilaaman kunkin tarvikkeen osalta.
3. Jos neuvotellut määrät ylittävät kysynnän, komissio laatii asianomaisten jäsenvaltioiden pyynnöstä mekanismin kansallisten varastojen jakamiseksi uudelleen tai 14 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettun puolustusteollisuuden valmiusreservin perustamiseksi.

37 artikla

Ostosopimusten helpottaminen

1. Komissio perustaa järjestelmän, jolla helpotetaan sekä Euroopan että Ukrainan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan valmistuskapasiteetin lisäämiseen liittyvien ostosopimusten tekemistä, ottaen huomioon puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevän neuvoston lausunnon ja neuvot ja noudattaen kilpailu- ja hankintasääntöjä.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettun järjestelmän on mahdollistettava se, että asianomaiset jäsenvaltiot, assosioituneet maat ja tarvittaessa Ukraina voivat tehdä ostotarjouksia, joissa ilmoitetaan
 - a) niiden puolustustarvikkeiden määrä ja laatu, joita ne aikovat ostaa;
 - b) suunniteltu hinta tai hintahaarukka;
 - c) ostosopimuksen suunniteltu kesto.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettun järjestelmän on mahdollistettava se, että puolustustarvikkeiden valmistajat, jotka täyttävät 10 artiklassa säädetyt edellytykset, voivat tehdä myyntitarjouksia, joissa ilmoitetaan
 - a) niiden puolustustarvikkeiden määrä ja laatu, joista ne haluavat tehdä ostosopimuksia;
 - b) suunniteltu hinta tai hintahaarukka, jolla ne ovat halukkaita myymään;
 - c) ostosopimuksen suunniteltu kesto.
4. Edellä olevien 2 ja 3 kohdan mukaisesti saatujen osto- ja myyntitarjousten perusteella komissio saattaa asianomaiset puolustustarvikkeiden valmistajat yhteyteen asianomaisten jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden sekä tarvittaessa Ukrainan kanssa.
5. Asiasta kiinnostuneet jäsenvaltiot ja assosioituneet maat sekä tarvittaessa Ukraina voivat 4 kohdassa tarkoitettun yhteydenpidon perusteella pyytää komissiota aloittamaan yhteishankintamenettelyn tai hankintamenettelyn niiden nimissä ja/tai puolesta 35 artiklan mukaisesti.
6. Edellä 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut määrärahat voivat kattaa kertaluonteisia kustannuksia ja/tai valmistuskapasiteetin varaamista koskevat sopimuksen osat.

Lupamenettelyn nopeuttaminen kriisin kannalta olennaisten puolustustarvikkeiden oikea-aikaisen saatavuuden ja toimittamisen varmistamiseksi

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tuotantolaitosten suunnitteluun, rakentamiseen ja toimintaan, tuotantopanosten unionin sisäisiin siirtoihin sekä lopputuotteiden hyväksymiseen ja sertifiointiin liittyvät hallinnolliset hakemukset käsitellään tehokkaasti ja oikea-aikaisesti. Tätä varten kaikkien asianomaisten kansallisten viranomaisten on varmistettava, että tällaiset hakemukset käsitellään niin nopeasti kuin on oikeudellisesti mahdollista.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava suunnittelu- ja lupamenettelyssä, että kriisin kannalta olennaisten puolustustarvikkeiden tuotantoon tarkoitettujen laitosten ja laitteistojen rakentaminen ja käyttö asetetaan etusijalle, kun oikeudellisia etuja tasapainotetaan asianomaisessa yksittäisessä tapauksessa.

Ristiinsertifiointiprosessin helpottaminen

1. Jäsenvaltioiden on hyväksyttävä luettelo puolustusosalalla sertifiointiin myöntävistä kansallisista viranomaisista ja annettava se tiedoksi komissiolle, joka asettaa sen jäsenvaltioiden saataville.
2. Komissio laatii täytäntöönpanosäädöksillä virallisen luettelon puolustusosalalla sertifiointiin myöntävistä kansallisista viranomaisista, jotka jäsenvaltiot ovat yksilöineet, ja pitää sen ajan tasalla. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 58 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
3. Jonkin jäsenvaltion sertifiointiin myöntävä viranomainen voi pyytää toisen jäsenvaltion sertifiointiin myöntävältä viranomaiselta perustietoja tietyn puolustustarvikkeen sertifiointiin laajuudesta.

2 JAKSO

TOIMITUSKETJUN VALVONTA JA SEURANTA

Puolustusalan toimitusketjujen kartoitus

1. Komissio kartoittaa unionin puolustusalan toimitusketjut yhteistyössä puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevän neuvoston kanssa.
2. Puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevä neuvosto laatii luettelon puolustustarvikkeista, jotka ovat kriittisiä unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusetujen ja erityisesti jäsenvaltioiden puolustusvoimavarojen vahvistamisen ja Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan valmiuden kannalta, jäljempänä 'keskeiset puolustustarvikkeet'. Luetteloa on päivitettävä säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa.

3. Komissio kehittää puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevää neuvostoa kuultuaan kehyksen ja menetelmän kriisin kannalta olennaisten tuotteiden yksilöimiseksi painottaen pullonkaulojen ja niihin liittyvän valmistuskapasiteetin tunnistamista unionissa.
4. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa kartoituksessa ja 6 kohdassa tarkoitettussa yksilöinnissä on analysoitava kriisin kannalta olennaisten tuotteiden toimitusketjuihin liittyviä unionin vahvuuksia ja heikkouksia, ja analyysin tuloksia on hyödynnettävä II luvun mukaisesti perustetun ohjelman ohjelmasuunnittelussa.
5. Tätä varten komissio käyttää muun muassa julkisesti ja kaupallisesti saatavilla olevia tietoja, yrityksiltä saatuja asiaankuuluvia ei-luottamuksellisia tietoja, vastaavasta analyysistä muun muassa raaka-aineita ja uusiutuvaa energiaa koskevan unionin lainsäädännön yhteydessä saatuja tuloksia sekä 66 artiklan 1 kohdan mukaisesti laadittuja arviointeja. Jos tämä ei riitä kriisin kannalta olennaisten tuotteiden yksilöimiseen, komissio voi esittää vapaaehtoisia tietopyyntöjä asianomaisiin arvoketjuihin osallistuville ja unioniin sijoittautuneille toimijoille kuultuaan ensin puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevää neuvostoa.
6. Komissio laatii täytäntöönpanosäädöksellä luettelon kriisin kannalta olennaisista tuotteista ja päivittää sitä säännöllisesti. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 58 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
7. Komissio ilmoittaa 4 kohdan nojalla toteutettujen toimien tuloksista säännöllisesti puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevälle neuvostolle.
8. Komissio laatii 4 kohdan mukaisesti toteutettujen toimien tulosten perusteella ja puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevää neuvostoa kuultuaan varhaisvaroitusindikaattorien luettelon. Komissio tarkistaa puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevää neuvostoa kuultuaan varhaisvaroitusindikaattorien luetteloa säännöllisesti ja vähintään joka toinen vuosi.
9. Kaikkia tämän kohdan nojalla saatuja tietoja on käsiteltävä 61 artiklassa säädettyä salassapitovelvollisuutta noudattaen.
10. Tämä artikla ei rajoita Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 346 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua jäsenvaltioiden keskeisten turvallisuusetujen suojaamista.

41 artikla

Seuranta

1. Komissio seuraa säännöllisesti 40 artiklan 6 kohdan mukaisesti yksilöityjen kriisin kannalta olennaisten tuotteiden toimituksiin tarvittavaa unionin valmistuskapasiteettia, jotta voidaan tunnistaa tekijät, jotka voivat häiritä keskeisten puolustustarvikkeiden tarjontaa, vaarantaa sen tai vaikuttaa siihen kielteisesti. Seuranta muodostuu seuraavista toimista:
 - a) seurataan 40 artiklan 8 kohdan mukaisesti määritetyt varhaisvaroitusindikaattoreita;
 - b) jäsenvaltiot seuraavat 42 artiklassa tarkoitettujen keskeisten markkinatoimijoiden toteuttamien toimien luotettavuutta ja raportoivat merkittävistä tapahtumista, jotka voivat haitata näiden toimien säännöllisyyttä;

- c) määritetään parhaat käytännöt, jotta voidaan vähentää ennalta kriisin kannalta olennaisten tuotteiden toimittamiseen tarvittavan unionin valmistuskapasiteetin riskejä ja lisätä avoimuutta.

Komissio vahvistaa puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevää neuvostoa kuultuaan seurannan tiheyden.

2. Komissio kiinnittää erityistä huomiota pk-yrityksiin tiedonkeruusta aiheutuvan hallinnollisen rasituksen minimoimiseksi.
3. Komissio voi puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevää neuvostoa kuultuaan pyytää 42 artiklassa tarkoitettuja keskeisiä markkinatoimijoita, jäsenvaltioita, kansallisia puolustusteollisuuden järjestöjä ja muita asiaankuuluvia sidosryhmiä toimittamaan vapaaehtoisesti tietoja seurantatoimien toteuttamiseksi 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti.
4. Jäsenvaltiot voivat 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan soveltamiseksi pyytää 42 artiklassa tarkoitettuja keskeisiä markkinatoimijoita toimittamaan vapaaehtoisesti tietoja, jos se on tarpeen ja oikeasuhteista.
5. Sovellettaessa 3 kohtaa kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on laadittava luettelo kaikkien niiden alueelle sijoittautuneiden keskeisten puolustustarvikkeiden tarjontaan tosiasiallisesti tai mahdollisesti osallistuvien yritysten yhteystiedoista ja pidettävä sitä yllä. Kyseinen luettelo on toimitettava komissiolle. Komissio vahvistaa yhteystietoluettelon vakimuodon yhteentoimivuuden varmistamiseksi.
6. Jäsenvaltioiden on tarvittaessa toimitettava puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevälle neuvostolle kaikki asiaankuuluvat lisätiedot, erityisesti kriisin kannalta olennaisten tuotteiden hankintaa, ostoa tai valmistusta koskevien toimenpiteiden mahdollisesta tai tulevasta hyväksymisestä kansallisella tasolla, sanotun kuitenkin rajoittamatta jäsenvaltioiden keskeisiä turvallisuusetuja ja jäsenvaltioiden tekemistä sopimuksista johtuvaa kaupallisesti luottamuksellisten tietojen suojaa.
7. Komissio laatii 1 kohdan mukaisten toimien yhteydessä kerättyjen tietojen perusteella kertomuksen yhteen kootuista havainnoista puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevälle neuvostolle säännöllisten päivitysten muodossa. Puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevä neuvosto kokoontuu arvioimaan seurannan tuloksia. Puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevän neuvoston puheenjohtaja voi tarvittaessa kutsua kansallisia puolustusteollisuuden järjestöjä, keskeisiä markkinatoimijoita sekä tiedeyhteisön ja kansalaisyhteiskunnan asiantuntijoita tällaisiin kokouksiin.
8. Tämä artikla ei rajoita Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 346 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua jäsenvaltioiden keskeisten turvallisuusetujen suojaamista.

42 artikla

Keskeiset markkinatoimijat

1. Jäsenvaltioiden on yhteistyössä komission kanssa yksilöitävä alueelleen sijoittautuneet keskeiset markkinatoimijat, jotka osallistuvat keskeisten puolustustarvikkeiden toimittamiseen, ottaen huomioon seuraavat seikat:
 - a) keskeisen markkinatoimijan markkinaosuus kyseisen tuotteen unionin markkinoista tai maailmanlaajuisista markkinoista;

- b) markkinatoimijan merkitys tuotteen riittävän tarjonnan ylläpitämisessä unionissa ottaen huomioon kyseisen tuotteen tarjoamista koskevien vaihtoehtoisten keinojen saatavuus unionissa;
 - c) vaikutus, joka markkinatoimijan tarjoaman tuotteen toimitushäiriöllä voisi olla kriisin kannalta olennaisten tuotteiden toimituksiin.
2. Jäsenvaltioiden on raportoitava merkittävistä tapahtumista, jotka voivat haitata 1 kohdassa tarkoitettujen toimien säännöllistä toimintaa.

3 JAKSO

TOIMITUSKRIISI – ENNALTAEHKÄISY JA RISKIEN LIEVENTÄMINEN

43 artikla

Varoitukset ja ennaltaehkäisevät toimet

1. Jos kansallinen toimivaltainen viranomainen saa tiedon kriisin kannalta olennaisiin tuotteisiin liittyvän vakavan häiriön riskistä tai sillä on konkreettista ja luotettavaa tietoa mistä tahansa muusta kriisin kannalta olennaisen tuotteen tarjontaan vaikuttavasta riskitekijästä tai tapahtumasta, sen on ilmoitettava asiasta ilman aiheetonta viivytystä puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevälle neuvostolle.
2. Jos puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevä neuvosto tai komissio saa tiedon kriisin kannalta olennaiseen tuotteeseen liittyvän vakavan häiriön riskistä tai sillä on konkreettista ja luotettavaa tietoa mistä tahansa muusta kriisin kannalta olennaisen tuotteen tarjontaan vaikuttavasta riskitekijästä tai tapahtumasta, myös varhaisvaroitusindikaattorien perusteella, 1 kohdan mukaisen varoituksen perusteella tai kansainvälisiltä kumppaneilta saadun tiedon perusteella, komissio toteuttaa ilman aiheetonta viivytystä seuraavat ennaltaehkäisevät toimet:
 - a) kutsuu koolle puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevän neuvoston ylimääräisen kokouksen koordinoimaan seuraavia toimia:
 - 1) keskustellaan kyseisten kriisin kannalta olennaisten tuotteiden saatavuuteen ja toimituksiin kohdistuvien häiriöiden vakavuudesta;
 - 2) annetaan komissiolle suositus toimien aloittamisesta tämän asetuksen II luvun mukaisesti;
 - 3) keskustellaan kansallisten toimivaltaisten viranomaisten lähestymistavoista, mukaan lukien keskeisten markkinatoimijoiden valmiustilan arviointi;
 - 4) käynnistetään vuoropuhelu sidosryhmien kanssa kriisin kannalta olennaisten tuotteiden toimituksissa tarvittavasta unionin valmistuskapasiteetista ennaltaehkäisevien toimenpiteiden määrittämistä, valmistelua ja mahdollista koordinoitua varten;
 - 5) keskustellaan 44 artiklassa tarkoitetun toimituskriisivaiheen käyttöön otosta silloin, kun se on tarpeen ja oikeasuhteista.
 - b) aloittaa unionin puolesta kuulemiset tai yhteistyö asianomaisten kolmansien maiden ja kansainvälisten organisaatioiden kanssa yhteistyöhön pohjautuvien ratkaisujen löytämiseksi toimitusketjun häiriöihin kansainvälisiä velvoitteita

noudattaen, mihin voi tarvittaessa kuulua koordinoitavia asioita käsittelevillä kansainvälisillä foorumeilla.

44 artikla

Toimituskriisivaiheen käyttöönotto

1. Toimituskriisin katsotaan ilmenneen, jos
 - a) muiden tuotteiden kuin puolustustarvikkeiden tarjonnassa on vakavia häiriöitä tai tällaisten tuotteiden kauppaa unionissa kohdistuu vakavia esteitä, jotka aiheuttavat näiden tuotteiden merkittävän pulan; ja
 - b) tällainen merkittävä pula estää puolustustarvikkeiden toimituksen, korjauksen tai huollon siinä määrin, että sillä olisi vakava haitallinen vaikutus unionin puolustusalan toimitusketjujen toimintaan, mikä vaikuttaisi yhteiskuntaan, talouteen ja turvallisuuteen unionissa.
2. Jos komissio tai puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevä neuvosto saa tiedon mahdollisesta toimituskriisistä 43 artiklan mukaisesti, komissio arvioi, täytyvätkö tämän artiklan 1 kohdassa säädetyt edellytykset. Arvioinnissa on otettava huomioon toimituskriisivaiheen mahdolliset myönteiset ja kielteiset vaikutukset ja seuraukset unionin puolustusalan toimitusketjuihin sekä muissa asiaankuuluvissa unionin kriisinhallintakehyksissä tehdyt arvioinnit. Jos kyseisestä arvioinnista saadaan konkreettista ja luotettavaa näyttöä, komissio voi puolustusalan valmiutta käsittelevää neuvostoa kuultuaan ehdottaa neuvostolle toimituskriisivaiheen käyttöönottoa.
3. Neuvosto voi määräenemmistöllä ottaa käyttöön toimituskriisivaiheen antamalla neuvoston täytäntöönpanosäädöksen. Toimituskriisivaiheen kesto on määriteltävä kyseisessä täytäntöönpanosäädöksessä, ja se saa olla enintään 12 kuukautta.
4. Komissio antaa neuvostolle ja Euroopan parlamentille säännöllisesti ja vähintään kolmen kuukauden välein kertomuksen kriisin tilasta.
5. Komissio arvioi ennen toimituskriisivaiheen päättymistä, onko sen jatkaminen aiheellista. Jos tällaisesta arvioinnista saadaan konkreettista ja luotettavaa näyttöä siitä, että toimituskriisivaiheen käyttöönoton edellytykset täyttyvät edelleen, komissio voi puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevää neuvostoa kuultuaan ehdottaa neuvostolle toimituskriisivaiheen jatkamista.
6. Neuvosto voi määräenemmistöllä jatkaa toimituskriisivaihetta antamalla neuvoston täytäntöönpanosäädöksen. Jatkoajan kesto on rajattava ja määriteltävä kyseisessä neuvoston täytäntöönpanosäädöksessä.
7. Komissio voi ehdottaa toimituskriisivaiheen jatkamista uudelleen kerran tai useammin, jos se on asianmukaisesti perusteltua.
8. Toimituskriisivaiheen aikana komissio arvioi puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevää neuvostoa kuultuaan, onko kriisivaiheen ennenaikainen päättäminen aiheellista. Jos arvioinnissa niin todetaan, komissio voi ehdottaa neuvostolle kriisivaiheen päättämistä.
9. Neuvosto voi päättää toimituskriisivaiheen antamalla neuvoston täytäntöönpanosäädöksen.

10. Kriisivaiheen aikana komissio kutsuu tarvittaessa koolle puolustusalan valmiutta käsittelevän neuvoston ylimääräisiä kokouksia jonkin jäsenvaltion pyynnöstä tai omasta aloitteestaan. Jäsenvaltioiden on tehtävä tiivistä yhteistyötä komission kanssa, tiedotettava oikea-aikaisesti kaikista puolustusalan toimitusketjuun liittyvistä kansallisista toimenpiteistä sekä koordinoitava niitä puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevässä neuvostossa.
11. Kun jakso, jonka ajaksi toimituskriisivaihe on otettu käyttöön, on päätynyt tai jos toimituskriisivaihe päätetään ennenaikaisesti tämän artiklan 8 kohdan nojalla, 46, ja 47 artiklan mukaisesti toteutettujen toimenpiteiden soveltaminen lakkaa välittömästi.
12. Komissio päivittää unionin puolustusalan toimitusketjujen 40 ja 41 artiklan mukaista kartoitusta ja seurantaan ottaen huomioon kriisistä saadut kokemukset viimeistään kuuden kuukauden kuluttua toimituskriisivaiheen päättymisestä.

45 artikla

Toimituskriisiin liittyvä hätätilavälineistö

1. Jos toimituskriisivaihe otetaan käyttöön 44 artiklan nojalla, komissio voi toteuttaa 45 tai 46 artiklassa säädetyt toimenpiteet niissä säädetyin edellytyksin, jos se on tarpeen unionin toimituskriisin ratkaisemiseksi.
2. Komissio rajoittaa puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevää neuvostoa kuultuaan 46 ja 47 artiklassa säädettyjen toimenpiteiden soveltamisen kriisin kannalta olennaisiin tuotteisiin, joiden toimitus on häiriintynyt tai vaarassa häiriintyä toimituskriisin vuoksi. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden käytön on oltava oikeasuhteista ja rajoitettava siihen, mikä on tarpeen kriisin kannalta olennaisten tuotteiden toimitusketjuihin unionissa vaikuttaviin vakaviin häiriöihin puuttumiseksi, ja sen on oltava unionin edun mukaista. Näitä toimenpiteitä käytettäessä on vältettävä aiheuttamasta suhteetonta hallinnollista rasitetta erityisesti pk-yrityksille.
3. Jos toimituskriisivaihe otetaan käyttöön 44 artiklan nojalla, puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevä neuvosto voi arvioida asianmukaisia ja tehokkaita hätätoimenpiteitä ja antaa niitä koskevia neuvoja, jos se on aiheellista unionin toimituskriisin ratkaisemiseksi.
4. Komissio tiedottaa säännöllisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle kaikista 1 kohdan mukaisesti toteutetuista toimenpiteistä ja perustelee toimintansa.
5. Komissio voi puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevää neuvostoa kuultuaan antaa ohjeita hätätoimenpiteiden täytäntöönpanosta ja käytöstä.

46 artikla

Tietojen kerääminen

1. Jos toimituskriisivaihe otetaan käyttöön 44 artiklan nojalla, komissio voi pyytää kriisin kannalta olennaisten tuotteiden, jotka eivät ole puolustustarvikkeita, tuotantoon osallistuvia yrityksiä – niiden sijoittautumisjäsenvaltion ennakkosuostumuksella – toimittamaan tietoja tuotantovalmiuksistaan, tuotantokapasiteetistaan ja nykyisistä ensisijaisista häiriöistä asetetussa määräajassa. Pyydetty tiedot on rajoitettava siihen, mitä tarvitaan toimituskriisin luonteen

arvioimiseksi tai mahdollisten riskejä lieventävien tai hätätoimenpiteiden määrittämiseksi ja arvioimiseksi unionin tai kansallisella tasolla. Tietopyynnöissä ei saa pyytää toimittamaan tietoja, joiden paljastaminen olisi vastoin jäsenvaltioiden olennaisia turvallisuusasetuksia.

2. Ennen tietopyynnön esittämistä komissio voi järjestää vapaaehtoisen kuulemisen edustavalle määrälle asianomaisia yrityksiä määrittääkseen pyynnön asianmukaisen ja oikeasuhteisen sisällön. Komissio valmistelee tietopyynnön yhteistyössä puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevän neuvoston kanssa.
3. Komissio käyttää suojattuja keinoja tietopyynnön esittämiseen ja kaikkien hankittujen tietojen käsittelyyn 61 artiklan mukaisesti. Tätä varten kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava komissiolle 41 artiklan 5 kohdan mukaisesti laadittu yhteystietoluettelo.
4. Komissio toimittaa ilman aiheutonta viivytystä jäljennöksen tietopyynnöstä sen jäsenvaltion kansalliselle toimivaltaiselle viranomaiselle, jonka alueella kohteena olevan yrityksen tuotantopaikka sijaitsee. Jos kansallinen toimivaltainen viranomainen sitä vaatii, komissio toimittaa sille asianomaiselta yritykseltä saadut tiedot unionin oikeuden mukaisesti.
5. Tietopyynnössä on mainittava sen oikeusperusta, se on rajattava tarvittavaan minimiin ja sen on oltava oikeasuhteinen tietojen tarkkuuden ja määrän sekä pyydettyihin tietoihin tutustumisen tiheyden suhteen, siinä on otettava huomioon yrityksen oikeutetut tavoitteet sekä tietojen saataville asettamisesta aiheutuvat kustannukset ja työmäärä, ja siinä on asetettava määräaika, jonka kuluessa tiedot on toimitettava. Siinä on myös ilmoitettava 55 artiklassa säädetyistä seuraamuksista.
6. Velvollisuus pyydettyjen tietojen antamiseen kyseessä olevan yrityksen tai yritysten yhteenliittymän puolesta on yritysten omistajilla tai niiden edustajilla sekä oikeushenkilöiden tai oikeuskelpoisuutta vailla olevien yhteenliittymien osalta henkilöillä, joilla lain tai sääntöjensä mukaan on kelpoisuus edustaa niitä.
7. Jos unioniin sijoittautunut yritys saa kolmannelta maasta tietopyynnön, joka liittyy sen toimintaan unionin kriittisten puolustustarvikkeiden toimitusketjussa, sen on ilmoitettava asiasta hyvissä ajoin komissiolle siten, että komissio voi pyytää yritykseltä samankaltaisia tietoja. Komissio ilmoittaa puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevälle neuvostolle tällaisesta kolmannen maan esittämästä pyynnöstä.
8. Jos yritys antaa virheellisiä, puutteellisia tai harhaanjohtavia tietoja vastauksena tämän artiklan nojalla esitettyyn pyyntöön tai ei toimita tietoja asetetussa määräajassa, sille on määrättävä 55 artiklan mukaisesti vahvistettu sakko, paitsi jos yrityksellä on riittäviä syitä olla toimittamatta pyydettyjä tietoja.

47 artikla

Ensisijaisiksi luokitellut tilaukset

1. Jos kriisivaihe otetaan käyttöön 44 artiklan nojalla, jäsenvaltio, jolla on tai saattaa olla vakavia vaikeuksia joko keskeisiä puolustustarvikkeita koskevan tilauksen tekemisessä tai toimitussopimuksen toteuttamisessa unionin kriittisten puolustustarvikkeiden toimitusketjussa esiintyvän pulan tai vakavien pulaa koskevien riskien vuoksi, voi pyytää komissiota vaatimaan yritystä hyväksymään tai asettamaan

etusijalle sellaisia kriisin kannalta olennaisia tuotteita koskevan tilauksen, jotka eivät ole puolustustarvikkeita, jäljempänä 'ensisijaiseksi luokiteltu tilaus'.

2. Saatuaan 1 kohdassa tarkoitetun pyynnön komissio voi asianomaisen yrityksen sijoittautumisjäsenvaltiota kuultuaan ja tämän suostumuksella ilmoittaa kyseiselle yritykselle, että se aikoo esittää sille ensisijaiseksi luokitellun tilauksen.
3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettu ilmoitus sisältää tiedot pyynnön oikeusperustasta ja siinä täsmennetään tuote, tekniset eritelvät ja määrät sekä aikataulu ja määräaika, jonka kuluessa tilaus olisi toteutettava, sekä esitetään syyt ensisijaiseksi luokitellun tilauksen käyttöön.
4. Edellä 2 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen jälkeen yrityksen on vastattava komissiolle viiden työpäivän kuluessa ja ilmoitettava, voiko se hyväksyä tilauksen. Jos tilanteen kiireellisyys sitä edellyttää, komissio voi lyhentää vastauksen antamiselle asetettua määräaika.
5. Jos yritys hylkää ensisijaiseksi luokitellun tilauksen, sen on toimitettava komissiolle yksityiskohtaiset perustelut.
6. Jos yritys hyväksyy ensisijaiseksi luokitellun tilauksen, tilaus katsotaan hyväksytyksi komission pyynnössä kuvatuin ehdoin 1 kohdan mukaisesti ja järjestely sitoo yritystä oikeudellisesti.
7. Jos ilmoituksen vastaanottanut yritys hylkää ensisijaiseksi luokitellun tilauksen, tilaus katsotaan hylätyksi. Ottaen asianmukaisesti huomioon yrityksen esittämät perustelut komissio voi
 - a) jättää tilauksen tekemättä;
 - b) velvoittaa täytäntöönpanosäädöksillä asianomaiset yritykset hyväksymään tai toteuttamaan ensisijaiseksi luokitellun tilauksen käypään ja kohtuulliseen hintaan.
8. Komissio ottaa huomioon yrityksen 7 kohdan mukaisesti esittämät vastalauseet ja ilmoittaa syyt, joiden vuoksi oli tarpeen hyväksyä 7 kohdan b alakohdassa tarkoitettu täytäntöönpanosäädös 1 kohdassa kuvatut olosuhteet huomioon ottaen ja suhteellisuusperiaatteen ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan mukaisten yrityksen perusoikeuksien mukaisesti.
9. Komissio ilmoittaa 7 kohdan b alakohdassa tarkoitettussa täytäntöönpanosäädöksessä ensisijaiseksi luokitellun tilauksen oikeusperustan, vahvistaa määräajan, jonka kuluessa tilaus on toteutettava, sekä vahvistaa tuotteen, eritelvät, määrän ja muut noudatettavat parametrit. Komissio ilmoittaa myös 55 artiklassa säädetyt seuraamukset velvoitteen noudattamatta jättämisestä.
10. Jos yritys on hyväksynyt ensisijaiseksi luokitellun komission tilauksen 6 kohdan mukaisesti tai jos komissio on antanut täytäntöönpanosäädöksen 7 kohdan b alakohdan mukaisesti, ensisijaiseksi luokiteltu tilaus on
 - a) tehtävä käypään ja kohtuulliseen hintaan ottaen asianmukaisesti huomioon talouden toimijan menetetyt tulot suhteessa voimassa oleviin sopimusvelvoitteisiin, kun ne täyttävät ensisijaisiksi luokitellut tilaukset;
 - b) asetettava etusijalle kaikkiin yksityis- tai julkisoikeudellisiin suoritusvelvoitteisiin nähden, lukuun ottamatta niitä, jotka liittyvät suoraan puolustusvoimien tilauksiin.

11. Komissio ratkaisee mahdolliset ristiriidat ensisijaiseksi luokitellun tilauksen ja minkä tahansa muun unionin priorisointimekanismin mukaisen toimenpiteen välillä punnitsemalla yleistä etua.
12. Jos yritys on hyväksynyt komission 6 kohdan mukaisen tilauksen tai jos komissio on antanut 7 kohdan b alakohdan mukaisen täytäntöönpanosäädöksen, yritys voi pyytää komissiota tarkistamaan ensisijaiseksi luokiteltua tilausta, jos se pitää tarkistamista asianmukaisesti perusteltuna jostakin seuraavasta syystä:
 - a) yritys ei pysty toteuttamaan ensisijaiseksi luokiteltua tilausta riittämättömän tuotantovalmiuden tai tuotantokapasiteetin vuoksi, vaikka tilaukseen sovellettaisiin etuuskohtelua;
 - b) tilauksen hyväksyminen aiheuttaisi kohtuuttoman taloudellisen rasitteen ja erityisiä vaikeuksia yritykselle.
13. Yrityksen on toimitettava kaikki asiaankuuluvat ja perustellut tiedot, jotta komissio voi arvioida esitettyjen vastalauseiden aiheellisuuden.
14. Tutkittuaan yrityksen esittämät perustelut ja todisteet komissio voi sijoittautumisjäsenvaltiota kuultuaan muuttaa täytäntöönpanosäädöstään vapauttaakseen kyseisen yrityksen osittain tai kokonaan tämän artiklan mukaisista velvoitteistaan.
15. Tämä artikla ei rajoita vaikutukseltaan vastaavien kansallisten mekanismien tai aloitteiden käyttöä.
16. Jos unioniin sijoittautuneeseen yritykseen sovelletaan kolmannen maan toimenpidettä, joka koskee ensisijaiseksi luokiteltua tilausta, sen on ilmoitettava asiasta komissiolle. Tämän jälkeen komissio ilmoittaa puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevälle neuvostolle tällaisten toimenpiteiden olemassaolosta.
17. Jos yritys hyväksyy tai on velvollinen hyväksymään ja asettamaan etusijalle 6 kohdan tai 7 kohdan b alakohdan mukaisesti ensisijaiseksi luokitellun tilauksen, se on suojattava kaikelta sopimusperusteiselta tai sopimussuhteen ulkopuoliselta vastuulta, joka liittyy ensisijaiseksi luokiteltujen tilausten toteuttamiseen. Vastuu suljetaan pois vain siltä osin kuin sopimusvelvoitteiden rikkominen on ollut tarpeen määrätyn ensisijaiseksi asettamisen noudattamiseksi.
18. Jos talouden toimija sen jälkeen, kun se on nimenomaisesti hyväksynyt tai on velvoitettu hyväksymään komission pyytämien tilausten asettamisen ensisijaiseksi, tahallisesti tai törkeästi huolimattomuudesta ei noudata velvoitetta asettaa kyseiset tilaukset etusijalle, sille on määrättävä 54 artiklan mukaisesti sakko, paitsi jos yrityksellä on riittävät perusteet sille, ettei se noudata velvoitetta asettaa kyseiset tilaukset etusijalle.
19. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksen, jossa vahvistetaan ensisijaiseksi luokiteltujen tilausten toteuttamista koskevat käytännön ja toiminnalliset järjestelyt.
20. Tässä artiklassa tarkoitetut täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 58 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

4 JAKSO

TURVALLISUUTEEN LIITTYVÄ TOIMITUSKRIISIVAIHE

48 artikla

Turvallisuuteen liittyvän toimituskriisivaiheen käyttöönotto

1. Turvallisuuteen liittyvän toimituskriisin katsotaan ilmenneen, jos
 - a) on syntynyt turvallisuuskriisi tai sen katsotaan syntyneen;
 - b) unionissa on vakavia tuotteiden tarjontaan liittyviä häiriöitä tai vakavia puolustustarvikkeiden kauppaan liittyviä esteitä, mikä aiheuttaa merkittävää pulaa puolustustarvikkeista tai niihin liittyvistä välituotteista tai raaka-aineista tai jalostetuista materiaaleista.
2. Jos ilmenee turvallisuuteen liittyvä toimituskriisi tai jos komissio tai puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevä neuvosto saa tiedon mahdollisesta turvallisuuteen liittyvästä toimituskriisistä 43 artiklan mukaisesti, komissio arvioi korkean edustajan tukemana, täytyvätkö tämän artiklan 1 kohdassa säädetty edellytykset. Arvioinnissa on otettava huomioon turvallisuuteen liittyvän toimituskriisivaiheen mahdolliset myönteiset ja kielteiset vaikutukset ja seuraukset unionin puolustusalan toimitusketjuihin. Jos kyseisestä arvioinnista saadaan konkreettista ja luotettavaa näyttöä, komissio voi ehdottaa neuvostolle turvallisuuteen liittyvän toimituskriisivaiheen käyttöönottoa.
3. Neuvosto voi komission ehdotuksesta ja määräenemmistöllä hyväksyä täytäntöönpanosäädöksen, jolla otetaan käyttöön turvallisuuteen liittyvä toimituskriisivaihe, jos se on aiheellista kriisin ratkaisemiseksi, ottaen huomioon tarve varmistaa unionin, jäsenvaltioiden ja unionin kansalaisten turvallisuuden korkea taso.
4. Neuvosto vahvistaa täytäntöönpanosäädöksessä, jolla otetaan käyttöön turvallisuuteen liittyvä toimituskriisivaihe, mitkä 49–54 artiklassa säädettyistä toimenpiteistä ovat aiheellisia kriisin kannalta, kun otetaan huomioon tarve varmistaa unionin, jäsenvaltioiden ja unionin kansalaisten turvallisuuden korkea taso, ja mitkä toimenpiteet sen vuoksi otetaan käyttöön.
5. Turvallisuuteen liittyvä toimituskriisivaihe otetaan käyttöön enintään 12 kuukauden ajaksi. Komissio toimittaa korkean edustajan tuella neuvostolle viimeistään kolme viikkoa ennen sen ajanjakson päättymistä, jonka ajaksi turvallisuuteen liittyvä toimituskriisivaihe on otettu käyttöön, kertomuksen, jossa arvioidaan ajanjakson jatkamista. Kertomuksessa analysoidaan erityisesti turvallisuustilannetta ja turvallisuuskriisin taloudellisia seurauksia koko unionissa ja jäsenvaltioissa sekä tämän asetuksen nojalla aiemmin käyttöön otettujen toimenpiteiden vaikutusta.
6. Komissio voi tehdä neuvostolle jatkamista koskevan ehdotuksen, jossa määritetään toimenpiteet, joiden jatkaminen on aiheellista, kun 4 kohdassa tarkoitettussa arvioinnissa todetaan, että on aiheellista jatkaa ajanjaksoa, jonka ajaksi turvallisuuteen liittyvä toimituskriisivaihe on otettu käyttöön. Vaihetta voidaan jatkaa enintään kuusi kuukautta. Neuvosto voi määräenemmistöllä päättää jatkaa turvallisuuteen liittyvää toimituskriisivaihetta useaan otteeseen, jos se on aiheellista

kriisin ratkaisemiseksi, ottaen huomioon tarve varmistaa unionin, jäsenvaltioiden ja unionin kansalaisten turvallisuuden korkea taso.

7. Komissio voi puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevää neuvostoa kuultuaan ehdottaa, että neuvosto hyväksyisi täytäntöönpanosäädöksen, jolla otetaan käyttöön – komission jo käyttöön ottamien toimenpiteiden lisäksi – lisätoimenpiteitä tai lakkautetaan 49–54 artiklassa säädetty käyttöön otetut toimenpiteet, jos se on aiheellista kriisin ratkaisemiseksi, kun otetaan huomioon tarve varmistaa unionin, jäsenvaltioiden ja unionin kansalaisten turvallisuuden korkea taso.
8. Sen jakson päätyttyä, jonka ajaksi turvallisuuteen liittyvä toimituskriisivaihe on otettu käyttöön, 49–54 artiklan mukaisesti toteutettujen toimenpiteiden soveltaminen lakkaa.

Edellä 49–54 artiklassa säädettyjen toimenpiteiden valmistelun ja täytäntöönpanon aikana komissio toimii mahdollisuuksien mukaan tiiviissä yhteistyössä puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevän neuvoston kanssa, joka antaa neuvoja hyvissä ajoin. Komissio ilmoittaa toteutetuista toimista puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevälle neuvostolle.
9. Jos turvallisuuteen liittyvä toimituskriisivaihe otetaan käyttöön, komissio voi toteuttaa 46 ja 47 artiklassa säädetyn toimenpiteen kyseisissä artikloissa ja 45 artiklassa säädetyn edellytyksin.

49 artikla

Tietojen kerääminen

Jos neuvosto ottaa tämän toimenpiteen käyttöön 48 artiklan 4 kohdan mukaisesti, komissio voi toteuttaa 46 artiklassa säädetyn toimenpiteen puolustustarvikkeiden osalta siinä määriteltyjen edellytysten mukaisesti.

50 artikla

Puolustustarvikkeiden luokittelu ensisijaisiksi (ensisijaiseksi luokittelua koskeva pyyntö)

1. Jos neuvosto ottaa tämän toimenpiteen käyttöön 48 artiklan 4 kohdan mukaisesti, jäsenvaltio, jolla on tai saattaa olla vakavia vaikeuksia joko keskeisiä puolustustarvikkeita koskevan tilauksen tekemisessä tai toimitussopimuksen toteuttamisessa unionin kriisin kannalta olennaisten tuotteiden pulan tai vakavien pulaa koskevien riskien vuoksi, ja nämä vaikeudet voivat vaarantaa unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuuden, voi pyytää komissiota vaatimaan yritystä hyväksymään tai asettamaan etusijalle tietyt kriisin kannalta olennaisia tuotteita koskevat tilaukset, jäljempänä 'ensisijaiseksi luokittelua koskeva pyyntö'. Nämä pyynnöt voivat koskea ainoastaan puolustustarvikkeita.
2. Saatuaan 1 kohdassa tarkoitetun pyynnön komissio voi asianomaisen yrityksen sijoittautumisjäsenvaltiota kuultuaan ja sen ennakkosuostumuksella pyytää kyseistä yritystä hyväksymään ensisijaisiksi luokittelua koskevan pyynnön. Komission pyynnössä on nimenomaisesti mainittava, että talouden toimija voi vapaasti hylätä pyynnön.
3. Jos yritys, jolle 1 kohdassa tarkoitettu pyyntö on osoitettu, on nimenomaisesti hyväksynyt ensisijaiseksi luokittelua koskevan pyynnön, komissio hyväksyy

asianomaisen yrityksen sijoittautumisjäsenvaltiota kuultuaan ja sen ennakkosuostumuksella täytäntöönpanosäädöksen, jossa vahvistetaan

- a) ensisijaisiksi luokittelua koskevien pyyntöjen oikeusperusta, jota yrityksen on noudatettava;
 - b) kriisin kannalta olennaiset tuotteet, joita ensisijaiseksi luokittelua koskeva pyyntö koskee, ja toimitettava määrä;
 - c) määrääajat, joiden kuluessa ensisijaiseksi luokittelua koskeva pyyntö on täytettävä;
 - d) ensisijaiseksi luokittelua koskevan pyynnön edunsaajat ja
 - e) sopimusperusteisesta korvausvastuusta luopuminen 5 kohdassa säädetyin edellytyksin.
4. Ensisijaiseksi luokittelua koskevat pyynnöt on tehtävä käypään ja kohtuulliseen hintaan ottaen asianmukaisesti huomioon talouden toimijan menetetyt tulot suhteessa voimassa oleviin sopimusvelvoitteisiin, kun ne täyttävät ensisijaiseksi luokittelua koskevat pyynnöt. Ensisijaiseksi luokittelua koskevat pyynnöt ovat etusijalla kaikkiin aiempiin yksityisiin tai julkisiin sopimusvelvoitteisiin nähden, jotka liittyvät ensisijaiseksi luokittelua koskevan pyynnön kohteena oleviin tuotteisiin yksityis- tai julkisoikeuden nojalla.
5. Kyseisen ensisijaiseksi luokittelua koskevan pyynnön kohteena oleva talouden toimija ei ole vastuussa sellaisen sopimusvelvoitteiden rikkomisesta, johon sovelletaan jäsenvaltion lainsäädäntöä, jos
- a) sopimusvelvoitteiden rikkominen on ehdottoman välttämätöntä vaaditun etusijalle asettamisen noudattamiseksi,
 - b) edellä 3 kohdassa tarkoitettua täytäntöönpanosäädöstä on noudatettu ja
 - c) ensisijaiseksi luokittelua koskevaa pyyntöä ei ole hyväksytty pelkästään sitä varten, että vältettäisiin aiheettomasti aiempi suoritusvelvoite.
6. Jos talouden toimija sen jälkeen, kun se on nimenomaisesti hyväksynyt komission pyytämien tilausten asettamisen etusijalle, tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta ei noudata velvoitetta asettaa kyseiset tilaukset etusijalle, sille on määrättävä 55 artiklan mukaisesti sakko, paitsi jos yrityksellä on riittävät perusteet sille, ettei se noudata velvoitetta asettaa kyseiset tilaukset etusijalle.
7. Tämä artikla ei rajoita vaikutukseltaan vastaavien kansallisten mekanismien tai aloitteiden käyttöä.
8. Jos unioniin sijoittautuneeseen yritykseen sovelletaan kolmannen maan toimenpidettä, joka koskee ensisijaiseksi luokittelua koskevaa pyyntöä, sen on ilmoitettava asiasta komissiolle. Tämän jälkeen komissio ilmoittaa puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevälle neuvostolle tällaisten toimenpiteiden olemassaolosta.
9. Edellä 3 kohdassa tarkoitettu täytäntöönpanosäädös hyväksytään 58 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

Puolustustarvikkeiden EU:n sisäiset siirrot

1. Jos neuvosto ottaa tämän toimenpiteen käyttöön 48 artiklan 4 kohdan mukaisesti, jäsenvaltioiden on varmistettava, että EU:n sisäisiin siirtoihin liittyvät hakemukset käsitellään tehokkaasti ja viipymättä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 2009/43/EY ja kyseisen direktiivin mukaisten jäsenvaltioiden oikeuksien soveltamista. Tätä varten kaikkien asianomaisten kansallisten viranomaisten on varmistettava, että hakemuksen käsittely kestää enintään kaksi työpäivää.
2. Kriisin kannalta olennaisten tuotteiden siirtoja ei voida pitää direktiivin 2009/43/EY 4 artiklan 8 kohdassa tarkoitettuina arkaluonteisina siirtoina.
3. Jäsenvaltioiden on pidättäydyttävä asettamasta rajoituksia direktiivin 2009/43/EY 2 artiklassa määriteltyjen puolustukseen liittyvien tuotteiden siirtämiselle unionissa. Jos jäsenvaltiot asettavat tällaisia rajoituksia turvallisuus- tai puolustussyistä, ne voidaan tehdä ainoastaan, jos rajoitukset ovat
 - a) avoimia eli ne on kirjattu julkisiin lausumiin/asiakirjoihin;
 - b) asianmukaisesti perusteltuja eli niissä esitetään syyt ja yhteys turvallisuuteen tai puolustukseen;
 - c) oikeasuhteisia eli ne eivät ole tiukempia kuin mikä on ehdottoman välttämätöntä;
 - d) merkityksellisiä ja erityisiä eli ne koskevat tiettyä puolustukseen liittyvää tuotetta tai puolustukseen liittyvien tuotteiden luokkaa;
 - e) syrjimättömiä.

Tuki puolustusalan innovointitoimille hätätilanteessa

Jos neuvosto ottaa tämän toimenpiteen käyttöön 48 artiklan 4 kohdan mukaisesti, johonkin seuraavista toimista liittyvät innovointitoimet katsotaan tukikelpoisiksi II luvussa säädetyn ohjelman puitteissa:

- a) toimet, joilla tähdätään siviilituotteiden nopeaan mukauttamiseen ja muuttamiseen puolustustarkoituksia varten;
- b) toimet, joilla tähdätään puolustustarvikkeiden tuotannon läpimenoajan erittäin merkittävään lyhentämiseen;
- c) toimet, joilla tähdätään puolustustarvikkeiden teknisten eritelmien merkittävään yksinkertaistamiseen niiden massatuotannon mahdollistamiseksi;
- d) toimet, joilla tähdätään puolustustarvikkeiden tuotantoprosessin merkittävään yksinkertaistamiseen niiden massatuotannon mahdollistamiseksi.

53 artikla

Sertifiointi turvallisuuden liittyvässä toimituskriisivaiheessa

1. Jos neuvosto ottaa tämän toimenpiteen käyttöön 48 artiklan 4 kohdan mukaisesti, jäsenvaltioiden on varmistettava, että sertifiointiin ja tarvittaessa teknisiin mukautuksiin liittyvät hallinnolliset menettelyt hoidetaan mahdollisimman nopeasti sovellettavien kansallisten lakien ja asetusten mukaisesti.
2. Kriisin kannalta olennaisten puolustustarvikkeiden sertifiointi on asetettava korkeimpaan mahdolliseen asemaan kansallisessa tärkeysjärjestyksessä, jos kansallisessa lainsäädännössä säädetään tällaisesta asemasta.
3. Jos tämä toimenpide otetaan käyttöön, jossakin jäsenvaltiossa sertifioidut puolustustarvikkeet katsotaan sertifioiduiksi toisessa jäsenvaltiossa ilman lisätarkastuksia.
4. Edellä 48 artiklan 3 kohdassa tarkoitettussa neuvoston täytäntöönpanosäädöksessä voidaan antaa tarkempia säännöksiä tämän toimenpiteen soveltamisalasta.
5. Tämä toimenpide ei vaikuta jäsenvaltioiden olennaisiin turvallisuusetiuihin.

54 artikla

Kansallisten lupamenettelyjen nopeuttaminen

1. Jos neuvosto ottaa tämän toimenpiteen käyttöön 48 artiklan 4 kohdan mukaisesti, kriisin kannalta olennaisten tuotteiden tuotantolaitosten suunnittelu, rakentaminen ja toiminta on asetettava korkeimpaan mahdolliseen asemaan kansallisessa tärkeysjärjestyksessä, jos kansallisessa lainsäädännössä säädetään tällaisesta asemasta, ja niitä on käsiteltävä sellaisena lupamenettelyissä, mukaan lukien ympäristöarviointeihin liittyvät menettelyt, ja aluesuunnittelussa, jos kansallisessa lainsäädännössä niin säädetään.
2. Puolustustarvikkeiden toimitusvarmuus voidaan katsoa direktiivin 92/43/ETY 6 artiklan 4 kohdassa ja 16 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetuksi erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavaksi syyksi ja direktiivin 2000/60/EY 4 artiklan 7 kohdassa tarkoitetuksi yleisen edun kannalta erittäin tärkeäksi syyksi. Sen vuoksi niihin liittyvien tuotantolaitosten suunnittelua, rakentamista ja toimintaa voidaan pitää erittäin tärkeän yleisen edun mukaisena, mikäli muut näissä säännöksissä asetetut edellytykset täyttyvät.

5 JAKSO

SEURAAMUKSET

55 artikla

Seuraamukset

1. Komissio voi määrätä täytäntöönpanosäädöksellä yrityksille tai yhteenliittymille, myös niiden omistajille tai edustajille, joita koskevat 46 ja 48 artiklassa tarkoitetut

tiedonkeruutoimenpiteet tai 47 artiklan 16 kohdan ja 50 artiklan 8 kohdan mukaiset velvoitteet ilmoittaa komissiolle kolmannen maan asettamasta velvoitteesta tai 47 tai 49 artiklan mukainen velvoite asettaa ensisijaiseksi kriisin kannalta olennaisten tuotteiden tuotanto, jos se katsoo sen tarpeelliseksi ja oikeasuhteiseksi,

- a) sakkoja, joiden määrä on enintään 300 000 euroa, jos yritykset tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta antavat virheellisiä, puutteellisia tai harhaanjohtavia tietoja vastauksena 46 tai 48 artiklan nojalla esitettyyn pyyntöön tai eivät toimita tietoja asetetussa määräajassa;
 - b) sakkoja, joiden määrä on enintään 150 000 euroa, jos yritykset tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta eivät noudata 47 artiklan 16 kohdan ja 50 artiklan 8 kohdan mukaista velvoitetta ilmoittaa komissiolle kolmannen maan asettamasta velvoitteesta;
 - c) uhkasakkoja, joiden määrä on enintään 1,5 prosenttia edellisen tilikauden keskimääräisestä päivittäisestä liikevaihdosta kultakin työpäivältä siinä päätöksessä vahvistetusta päivästä alkaen, jona ensisijaiseksi luokiteltu tilaus annettiin, jos yritykset tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta eivät noudata 47 artiklan mukaista velvoitetta asettaa etusijalle kriisin kannalta olennaisten tuotteiden tuotanto. Jos asianomainen yritys on pk-yritys, määrättävät uhkasakot saavat olla enintään 0,5 prosenttia sen edellisen tilikauden keskimääräisestä päivittäisestä liikevaihdosta;
 - d) sakkoja, joiden määrä on enintään 300 000 euroa, jos yritykset tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta eivät noudata 49 artiklan mukaista velvoitetta asettaa etusijalle kriisin kannalta olennaisten tuotteiden tuotanto.
2. Ennen tämän artiklan 1 kohdan mukaisen päätöksen tekemistä komissio tarjoaa asianomaisille yrityksille ja yhteenliittymille, myös niiden omistajille tai edustajille, tilaisuuden tulla kuulluiksi 56 artiklan mukaisesti. Se ottaa huomioon kaikki niiden esittämät asianmukaiset perustelut sen määrittämiseksi, pidetäänkö sakkoja tai uhkasakkoja tarpeellisina ja oikeasuhteisina.
 3. Tässä artiklassa tarkoitetut täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 58 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
 4. Vahvistaessaan sakon tai uhkasakon suuruutta komissio ottaa huomioon rikkomisen luonteen, vakavuuden ja keston, myös niissä tapauksissa, joissa yritys ei ole noudattanut 47 artiklassa tarkoitettua velvollisuutta hyväksyä ja asettaa etusijalle ensisijaiseksi luokiteltu tilaus, ja sen, ovatko 1 kohdassa tarkoitetut yritykset tai yhteenliittymät, mukaan lukien niiden omistajat tai edustajat, täyttäneet ensisijaiseksi luokitellun tilauksen osittain.
 5. Sakot ovat varainhoitoasetuksen 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja ohjelman ja Ukrainan tukemiseen tarkoitettun välineen ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.

56 artikla

Oikeus tulla kuulluksi sakkoja ja uhkasakkoja määrättäessä

1. Ennen 55 artiklan mukaisen päätöksen tekemistä komissio varmistaa, että asianomaisille yrityksille ja yhteenliittymille, mukaan lukien niiden omistajat tai edustajat, on annettu mahdollisuus esittää huomautuksia seuraavista:

- a) komission alustavat havainnot, mukaan lukien seikat, joista komissio on esittänyt vastalauseita;
 - b) toimenpiteet, jotka komissio saattaa aikoa toteuttaa tämän kohdan a alakohdan mukaisten alustavien havaintojen perusteella.
2. Asianomaiset yritykset ja yhteenliittymät, mukaan lukien niiden omistajat tai edustajat, voivat esittää huomautuksensa komission alustavista havainnoista määräajassa, jonka komissio vahvistaa alustavissa havainnoissaan ja jonka on oltava vähintään 14 työpäivää.
 3. Määrätessään sakkoja tai uhkasakkoja komissio käyttää perusteena ainoastaan väitteitä, joista asianomaiset yritykset ja yhteenliittymät, mukaan lukien niiden omistajat tai edustajat, ovat voineet esittää huomautuksia.
 4. Jos komissio on ilmoittanut asianomaisille yrityksille ja yhteenliittymille, mukaan lukien niiden omistajat tai edustajat, 1 kohdassa tarkoitetuista alustavista havainnoistaan, se antaa pyydettyä oikeuden tutustua komission asiakirja-aineistoon neuvotellun julkistamisen ehtojen mukaisesti, ottaen huomioon yritysten oikeutetut edut sen suhteen, ettei niiden liikesalaisuuksia paljasteta, tai siten, että säilytetään kenen tahansa henkilön liikesalaisuudet tai muut luottamukselliset tiedot. Oikeutta tutustua asiakirja-aineistoon ei myönnetä luottamuksellisiin tietoihin eikä komission ja jäsenvaltioiden viranomaisten sisäisiin asiakirjoihin. Tutustumisoikeuden piiriin ei kuulu etenkin komission ja jäsenvaltioiden viranomaisten välinen kirjeenvaihto. Mikään tässä kohdassa säädetty seikka ei estä komissiota paljastamasta ja käyttämästä tietoja, jotka ovat tarpeen rikkomisen todistamiseksi.

V luku

Hallinto, arviointi ja valvonta

57 artikla

Puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevä neuvosto

1. Perustetaan puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevä neuvosto.
2. Sen yleisenä tehtävänä on avustaa komissiota ja antaa sille neuvoja ja suosituksia tämän asetuksen ja erityisesti sen IV luvun [Toimitusvarmuus] mukaisesti.
3. Puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevä neuvosto avustaa komissiota II luvussa tarkoitettujen toimenpiteiden täytäntöönpanossa määrittämällä rahoituksen painopistealoja ottaen huomioon jäsenvaltioiden yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) ja erityisesti voimavarojen kehittämissuunnitelman puitteissa yhteisesti sopimat puolustusvoimavarojen painopisteet.
4. Komissio tiedottaa puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevälle neuvostolle säännöllisesti kaikista suunnitelluista tai toteutetuista toimenpiteistä, jotka liittyvät toimituskriisivaiheen tai turvallisuuteen liittyvän toimituskriisivaiheen käyttöön ottamiseen. Komissio toimittaa tarvittavat tiedot suojatun tietojärjestelmän kautta.
5. Kun kyseessä on 44 artiklassa tarkoitettu toimituskriisivaihe, puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevä neuvosto avustaa komissiota seuraavissa tehtävissä:

- a) analysoi jäsenvaltioiden tai komission keräämiä kriisin kannalta merkityksellisiä tietoja;
 - b) arvioi, täyttyvätkö toimituskriisivaiheen käyttöönottoa tai päättämistä koskevat perusteet;
 - c) antaa ohjeita toimituskriisiin vastaamiseksi valittujen toimenpiteiden täytäntöönpanosta unionin tasolla;
 - d) tarkastelee kansallisia kriisitoimia;
 - e) helpottaa tietojen vaihtoa ja jakamista, myös muiden kriisiin liittyvien unionin tason elinten ja tarvittaessa kolmansien maiden kanssa, kiinnittäen erityistä huomiota kehitysmaihin, sekä kansainvälisten järjestöjen kanssa.
6. Kun kyseessä on 48 artiklassa tarkoitettu turvallisuuteen liittyvä toimituskriisivaihe, puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevä neuvosto
- a) helpottaa komission ja jäsenvaltioiden koordinoituja toimia;
 - b) antaa lausuntoja ja ohjeita, myös erityisiä hätätoimenpiteitä, jäsenvaltioita varten, jotta voidaan varmistaa kriisin kannalta olennaisten tuotteiden oikea-aikainen saatavuus ja toimitus;
 - c) avustaa 49–54 artiklassa tarkoitettujen toimenpiteiden käyttöönotossa ja antaa siihen liittyviä ohjeita;
 - d) tarjoaa foorumin neuvoston, komission ja muiden asiaankuuluvien unionin elinten toimien koordinoinnille.
7. Puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevässä neuvostossa ovat edustettuina komissio, korkea edustaja, jäsenvaltiot ja assosioituneet maat. Kukin jäsenvaltio tai assosioitunut maa nimeää yhden edustajan ja yhden varaedustajan. Puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevän neuvoston puheenjohtajana toimii komissio, kun neuvosto hoitaa tässä asetuksessa säädettyjä tehtäviä. Komissio huolehtii puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevän neuvoston sihteeristöstä.
8. Puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevä neuvosto kokoontuu tilanteen niin vaatiessa komission tai jäsenvaltion tai assosioituneen maan pyynnöstä. Se vahvistaa oman työjärjestyksensä komission esittämän ehdotuksen pohjalta.
9. Puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevä neuvosto voi antaa lausuntoja komission pyynnöstä tai omasta aloitteestaan. Puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevä neuvosto pyrkii löytämään ratkaisuja, joilla on mahdollisimman laaja tuki.
10. Puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevä neuvosto kutsuu vähintään kerran vuodessa kansallisten puolustusteollisuuden järjestöjen edustajia ja valikoituja teollisuuden edustajia ottaen huomioon tarpeen varmistaa tasapainoinen maantieteellinen edustus (jäsennetty vuoropuhelu puolustusteollisuuden kanssa). Jos 44 artiklassa tarkoitettu toimituskriisivaihe tai 48 artiklassa tarkoitettu turvallisuuteen liittyvä toimituskriisivaihe on otettu käyttöön, puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevä neuvosto kutsuu teollisuuden korkean tason edustajia kokoontumaan erityiskokoonpanossa keskustelemaan kriisin kannalta olennaisiin tuotteisiin liittyvistä kysymyksistä.
11. Puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevä neuvosto kutsuu muiden kriisin kannalta olennaisten unionin tason elinten edustajat tarkkailijoiksi asiaankuuluviin kokouksiinsa.

12. Puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevä neuvosto kutsuu tarvittaessa ja erityisesti Ukrainan puolustuksen teollista ja teknistä perustaa vahvistavia toimia varten Ukrainan edustajan osallistumaan kokouksiin tarkkailijana työjärjestyksensä mukaisesti ja ottaen asianmukaisesti huomioon unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusedut.
13. Komissio varmistaa avoimuuden ja antaa kaikille neuvoston jäsenille yhtäläisen pääsyn tietoihin sen varmistamiseksi, että päätöksentekoprosessissa otetaan huomioon kaikkien jäsenvaltioiden tilanne ja tarpeet.
14. Komissio voi omasta aloitteestaan tai puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevän neuvoston ehdotuksesta perustaa tilapäisiä työryhmiä tukemaan puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevää neuvostoa sen työssä erityisten kysymysten tarkastelemiseksi 1 kohdassa tarkoitettujen tehtävien perusteella. Jäsenvaltiot nimeävät asiantuntijoita työryhmiin.
15. Komissio perustaa oikeudellisia, sääntelyyn liittyviä ja hallinnollisia esteitä käsittelevän työryhmän. Työryhmän tavoitteena on
 - a) yksilöidä olemassa olevia tai mahdollisia oikeudellisia, sääntelyyn liittyviä ja hallinnollisia tekijöitä, jotka estävät kansainvälisellä, EU:n ja kansallisella tasolla 4 artiklassa lueteltujen tavoitteiden saavuttamista;
 - b) yksilöidä mahdollisia ratkaisuja ja/tai riskejä lieventäviä toimenpiteitä havaittujen esteiden osalta.

58 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Euroopan puolustusvirastoa (EDA) pyydetään esittämään näkemyksiään ja tarjoamaan asiantuntemustaan komitealle tarkkailijana. Myös Euroopan ulkosuhdehallinto (EUH) kutsutaan avustamaan komitean työssä.
3. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.
4. Jos komitea ei anna lausuntoa, komissio ei hyväksy ehdotusta täytäntöönpanosäädökseksi, ja tuolloin sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklan 4 kohdan kolmatta alakohtaa.

59 artikla

EU:n ja Ukrainan puitesopimus

1. Komissio tekee Ukrainan kanssa puitesopimuksen sellaisten tässä asetuksessa säädettyjen toimien täytäntöönpanosta, jotka koskevat Ukrainaa tai Ukrainaan sijoittautuneita oikeussubjekteja, jotka saavat unionin rahoitusta.
2. Ukrainan kanssa tehdyllä puitesopimuksella kokonaisuudessaan sekä unionin rahoitusta saavien Ukrainaan sijoittautuneiden oikeussubjektien kanssa allekirjoitetuilla sopimuksilla varmistetaan, että varainhoitoasetuksen 129 artiklassa säädetty velvoitteet voidaan täyttää.

3. Puitesopimuksessa vahvistetaan Ukrainan viranomaisten ja elinten, joille on siirretty talousarvion toteuttamistehtäviä, velvollisuudet toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet, mukaan lukien lait, asetukset ja hallinnolliset toimenpiteet, moitteettoman varainhoidon, avoimuuden ja syrjimättömyyden periaatteiden noudattamiseksi, unionin toiminnan näkyvyyden varmistamiseksi unionin varojen hallinnoinnissa, asianmukaisten valvonta- ja tarkastusvelvoitteiden täyttämiseksi ja niistä johtuvien vastuiden hoitamiseksi sekä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi erityisesti antamalla yksityiskohtaisia säännöksiä, jotka koskevat seuraavia:
- a) ohjelmasta myönnettävän unionin rahoituksen valvontaan, seurantaan, arviointiin, raportointiin ja tarkastukseen liittyvät toimet sekä tutkintatoimet, petostentorjuntatoimenpiteet ja yhteistyö;
 - b) veroja, tulleja ja muita maksuja koskevat säännöt asetuksen (EU) 2021/947 27 artiklan 9 ja 10 kohdan mukaisesti;
 - c) komission oikeus seurata koko hankesyklin ajan tämän asetuksen mukaisia toimia, joita Ukrainaan sijoittautuneet oikeussubjektit toteuttavat, mukaan lukien yhteishankintaa koskeva yhteistyö, osallistua soveltuvien osin näihin toimiin tarkkailijana ja antaa suosituksia tällaisten toimien parantamiseksi sekä Ukrainan viranomaisten sitoumus, jonka mukaan ne tekevät parhaansa tällaisten komission suositusten täytäntöönpanemiseksi ja raportoivat täytäntöönpanosta;
 - d) 64 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut velvoitteet, mukaan lukien tarkat säännöt, jotka koskevat Ukrainan suorittamaa tietojen keruuta ja komission ja OLAFin pääsyä tietoihin, sekä määrääjat tietojen keruulle;
 - e) turvallisuussetujen säilyttäminen, mukaan lukien turvallisuusluokiteltujen tietojen suojan ja luottamuksellisuuden taso, joka vastaa 59 ja 60 artiklassa säädettyä tasoa;
 - f) henkilötietojen suojaa koskevat säännökset.
4. Rahoitusta myönnetään Ukrainalle vasta sen jälkeen, kun puitesopimus on tullut voimaan ja osapuolet ovat toteuttaneet sopimuksessa vahvistettujen vaatimusten täytäntöönpanemiseksi tarvittavat toimet.

60 artikla

Turvallisuusluokiteltuja tietoja koskevien sääntöjen soveltaminen

1. Edellä 11 artiklassa lueteltujen tukikelpoisten toimien toteuttamisen yhteydessä tuotetun turvallisuusluokitellun tulostiedon alkuperä on osallistuvien jäsenvaltioiden vastuulla, ja ne vahvistavat sovellettavat turvallisuussäännöt asiaa koskevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
2. Tällaiset turvallisuussäännöt eivät rajoita komission mahdollisuutta saada tarvittavia tietoja toimen toteuttamista varten.
3. Komissio suojaa saadut turvallisuusluokitellut tiedot päätöksessä (EU, Euratom) 2015/444 ja päätöksessä 2013/488/EU vahvistettujen turvallisuussääntöjen mukaisesti.

4. Toimeen sovellettavien turvallisuussäätöjen on oltava käytössä viimeistään ennen avustussopimuksen tai muun sopimuksen allekirjoittamista. Asiaa koskevat asiakirjat ovat erottamaton osa avustussopimusta.
5. Komissio asettaa saataville hyväksytyt ja akkreditoituneet järjestelmät, joilla helpotetaan turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihtoa komission, korkean edustajan, jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden välillä sekä tarvittaessa hakijoiden ja vastaanottajien kanssa.

61 artikla

Tietojen luottamuksellisuus ja käsittely

1. Tätä asetusta sovellettaessa saatuja tietoja saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, jota varten ne on pyydetty.
2. Jäsenvaltiot, komissio ja korkea edustaja varmistavat, että tämän asetuksen soveltamiseksi hankitut ja tuotetut liikesalaisuudet ja muut arkaluonteiset ja turvallisuusluokitellut tiedot suojataan unionin oikeuden ja asiaa koskevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
3. Jäsenvaltiot, komissio ja korkea edustaja varmistavat, ettei tämän asetuksen mukaisesti annettujen tai vaihdettujen turvallisuusluokiteltujen tietojen turvallisuusluokkaa alenneta tai poisteta ilman tietojen luovuttajan kirjallista ennakkosuostumusta.
4. Komissio ei saa jakaa tietoja tavalla, joka voi johtaa yhteisön tunnistamiseen, jos tietojen jakamisesta seuraa mahdollista taloudellista vahinkoa tai mainehaittaa kyseiselle yhteisölle taikka liikesalaisuuksien paljastuminen.
5. Komissio käsittelee tietoja, jotka sisältävät jonkin yhteisön tietoja tai liikesalaisuuksia, vähintään yhtä tiukasti kuin arkaluonteisia turvallisuusluokittelemattomia tietoja, mukaan lukien tiedonsaantitarpeen periaatteen soveltaminen sekä käsittely ja jakaminen asianmukaisissa salatuissa ympäristöissä.

62 artikla

Henkilötietojen suoja

1. Tämä asetus ei vaikuta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679⁸ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/58/EY⁹ mukaisiin henkilötietojen käsittelyä koskeviin jäsenvaltioiden velvoitteisiin eikä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725¹⁰ mukaisiin

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojaa-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2002, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi) (EYVL L 201, 31.7.2002, s. 37).

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa

henkilötietojen käsittelyä koskeviin velvoitteisiin, joita komissiolla ja tapauksen mukaan muilla unionin toimielimillä, elimillä ja laitoksilla on tehtäviään suorittaessaan.

2. Henkilötietoja ei saa käsitellä tai luovuttaa, paitsi jos se on ehdottoman välttämätöntä tämän asetuksen soveltamisen kannalta. Tällaisissa tapauksissa sovelletaan tapauksen mukaan asetuksia (EU) 2016/679 ja (EU) 2018/1725.
3. Jos henkilötietojen käsittely ei ole ehdottoman välttämätöntä tässä asetuksessa säädettyjen mekanismien soveltamiseksi, henkilötiedot on anonymisoitava siten, että rekisteröityä ei voida tunnistaa.

63 artikla

Auditoinnit

Henkilöiden tai yhteisöjen, mukaan lukien muut kuin unionin toimielinten, elinten tai laitosten valtuuttamat henkilöt tai yhteisöt, tekemät unionin rahoitusosuuden käyttöä koskevat tarkastukset muodostavat yleisen varmuuden perustan varainhoitoasetuksen 127 artiklan mukaisesti. Tilintarkastustuomioistuimella tarkastetaan unionin kaikkia tuloja ja menoja koskevat tilit Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 287 artiklan mukaisesti.

64 artikla

Unionin taloudellisten etujen suojaaminen

1. Jos jokin assosioitunut maa osallistuu ohjelmaan Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen nojalla tehdyn päätöksen tai muun oikeudellisen välineen perusteella, kyseisen assosioituneen maan on myönnettävä toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle, OLAFille ja tilintarkastustuomioistuimelle tarvittavat oikeudet ja valtuudet, jotta ne voivat käyttää toimivaltaansa kattavasti. OLAFin osalta tällaisiin oikeuksiin kuuluu asetuksessa (EU, Euratom) N:o 883/2013 säädetty oikeus tehdä tutkimuksia, mukaan lukien paikan päällä suoritettavat tarkastukset ja todentamiset.
2. Edellä 59 artiklassa tarkoitetussa sopimuksessa on määrättävä Ukrainan velvoitteista
 - a) toteuttaa asianmukaisia toimenpiteitä unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavien petosten, lahjonnan, eturistiriitojen ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi ja korjaamiseksi, päällekkäisen rahoituksen välttämiseksi ja oikeustoimien toteuttamiseksi väärinkäytettyjen varojen perimiseksi takaisin;
 - b) tarkastaa säännöllisesti, että myönnetty rahoitus on käytetty sovellettavien sääntöjen, erityisesti petosten, lahjonnan, eturistiriitojen ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemistä, havaitsemista ja korjaamista koskevien sääntöjen, mukaisesti;
 - c) liittyy ohjelman mukaiseen maksupyyntöön ilmoitus siitä, että varat on käytetty moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti ja aiottuun tarkoitukseen ja että niitä on hallinnoitu asianmukaisesti erityisesti sääntöjenvastaisuuksien, petosten, lahjonnan ja eturistiriitojen ehkäisemistä, havaitsemista ja

henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

korjaamista koskevien Ukrainan sääntöjen ja niitä täydentävien kansainvälisten standardien mukaisesti;

- d) nimenomaisesti valtuuttaa komissio, OLAF, tilintarkastustuomioistuin ja tarvittaessa EPPO käyttämään oikeuksiaan varainhoitoasetuksen 129 artiklan 1 kohdan mukaisesti suhteellisuusperiaatetta noudattaen.

65 artikla

Tiedotus, viestintä ja julkisuus

1. Unionin rahoituksen saajien on ilmaistava rahoituksen alkuperä ja varmistettava unionin rahoituksen näkyvyys, erityisesti kun ne tekevät tunnetuksi toimia ja niiden tuloksia, tarjoamalla johdonmukaista, tehokasta ja oikeasuhteista kohdennettua tietoa useille kohderyhmille, mukaan lukien tiedotusvälineet ja suuri yleisö.
2. Komissio toteuttaa tiedotus- ja viestintätoimia, jotka koskevat ohjelmaa, ohjelman nojalla toteutettuja toimia ja saavutettuja tuloksia.
3. Ohjelmalle osoitetuilla taloudellisilla resursseilla tuetaan unionin poliittisia prioriteetteja koskevaa yhteisötiedotusta, sikäli kuin kyseiset prioriteetit liittyvät 4 artiklassa tarkoitettuihin tavoitteisiin.
4. Ohjelmalle osoitetuilla taloudellisilla resursseilla voidaan tukea tulosten levittämistä koskevien toimien, kumppanuuksien etsimiseen tarkoitettujen kohdennettujen tapahtumien ja tietoisuutta lisäävien toimien järjestämistä, erityisesti sellaisten, joiden tarkoituksena on avata toimitusketjuja ja edistää pk-yritysten rajat ylittävää osallistumista niihin.

66 artikla

Arviointi

1. Komissio laatii viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2027 kertomuksen, jossa arvioidaan tässä asetuksessa säädettyjen toimenpiteiden täytäntöönpanoa ja niiden tuloksia sekä sitä, onko aiheellista jatkaa näiden toimenpiteiden soveltamista ja osoittaa tätä varten rahoitusta, erityisesti turvallisuustilanteen kehittymisen ja puolustustarvikkeiden toimitukseen liittyvien riskien perusteella. Arviointikertomuksen on perustuttava jäsenvaltioiden ja keskeisten sidosryhmien kuulemiseen.
2. Komissio esittää kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle ja liittää siihen tarvittaessa asiaa koskevia lainsäädäntöehdotuksia.

67 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

1.2. Toimintalohko(t)

1.3. Ehdotus/aloite liittyy

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.4.1. *Yleistavoite (Yleistavoitteet)*

1.4.2. *Erityistavoite (Erityistavoitteet)*

1.4.3. *Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset*

1.4.4. *Tulosindikaattorit*

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. *Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu*

1.5.2. *EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.*

1.5.3. *Vastaavista toimista saadut kokemukset*

1.5.4. *Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehityksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin*

1.5.5. *Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehdoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleenkohdentamiseen*

1.6. Ehdotetun toimen/aloitteen kesto ja rahoitusvaikutukset

1.7. Suunniteltu talousarvion toteuttamistapa / Suunnitellut talousarvion toteuttamistavat

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. *Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle*

2.2.2. *Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä*

2.2.3. *Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikajankohdan odotetuista virheriskitasoista*

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehysten otsakkeet ja menupuolen budjettikohdat

3.2. Arvioidut vaikutukset määrärahoihin

3.2.1. Yhteenveto arvioituista vaikutuksista toimintamäärärahoihin

3.2.2. Arvioidut toimintamäärärahoista rahoitetut tuotokset

3.2.3. Yhteenveto arvioituista vaikutuksista hallintomäärärahoihin

3.2.3.1. Henkilöresurssien arvioitu tarve

3.2.4. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehysten kanssa

3.2.5. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan puolustusteollisuusohjelman (EDIP) ja puolustustarvikkeiden oikea-aikaisen saatavuuden ja toimituksen varmistamista koskevan toimenpidekehityksen perustamisesta

1.2. Toimintalohko(t)

Unionin puolustusteollisuuspolitiikka

1.3. Ehdotus/aloite liittyy

- uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen¹¹
- käynnissä olevan toimen jatkamiseen
- yhden tai useamman toimen sulauttamiseen tai uudelleen suuntaamiseen johonkin toiseen/uuteen toimeen

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.4.1. Yleistavoite (Yleistavoitteet)

Ohjelmassa esitetään toimenpiteitä, joilla on tarkoitus tukea unionin ja sen jäsenvaltioiden puolustusvalmiutta vahvistamalla Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan kilpailukykyä, reagointikykyä ja valmiuksia, jotta varmistetaan puolustustarvikkeiden oikea-aikainen saatavuus ja tarjonta, sekä edistää Ukrainan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan elpymistä, jälleenrakentamista ja nykyaikaistamista, etenkin seuraavilla:

- 1) perustetaan Euroopan puolustusteollisuusohjelma, jäljempänä 'ohjelma', johon sisältyy toimenpiteitä Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan kilpailukykyyn, reagointikykyyn ja valmiuksien vahvistamiseksi ja jonka puitteissa voidaan perustaa rahasto puolustusalan toimitusketjun muutoksen vauhdittamiseksi, jäljempänä 'FAST-rahasto';
- 2) perustetaan Ukrainan kanssa yhteistyöohjelma Ukrainan puolustuksen teknologisen ja teollisen perustan elvyttämistä, jälleenrakentamista ja nykyaikaistamista varten, jäljempänä 'Ukrainan tukemiseen tarkoitettu väline';
- 3) luodaan oikeudellinen kehys, jossa vahvistetaan eurooppalaista puolustusmateriaali-ohjelmaa varten tarkoitettun rakenteen, jäljempänä 'SEAP', perustamista koskevat vaatimukset, menettelyt ja vaikutukset;
- 4) luodaan oikeudellinen kehys, jolla pyritään varmistamaan puolustustarvikkeiden toimitusvarmuus ja poistamaan niiden tuotannon esteitä ja pullonkauloja ja tukemaan niiden tuotantoa;
- 5) perustetaan puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevä neuvosto.

¹¹ Sellaisina kuin nämä on määritelty varainhoitoasetuksen 58 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.

1.4.2. Erityistavoite (Erityistavoitteet)

–

1.4.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

Selvitys siitä, miten ehdotuksella/aloitteella on tarkoitus vaikuttaa edunsaajien/kohderyhmän tilanteeseen

Odotettavissa olevat tulokset: EDIP-ohjelman avulla olisi kurottava umpeen rahoitusvaje vuoteen 2027 mennessä antamalla rahoitustukea Euroopan ja Ukrainan puolustuksen teollisen ja teknisen perustan vahvistamista ennustettavalla, jatkuvalla ja oikea-aikaisella tavalla yhdenntyn lähestymistavan pohjalta.

1.4.4. Tulosindikaattorit

Selvitys siitä, millaisin indikaattorein ehdotuksen/aloitteen etenemistä ja tuloksia seurataan.

Ohjelman lyhyen keston vuoksi sen tulokset ja vaikutukset arvioidaan jälkikäteen ohjelman loputtua.

Komissio varmistaa, että ohjelman toteutuksesta vastaava yhteisö ottaa käyttöön ohjelman toteutuksen seurantaan tarvittavat indikaattorit. Näitä ovat muun muassa

- puolustustarvikkeiden tuotantokapasiteetin lisääminen EU:ssa
- tuotannon läpimenoajan lyhentäminen
- yhteishankintoihin osallistuvien jäsenvaltioiden lukumäärä
- niiden talouden toimijoiden lukumäärä, joiden rahoituksen saantia on helpotettu
- toiseen jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan sijoittautuneen yrityksen kanssa toteutettavien uusien rajat ylittävien yhteistyöhankkeiden lukumäärä
- Ukrainalle annettavan tuen lisääntyminen.

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu

Asetus pannaan täytäntöön käyttäen suoraa hallinnointia ja välillistä hallinnointia, erityisesti rahoitusta yhdistävien toimien osalta. Komission on otettava palvelukseensa pätevyydeltään sopivia asiantuntijoita, jotta täytäntöönpanoa voidaan valvoa tehokkaasti, myös silloin, kun täytäntöönpanosta vastaavat kolmannet osapuolet rahoitusosuussopimuksen perusteella.

1.5.2. EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.

Kuten puolustusalan investointivajeiden analyysistä ja siihen perustuvista jatkotoimista annetussa yhteisessä tiedonannossa (JOIN/2022/24 final) korostetaan, vuosikymmeniä jatkuneet vähäiset investoinnit aiheuttavat vajeita EU:n jäsenvaltioiden asevoimien käytettävissä oleviin puolustusvoimavaroihin ja teollisuuden vajeita unionissa. Kysynnän pirstoutuminen on johtanut kansallisen teollisuuden lokeroitumiseen ja moniin samankaltaisiin puolustusjärjestelmiin, jotka eivät useinkaan ole keskenään yhteentoimivia. Puolustustarvikemarkkinoiden

nykyistä tilannetta leimaa kohonnut turvallisuusuhka, ja jäsenvaltiot kasvattavat nopeasti puolustusmäärärahojaan ja valmistautuvat hankkimaan samankaltaista kalustoa. Puolustustarvikkeiden kysyntä on tämän vuoksi niin suurta, että se ylittää tällaisten tuotteiden Euroopan puolustuksen teollisen ja teknisen perustan tuotantokapasiteetin, joka on tällä hetkellä mitoitettu rauhan aikaa varten. Tässä yhteydessä tarvitaan merkittäviä investointeja, joihin puolustusalan yritykset, jotka eivät yleensä tee merkittäviä omarahoitteisia teollisuusinvestointeja, tarvitsevat tukea riskien vähentämiseksi sekä sääntelytukea olemassa olevien pullonkaulojen, jotka liittyvät esimerkiksi ammattitaitoisen henkilöstön ja raaka-aineiden saatavuuteen, poistamiseksi. Unionin toimet, joilla vähennetään teollisuusinvestointien riskejä avustusten kautta ja kannustetaan yhteishankintoihin liittyvää yhteistyötä, mahdollistavat nopeamman mukautumisen käynnissä olevaan markkinoiden rakenteelliseen muutokseen. Ehdotetuilla toimenpiteillä edistetään myös Euroopan ja Ukrainan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan häiriönsietokykyä rajat ylittävien teollisuuskumppanuuksien ja yritysten yhteistyön avulla, kun ne pyrkivät välttämään toimitusketjujen pirstoutumista entisestään.

1.5.3. *Vastaavista toimista saadut kokemukset*

–

1.5.4. *Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehityksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin*

Ohjelmaan integroidaan kaksi käynnissä olevaa EU:n välinettä – väline Euroopan puolustusteollisuuden vahvistamiseksi yhteistoiminnallisten hankintojen avulla (EDIRPA) ja ampumatarviketuotannon tukemista koskeva asetus (ASAP) – ja EU-ohjelmia, kuten Euroopan puolustusrahasto. Siinä otetaan huomioon myös muita EU:n puolustusalan aloitteita, kuten pysyvä rakenteellinen yhteistyö (PRY) ja turvallisuus- ja puolustusalan strateginen kompassi. Sillä pyritään saamaan aikaan synergiaetuja muiden EU-ohjelmien kanssa.

1.5.5. *Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehdoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleenkohdentamiseen*

–

1.6. Ehdotetun toimen/aloitteen kesto ja rahoitusvaikutukset

kesto on rajattu

- alkaa vuonna 2025 ja päättyy 31.12.2027
- maksusitoumusmäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset koskevat vuosia 2025–2027 ja maksumäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset vuosia 2026–2033.

kesto ei ole rajattu

- Käynnistysvaihe alkaa vuonna VVVV ja päättyy vuonna VVVV,
- minkä jälkeen toteutus täydessä laajuudessa.

1.7. Suunniteltu talousarvion toteuttamistapa / Suunnitellut talousarvion toteuttamistavat¹²

Suora hallinnointi, jonka komissio toteuttaa käyttämällä

- yksiköitään, myös unionin edustustoissa olevaa henkilöstöään
- toimeenpanovirastoja

Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa

Välillinen hallinnointi, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty

- kolmansille maille tai niiden nimeämille elimille
- kansainvälisille järjestöille ja niiden erityisjärjestöille (tarkennettava)
- Euroopan investointipankille tai Euroopan investointirahastolle
- varainhoitoasetuksen 70 ja 71 artiklassa tarkoitetuille elimille
- julkisoikeudellisille yhteisöille
- sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, joille annetaan riittävät rahoitustakuut
- sellaisille jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja joille annetaan riittävät rahoitustakuut
- sellaisille elimille tai henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä.
- *Jos käytetään useampaa kuin yhtä hallinnointitapaa, olisi annettava lisätietoja kohdassa "Huomautukset".*

Huomautukset

Euroopan puolustusteollisuusohjelma toteutetaan käyttämällä suoraa ja välillistä hallinnointia varainhoitoasetuksen mukaisesti.

¹² Kuvaukset talousarvion eri toteuttamistavoista ja viittaukset varainhoitoasetukseen ovat saatavilla budjettipääosaston BUDGpedia-verkkosivuilla osoitteessa <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Ilmoitetaan sovellettavat aikavälit ja edellytykset.

Ohjelma-asetuksen 63 artiklan mukaisesti komissio laatii ohjelmasta arviointikertomuksen viimeistään 30. kesäkuuta 2027 ja toimittaa sen Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Kertomuksessa arvioidaan ohjelman nojalla toteutettujen toimien vaikutusta ja vaikuttavuutta. Tätä varten komissio ottaa käyttöön tarvittavat seurantajärjestelyt varmistaakseen, että asiaan liittyvät tiedot kerätään luotettavasti ja sujuvasti.

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. *Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutumekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle*

Komissio vastaa ohjelman toteutuksesta. Komissio aikoo toteuttaa ohjelman pääasiassa suoran hallinnoinnin kautta. Suoran hallinnoinnin käyttö selkiyttää vastuualueita (tulojen ja menojen hyväksyjien toteuttama täytäntöönpano), lyhentää toteutusketjua (lyhentämällä avustuksen myöntämisaikoja ja maksuaikoja), estää eturistiriidat ja vähentää täytäntöönpanokustannuksia (ei hallinnointipalkkioita välineen toteuttamisesta vastaavalle yhteisölle).

Komission olisi määriteltävä rahoituksen painopisteet ja edellytykset yhdessä tai useammassa työohjelmassa. Painopisteiden määrittelyä olisi tuettava puolustusteollisuuden valmiutta käsittelevän neuvoston tekemällä työllä. Olisi perustettava jäsenvaltioiden ohjelmakomitea, johon Euroopan puolustusvirasto kutsuttaisiin tarjoamaan näkemyksiään ja asiantuntemustaan komitealle tarkkailijana, ja Euroopan ulkosuhdehallinto, mukaan lukien EU:n sotilasesikunta, olisi kutsuttava avustamaan komiteaa. Komissio hyväksyy työohjelmat komitean annettua lausuntonsa tarkastelumenettelyssä.

Ohjelmasta myönnetään rahoitusta pääasiassa avustuksina, jotka kattavat enintään 100 prosenttia toimen kustannuksista, sekä lainoina. Komissio voi käyttää avustuksissaan yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja (esim. rahoitus, joka ei perustu kustannuksiin) vähentääkseen avustuksen saajien hallinnollista rasitetta ja keskittyäkseen toimista saataviin tuloksiin, erityisesti kun rahoituksen saajina ovat jäsenvaltioiden hankintaviranomaiset.

Maksujärjestelmää laadittaessa otetaan huomioon avustuksen saajan ehdotus (jotta avustuksen saaja voi välttää kassaongelmat) ja varmistetaan samalla unionin talousarvion suojaaminen. Jos toimia ei toteuteta tai ne toteutetaan puutteellisesti tai niiden toteutus viivästyy, komissio voi avustuksen myöntävänä viranomaisena alentaa rahoitusosuuttaan tai keskeyttää tai lopettaa rahoituksen myöntämisen.

Ohjelman valvontastrategia, mukaan lukien ennako- ja jälkitarkastukset, perustuu Euroopan puolustusrahastosta ja sitä edeltäneistä ohjelmista (Euroopan puolustusteollisesta kehittämisohjelmasta ja puolustusalan tutkimusta koskevasta unionin valmistelutoimesta) saatuihin kokemuksiin.

Erityishuomiota kiinnitetään toimiin, jotka hyödyttävät Ukrainaa. Käytössä olevat valvontamekanismit tarjoavat kehyksen sen varmistamiseksi, että käytössä on kaikki asianmukaiset toimenpiteet unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi. Sillä

varmistetaan, että suhteellisuusperiaate ja ohjelman toiminnan erityisolosuhteet otetaan huomioon.

2.2.2. *Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä*

Ohjelmalla on tarkoitus tukea Euroopan ja Ukrainan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan vahvistamista.

Riskejä ovat riittämättömät talousarviovarat suhteessa todellisiin tarpeisiin, tuotannon pullonkaulojen tunnistamisen vaikeus ja unionin asevoimien tarpeiden kiireellisyys tuotantoprosesseihin verrattuna. Koska väline täydentää muita neuvoston hyväksymiä aloitteita EU:n jäsenvaltioiden asevoimien ja Ukrainan tukemiseksi, on jäsenvaltioiden välinen kysynnän koordinointi sen ennakohehto.

Tämän vuoksi komissio toteuttaisi ohjelman suoran hallinnoinnin avulla ja tukeutuisi tässä Euroopan puolustusrahaston, ASAPin ja EDIRPAn täytäntöönpanosta saatuun asiantuntemukseen, jonka perusteella työohjelmat valmistellaan ja hyväksytään nopeasti, mikä lyhentää avustusten myöntämiseen kuluvaa aikaa.

2.2.3. *Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikajohdan odotetuista virheriskitasoista*

Ohjelman talousarvio toteutetaan pääasiassa suoralla hallinnoinnilla. Komission avustusten hallinnoinnista saaman kokemuksen perusteella komission suorittaman ohjelman valvonnan kokonaiskustannukset ovat vähemmän kuin yksi prosentti hallinnoitavista varoista.

Virhetaso pyritään pitämään 2 prosentin kynnysarvon alapuolella. Komissio katsoo, että ohjelman toteuttaminen suoralla hallinnoinnilla käyttäen riittävää määrää koulutettua henkilöstöä (kokenut, mahdollisesti jäsenvaltioiden puolustusministeriöistä palvelukseen otettu henkilöstö), joka toimii valtuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien alaisuudessa, soveltaa selkeitä sääntöjä ja käyttää asianmukaisia tuotoksiin perustuvia välineitä, pitää virhetason 2 prosentin olennaisuusrajan alapuolella.

Rahoitusosuudet voidaan antaa rahoituksena, joka ei perustu kustannuksiin asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 125 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti.

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

Ilmoitetaan käytössä olevat ja suunnitellut ehkäisy- ja suojatoimenpiteet, esimerkiksi petostentorjuntastrategian pohjalta

Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF) on toimivaltainen tekemään tästä aloitteesta tuettuja toimia koskevia tarkastuksia. Tämän asetuksen johdosta tehdyissä sopimuksissa, kansainvälisten järjestöjen kanssa tehdyt sopimukset mukaan luettuina, on sovittava komission tai komission valtuuttaman edustajan suorittamasta ohjauksesta ja rahoitusvalvonnasta sekä tilintarkastustuomioistuimen, Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) tai OLAFin tarvittaessa paikan päällä suorittamista tarkastuksista. Komission virkamiehet, joista on tehty vaadittava turvallisuus selvitys, voivat myös tehdä tarkastuskäyntejä paikan päällä.

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

- Talousarviossa jo olevat budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä.

Monivuotisen rahoituskehityksen otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Numero	JM/EI-JM ¹³ .	EFTA-mailta ¹⁴	ehdokasmailta ja mahdollisilta ehdokasmailta ¹⁵	muilta kolmansilta mailta	muut käyttötarkoituksensa sidotut tulot
	[XX.YY.YY.YY]	JM/EI-JM	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI

- Uudet perustettaviksi esitetyt budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä.

Monivuotisen rahoituskehityksen otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Numero	JM/EI-JM	EFTA-mailta	ehdokasmailta ja mahdollisilta ehdokkailta	muilta kolmansilta mailta	muut käyttötarkoituksensa sidotut tulot
5	13.0106 - EDIP-ohjelman tukimenot	EI-JM	KYLLÄ	pm	KYLLÄ	KYLLÄ
5	13.0801 - EDIP-ohjelma	JM	KYLLÄ	pm	KYLLÄ	KYLLÄ
6	14.01xx – Ukrainan tukemiseen tarkoitettujen välineiden tukimenot	EI-JM	EI	pm	KYLLÄ	KYLLÄ
6	14.0901 – Ukrainan tukemiseen tarkoitettu väline	JM	EI	pm	KYLLÄ	KYLLÄ

¹³ JM = jaksotetut määrärahat; EI-JM = jaksottamattomat määrärahat.

¹⁴ EFTA: Euroopan vapaakauppaliitto.

¹⁵ Ehdokasmaat ja soveltuvin osin Länsi-Balkanin mahdolliset ehdokasmaat.

3.2. Arvioidut vaikutukset määrärahoihin

3.2.1. Uuden Euroopan puolustusteollisuusohjelman määrärahojen rahoituslähteet

Rahoitusosuus Euroopan puolustusrahastosta	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä
Voimavarojen kehittäminen						411,200	585,248	1 000,000
Puolustusalan tutkimus					3,552	208,600	287,848	500,000
Rahoitus Euroopan puolustusrahastosta yhteensä					3,552	619,800	876,648	1 500,000

3.2.2. Yhteenveto arvioituista vaikutuksista toimintamäärärahoihin

- Ehdotus/aloite ei edellytä toimintamäärärahoja.
- Ehdotus/aloite edellyttää toimintamäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehiksen otsake	5	Turvallisuus ja puolustus – klusteri 13, puolustus
---	---	--

2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Vuoden 2027 jälkeen</i>	YHTEEN NSÄ

13.0801 EDIP-ohjelman toimintamäärärahat	Sitoumukset	(1)						615,248	872,096		1 487,344
	Maksut	(2)						310,000	440,000	737,344	1 487,344
13.0106 – EDIP-ohjelman tukimenot	Sitoumukset = maksut	(3)					3,552	4,552	4,552		12,656
Ohjelman määrärahat YHTEENSÄ – Otsake 5	Sitoumukset	=1+ 3					3,552	619,800	876,648		1 500,000
	Maksut	=2+ 3					3,552	314,552	440,552	737,344	1 500,000

Monivuotisen rahoituskehiksen otsake

06

NAAPURIALUEET JA MUU MAAILMA – klusteri 14, ulkoiset toimet

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Vuoden 2027 jälkeen</i>	YHTEE NSÄ
14.0901 – Ukrainan tukemiseen tarkoitettu väline	Sitoumukset	(1)					pm	pm	pm		
	Maksut	(2)					pm	pm	pm		
14.01xx – Ukrainan tukemiseen tarkoitettun välineen tukimenot	Sitoumukset = maksut	(3)					pm	pm	pm		pm
Ohjelman määrärahat YHTEENSÄ – Otsake 6	Sitoumukset	=1					pm	pm	pm		pm
	Maksut	=2					pm	pm	pm		pm
Toimintamäärärahat (kaikki otsakkeet) YHTEENSÄ	Sitoumukset	(4)						615,248	872,096		1 487,344
	Maksut	(5)						310,000	440,000	737,344	1 487,344
Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat (kaikki otsakkeet) YHTEENSÄ	Sitoumukset = maksut	(6)					3,552	4,552	4,552		12,656

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEISIIN 1–6 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	=4+6					3,552	619,800	876,648		1 500,000
	Maksut	=5+6					3,552	314,552	440,552	737,344	1 500,000

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	7	”Hallintomenot”
---	----------	-----------------

Tämän osan täyttämiseksi on käytettävä [rahoitus selvityksen liitteessä](#) (Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamista koskevista sisäisistä säännöistä (Euroopan komissiota koskeva pääluokka) annetun komission päätöksen liite 5) olevaa hallintomäärärahoja koskevaa selvitystä, joka on laadittava ennen rahoitus selvityksen laatimista. Liite ladataan DECIDE-tietokantaan komission sisäistä lausuntokierrosta varten.

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Vuoden 2027 jälkeinen</i>	YHTEENSÄ
Henkilöresurssit						3,712	3,712	3,712		11 136
Muut hallintomenot						0,258	0,258	0,131		0,647
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 7 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)					3,970	3,970	3,843		11,783

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Vuoden 2027 jälkeen</i>	YHTEENSÄ
Monivuotisen rahoituskehyksen kaikkiin OTSAKKEISIIN kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset					7,522	623,770	880,491		1 511,783
	Maksut					7,522	318,522	448,395	737,344	1 511,783

3.2.3. *Yhteenvedo arvioituista vaikutuksista hallintomäärärahoihin*

- Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.
- Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Vuosi	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	YHTEEN NSÄ
-------	------	------	------	------	------	------	------	---------------

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKE 7								
Henkilöresurssit					3,712	3,712	3,712	11,136
Muut hallintomenot					0,258	0,258	0,131	0,647
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKE 7, välisumma					3,970	3,970	3,843	11,783

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 7 sisältymättömät								
Henkilöresurssit					3,552	3,552	3,552	10,656
Muut hallintomenot (entiset BA-budjettikohdat)								
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 7 sisältymättömät, välisumma					3,552	3,552	3,552	10,656

YHTEENSÄ					7,522	7,522	7,395	22,439
-----------------	--	--	--	--	--------------	--------------	--------------	---------------

Henkilöresursseja ja muita hallintomenoja koskeva määrärahatarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetuilla pääosaston määrärahoilla ja/tai pääosastossa toteutettujen uudelleenjärjestelyjen tuloksena saaduilla määrärahoilla sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

3.2.3.1. Henkilöresurssien arvioitu tarve

- Ehdotus/aloite ei edellytä henkilöresursseja.
- Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

Arvio kokoaikaiseksi henkilöstöksi muutettuna

	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027	Vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)		
○ Henkilöstötaulukkaan sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt)							
20 01 02 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)	19	19	19				
20 01 02 03 (EU:n ulkopuoliset edustustot)	1	1	1				
01 01 01 01 (epäsuora tutkimustoiminta)							
01 01 01 11 (suora tutkimustoiminta)							
Muu budjettikohta (mikä?)							
○ Ulkopuolinen henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna)¹⁶							
20 02 01 (kokonaismäärärahoista katettavat sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)							
20 02 03 (sopimussuhteiset ja paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö ja nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa)							
13 01 Euroopan puolustusteollisuusohjelman tukimenot ¹⁷	- Päätoimipaikassa:	31	31	31			
	- EU:n ulkopuolisissa edustustoissa	2	2	2			
01 01 01 02 (sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö - epäsuora tutkimustoiminta)							
01 01 01 12 (sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö - suora tutkimustoiminta)							
Muu budjettikohta (mikä?)							
YHTEENSÄ	53	53	53				

13 viittaa kyseessä olevaan toimintalohkoon eli talousarvion osastoon.

Henkilöstötaulukkaan sisältyvien virkojen/toimien tarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetulla pääosaston henkilöstöllä ja/tai pääosastossa toteutettujen henkilöstön uudelleenjärjestelyjen tuloksena saadulla henkilöstöllä sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimeen hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

Kuvaus henkilöstön tehtävistä:

Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt	Haettujen kokoaikaisten työntekijöiden tehtäviin kuuluvat toimintalinjojen kehittäminen, oikeudelliset kysymykset erityisesti avustusten ja hankintojen osalta, varainhoito, sopimusten hallinnointi, tarkastus ja arviointi.
Ulkopuolinen henkilöstö	Haettujen kokoaikaisten työntekijöiden tehtäviin kuuluvat toimintalinjojen kehittäminen, oikeudelliset kysymykset erityisesti avustusten ja hankintojen osalta, varainhoito, sopimusten hallinnointi, tarkastus ja arviointi.

¹⁶ Sopimussuhteiset toimihenkilöt, paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö ja nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa.

¹⁷ Toimintamäärärahoista katettavan ulkopuolisen henkilöstön enimmäismäärä (entiset BA-budjettikohdat).

3.2.4. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa

Ehdotus/aloite

- voidaan rahoittaa kokonaan kohdentamalla menoja uudelleen monivuotisen rahoituskehyksen kyseisen otsakkeen sisällä.

Otsake 5. Ks. tarkemmat tiedot osiossa 3.2.

- edellyttää monivuotisen rahoituskehyksen kyseiseen otsakkeeseen sisältyvän kohdentamattoman liikkumavaran ja/tai monivuotista rahoituskehystä koskevassa asetuksessa määriteltyjen erityisvälineiden käyttöä.

Selvitys tarvittavista toimenpiteistä, mainittava myös kyseeseen tulevat rahoituskehyksen otsakkeet, budjettikohdat ja määrät sekä ehdotetut välineet.

- edellyttää monivuotisen rahoituskehyksen tarkistamista.

Selvitys tarvittavista toimenpiteistä, mainittava myös kyseeseen tulevat rahoituskehyksen otsakkeet, budjettikohdat ja määrät.

3.2.5. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

Ehdotuksen/aloitteen

- rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja
- rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja seuraavasti (arvio):

Määrärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	2025	2026	2027					Yhteensä
6 artiklassa määritellyn mukaisesti	pm	pm	pm					pm
Yhteisrahoituksella katettavat määrärahat YHTEENSÄ	pm	pm	pm					pm

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

- Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.
- Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:
 - vaikutukset omiin varoihin
 - vaikutukset muihin tuloihin
 - tulot on kohdennettu menupuolen budjettikohtiin

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta:	Käytettävissä olevat määrärahat kuluvana varainhoitovuonna	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus ¹⁸					ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)		
		Vuosi N	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3				
Momentti									

Vastaava(t) menupuolen budjettikohta (budjettikohdat) käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen tapauksessa.

--

Muita huomautuksia (esim. tuloihin kohdistuvan vaikutuksen laskentamenetelmä/-kaava tai muita lisätietoja).

--

¹⁸ Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 20 prosentin osuus.